

8 BIBLIOTEQUES DE DISTRICTE

superfície

bibliotecària

48.373 m² de

27 biblioteques de barri

6.119.285 visites (UN AUGMENT DEL 6,3%)

Un creixement de visites del 349% des del 1998

740.670 carnets: el club amb més

socis de la ciutat

4.390.993

documents prestats (augment de

1' 1, 3%)

3.266 visites per hora al conjunt de la xarxa

MEMÒRIA 2009 478%

documents prestats + que al 1998

1.528 hores

setmanals (65.566 anuals) de biblioteques obertes

1.813.091 documents disponibles

LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA L'ANY 2009. UNA MIRADA MÉS ENLLÀ DEL PLA DE BIBLIOTEQUES 1998-2010

A un any de la finalització del Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010, les biblioteques de la ciutat han començat a posar la mirada en la reformulació dels objectius que han guiat la feina d'aquests darrers 11 anys de treball.

En realitat no és una fita nova: el propi entorn sovint ens ha fet reflexionar sobre nous reptes que la realitat ens plantejava, i per tant en molts casos s'han hagut d'adoptar mesures per a qüestions que el Pla de Biblioteques no afrontava senzillament perquè en aquell moment no existien.

Això es fa molt evident en temes de tecnologia i d'accés a la informació, en constant evolució, però també en qüestions aparentment menys emergents i que en canvi han canviat molt el paper dels serveis culturals públics, i que són tots els temes relacionats amb la cohesió social.

Les Biblioteques de Barcelona hi han donat resposta, fent especial atenció a desenvolupar programes i serveis dirigits als sectors amb més risc de marginació cultural, però també avançant-se a les necessitats cognitives i de lleure del conjunt de la població.

Ara, de manera conscient i organitzada, cal fer aquesta mirada cap al futur i incorporar tots aquells temes que l'anàlisi d'aquesta nova realitat i de les tendències més innovadores confirma com a prioritàries per afrontar els 10 propers anys de Biblioteques de Barcelona.

La feina feta fins ara ens confirma que som en el bon camí: les Biblioteques de Barcelona per quart any consecutiu han estat el servei més ben valorat a l'enquesta de satisfacció dels serveis municipals, una mostra de l'excel·lent acollida dels barcelonins i les barcelonines.

Continguts, aprenentatge, lleure, creativitat, proximitat, cooperació i convivència són les paraules que resumeixen un any de feina compromesa.

Un pas més en el desenvolupament del Pla de Biblioteques que aposta per acostar el coneixement a tots els ciutadans i ciutadanes de forma directa i senzilla.

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PLA DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA 1998-2010

A continuació es fa una breu anàlisi de quina és la situació del Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010 a finals del 2009.

Intervencions sobre els equipaments

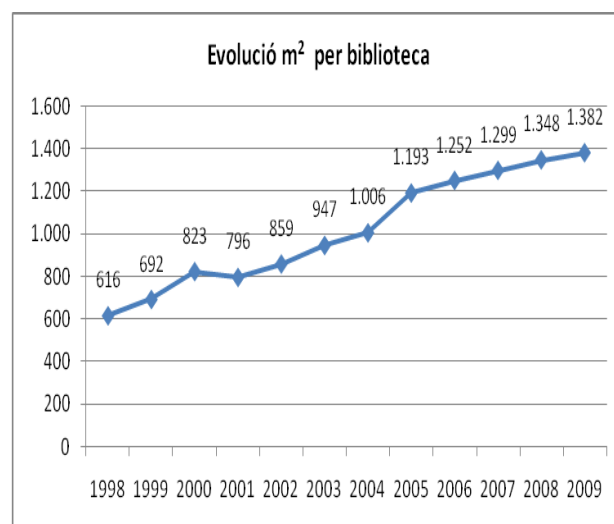
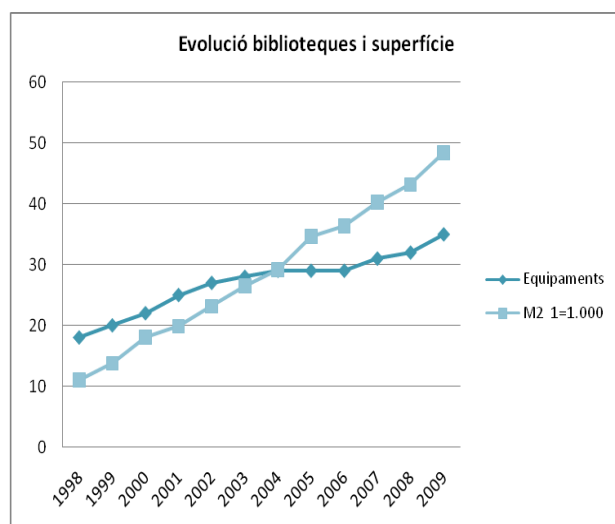
El Pla de Biblioteques proposava 37 intervencions entre nous equipaments, ampliacions o trasllats d'alguns dels existents, fins arribar a les 39 biblioteques previstes: 10 de districte i 29 de barri. Es partia de 18 biblioteques que en molts casos no complien els estàndards mínims que fixava el propi Pla.

A finals del 2009 s'han inaugurat 19 noves biblioteques i se n'han adequat 7 més, acumulant un total de 26 intervencions, que es concreten en 35 equipaments en funcionament i un total de 48.373 metres quadrats de superfície dedicats als serveis bibliotecaris.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Equipaments	18	20	22	25	27	28	29	29	29	31	32	35
Metres quadrats	11.087	13.847	18.115	19.910	23.194	26.509	29.163	34.591	36.302	40.265	43.150	48.373
M ² per cada 1.000 habitants	7,4	9,2	12,1	13,0	15,4	16,7	18,5	21,7	22,6	25,2	26,5	29,5

% creixement	--	24,1%	31,5%	10%	17,1%	12,1%	11,8%	18,7%	5,2%	11%	8%	11%
% acumulat	--	--	63,2%	79,4%	110,2%	135,5%	63,3%	212,5%	228,9%	264%	293,5%	338,2%

M ² per biblioteca	616	692	823	796	859	947	1.006	1.193	1.252	1.299	1.348	1.382
-------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------	-------	-------	-------	-------	-------

En el gràfic d'evolució es pot apreciar com els metres quadrats han experimentat un increment més accelerat que el del nombre d'equipaments. Aquesta evolució diferent es correspon a les ampliacions i els trasllats d'algunes biblioteques, que no sumen com a nous equipaments però en canvi augmenten les seves dimensions, afavorint la millora de la qualitat dels serveis.

Aquest augment significa que la mitjana de metres per equipament que resulta d'aplicar els estàndards màxims que proposava el Pla de Biblioteques per a les diferents tipologies de biblioteca es va igualar ja al 2006 (quan encara faltaven 10 biblioteques per completar el mapa). Actualment la mitjana de metres per biblioteca del 1998 s'ha superat en més d'un 100% (concretament un 124%).

Evolució de la inversió realitzada

L'augment del nombre d'equipaments i la millora dels ja existents ha requerit una forta inversió per part de l'Ajuntament de Barcelona, que ha prioritzat les biblioteques públiques com a equipament cultural de proximitat bàsic a tota la ciutat.

INVERSIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA DES DEL 1996					
	1996-1999	2000-2003	2004-2007*	2008-2009**	TOTAL
CIUTAT VELLA	733.235	1.007.802	1.531.818	4.790.151	8.063.006
Barceloneta - La Fraternitat	733.235	1.007.802	673.291	838.986	3.253.314
Francesca Bonnemaison			291.995	8.023	300.018
Gòtic			221.915	1.882.068	2.103.983
Sant Pau - Santa Creu			49.864	2.061.074	2.110.938
Central Urbana (excavacions)			294.753		294.753
EIXAMPLE	431.526	1.697.443	8.645.390	713.910	11.488.269
Fort Pienc	300.506	1.590.036	7.202	13.622	1.911.366
Joan Miró	24.040		15.301	9.711	49.052
Lola Anglada ⁽¹⁾			8.500	620.414	628.914
Sagrada Família			5.000.259	18.750	5.019.009
Sant Antoni - Joan Oliver			3.600.260	29.256	3.629.516
Sofia Barat	106.980	107.407	13.868	22.157	250.412
SANTS -MONTJUÏC	2.077.699	1.914.613	3.364.583	89.841	7.446.736
Francesc Candel		680.843	2.921.526	63.861	3.666.230
Vapor Vell	2.077.699	1.233.770	354.997	21.831	3.688.297
Poble Sec			88.060	4.149	92.209
LES CORTS	1.794.021	275.354	59.409	59.975	2.188.759
Can Rosés			21.488	7.118	28.606
Les Corts - Miquel Llongueras	1.794.021	275.354	37.921	52.857	2.160.153
SARRIÀ	885.291	1.360.040	29.277	9.824	2.284.432
Clarà	885.291	69.140	20.108	5.667	980.206
Collserola - Josep Miracle		1.290.900	9.169	4.157	1.304.226
GRÀCIA		4.044.635	9.453.428	1.891.679	15.389.742
Jaume Fuster		2.428.799	9.441.716	36.274	11.906.789
Vila de Gràcia		1.615.836	11.712	29.906	1.657.454
Penitents				1.825.499	1.825.499
HORTA-GUINARDÓ	1.806.041	3.329.291	4.514.263	541.847	10.191.442
El Carmel - Juan Marsé		3.076.865	321.568		3.398.433
Guinardó - Mercè Rodoreda	1.806.041		49.505		1.855.546
Horta - Can Mariner			4.099.761	541.479	4.641.240
Montbau - Albert Pérez Baró		252.426	43.429	368	296.223
NOU BARRIS	936.377		3.212.882	4.864.559	9.013.818
Les Roquetes - Via Favència			1.653.139	901.015	2.554.154
Nou Barris	936.377			1.685	938.062
Zona Nord			1.558.713	3.955.022	5.513.735
Canyelles			1.030		1.030
Torre Llobeta				6.837	6.837
SANT ANDREU		6.887.407	3.803.444	3.041.358	13.732.209
Antigues casernes Sant Andreu			150.000		
Bon Pastor		292.270	2.289.859	665	2.582.794
Ignasi Iglésias - Can Fabra		6.595.137			6.595.137
La Sagrera - Marina Clotet			1.329.230	2.623.169	3.952.399
Trinitat Vella			34.355	417.524	451.879
SANT MARTÍ		215.000	3.661.137	3.019.767	6.895.904
Poblenou - Manuel Arranz			3.648.693	2.325.998	5.974.691
Ramon d'Alós-Moner			1.140	2.797	3.937
Sant Martí de Provençals			2.599	21.694	24.293
Xavier Benguerel			4.562	657.545	662.107
Sala Lectura Clot		215.000	4.143	11.733	230.876
TOTALS	8.664.190	20.731.585	38.275.631	19.022.911	86.694.317

*S'inclouen 1.412.009,48 € aportats per la Generalitat de Catalunya a través de subvenció

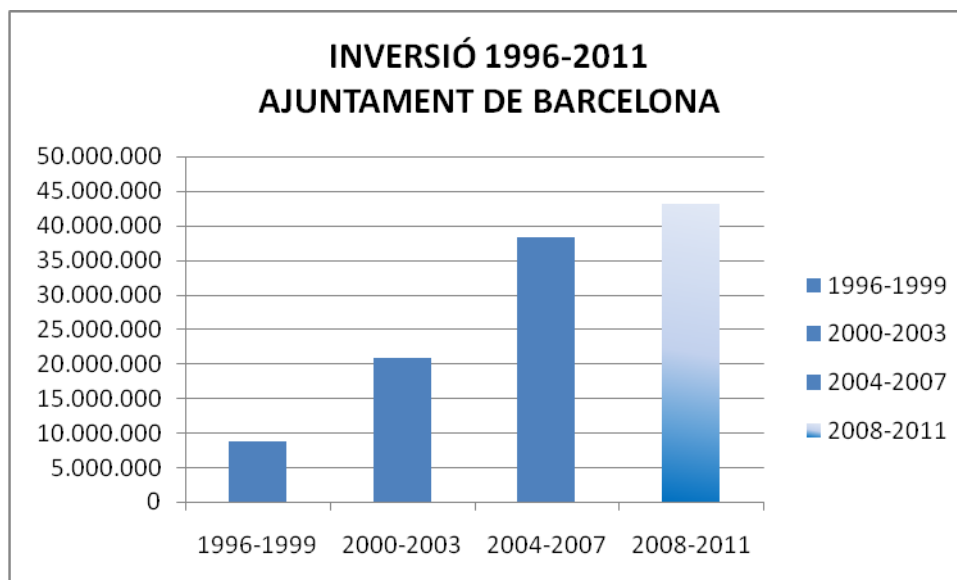
** S'inclouen 912.009,48 € aportats per la Generalitat de Catalunya a través de subvenció

⁽¹⁾ 2009: trasllat de la biblioteca a un nou equipament

Total inversions per mandats

1996-1999	2000-2003	2004-2007	2008-2011*	TOTAL 1996-2011
8.664.190 €	20.731.585 €	38.275.631 €	43.098.154 €	110.769.560 €

*Total inversió aprovada fins al 2011

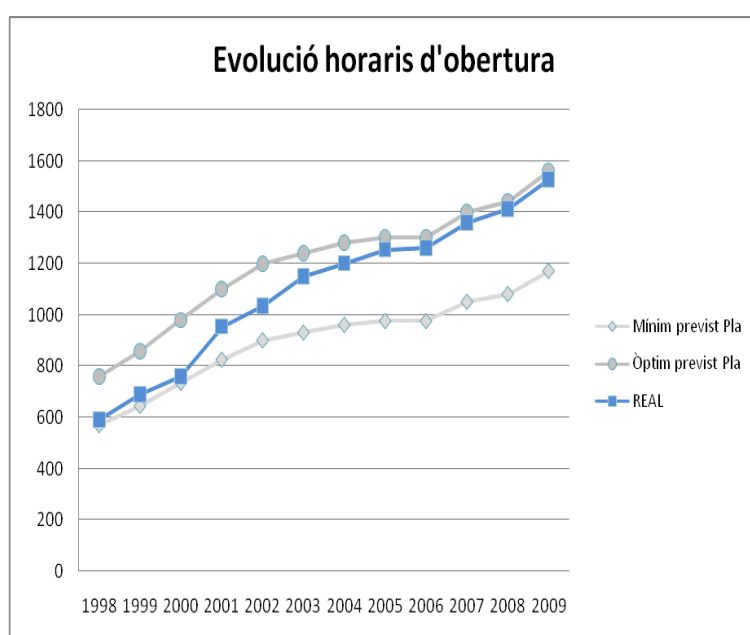

2008-2011
Quantitat executada fins al
2009: 19.022.911 €

Evolució dels horaris d'obertura de les biblioteques

Pel que fa als horaris, el Pla de Biblioteques proposava una situació mínima i una situació òptima. En el cas de la mínima es tractava de 30 hores d'obertura les biblioteques de barri i 45 les de districte. La situació òptima preveia 40 hores per a les de barri i 60 per a les de districte.

Actualment 4 biblioteques superen les 60 hores i 11 biblioteques de barri superen les 40. En el gràfic es pot veure clarament com el 2001, l'any de creació del Consorci de Biblioteques hi va haver un fort creixement dels horaris, i com progressivament la realitat s'ha anat acostant a la situació òptima prevista al Pla, fins pràcticament igualar-la.

Evolució de la col·lecció documental

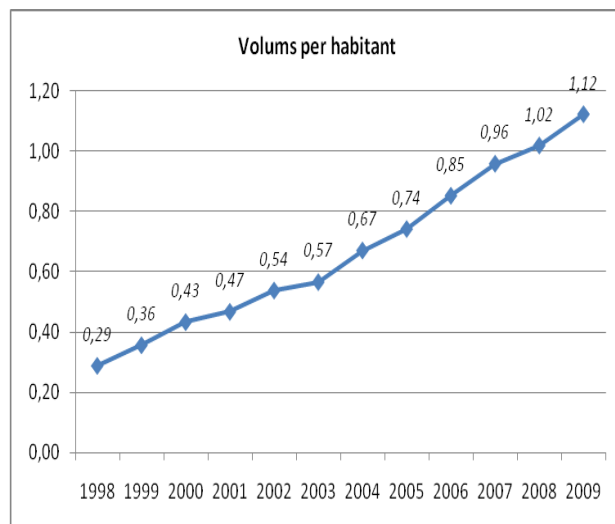
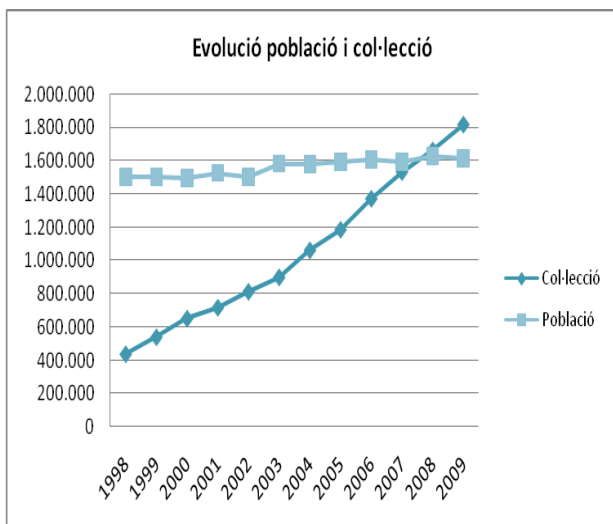
Un altre dels temes sobre el qual es pronunciava el Pla era el de la col·lecció documental del conjunt de la xarxa de les Biblioteques de Barcelona. El Pla donava per al 2010 una xifra molt precisa: 1.446.000 documents.

En aquest sentit el Pla no s'adheria a un dels únics estàndards internacionals pel que fa a biblioteques: el nombre de volums per habitant. La recomanació que es fa a les *Directrius IFLA – Unesco per al desenvolupament del servei de biblioteques públiques*, s'esmenta la quantitat de 1,5 a 2,5 volums per habitant. Barcelona el 1998 era molt lluny d'aconseguir aquesta xifra (no arribava als 0,3 volums per habitant), i per tant es va preferir fixar un objectiu coherent amb l'evolució que es preveia.

El 2007, a 3 anys de finalitzar el període que preveia el Pla, ja s'havia superat la col·lecció fixada per al 2010, i el 2009 s'ha tancat l'any amb 1.813.091 documents, la qual cosa significa haver arribat ja a una mitjana d'1,1 document per habitant.

Tenint en compte els equipaments que s'han d'inaugurar per arribar als 39 previstos pel Pla, tot fa preveure que si bé no s'arribarà a l'ideal marcat per l'IFLA ben poc faltirà per aproximar-se a la situació mínima que proposa de 1,5 volums per habitant.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Col·lecció	434.780	536.486	648.423	713.828	810.187	896.121	1.058.644	1.182.087	1.368.136	1.528.187	1.658.201	1.813.091
Població	1.505.581	1.503.451	1.496.266	1.527.190	1.505.325	1.582.738	1.578.546	1.593.075	1.605.602	1.595.110	1.628.090	1.615.908
Volums / habitant	0,29	0,36	0,43	0,47	0,54	0,57	0,67	0,74	0,85	0,96	1,02	1,12

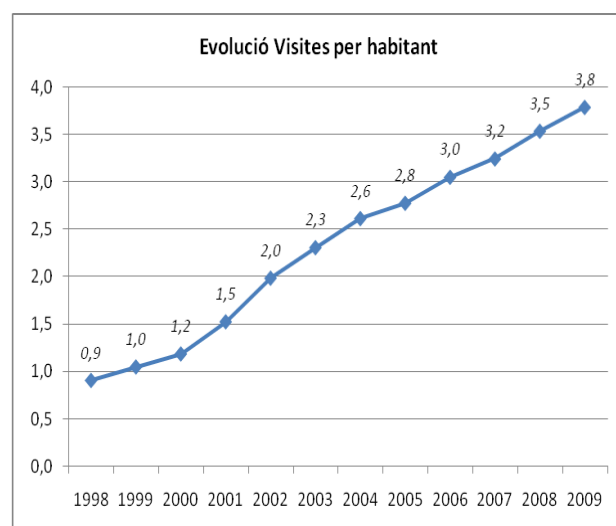
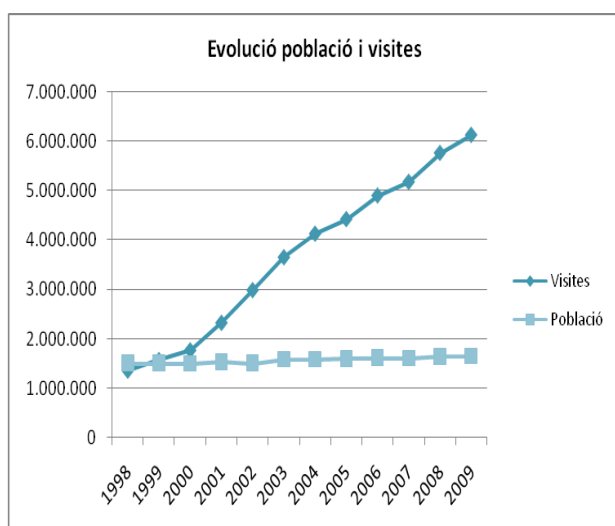

Evolució de les visites

Una altra fita del Pla que s'ha batut és la de les visites rebudes per les biblioteques: el Pla es proposava arribar al 2010 tenint almenys 5.000.000 de visites al conjunt de les biblioteques, una quantitat que ja es va sobrepassar el 2007, i que aquest 2009 ha estat superada en més d'un 22%.

Encara que només cal mirar el gràfic per veure el gran salt quant a les visites, una bona manera de veure també com ha canviat aquest indicador, més enllà dels percentatges, és pensar que al 1998 la mitjana de visites per ciutadà no arribava a la unitat, i en canvi aquest 2009 la mitjana ha arribat fins a 3,8 visites per cada ciutadà.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Visites	1.362.840	1.575.092	1.773.029	2.327.815	2.987.729	3.651.455	4.126.308	4.421.266	4.896.978	5.172.642	5.756.946	6.119.285
Població	1.505.581	1.503.451	1.496.266	1.527.190	1.505.325	1.582.738	1.578.546	1.593.075	1.605.602	1.595.110	1.628.090	1.615.908
Visites per habitant	0,9	1	1,2	1,5	2,0	2,3	2,6	2,8	3	3,2	3,5	3,8

DESPLEGAMENT DEL MAPA DE BIBLIOTEQUES

L'accessibilitat és una de les qüestions més importants a l'hora de valorar la qualitat d'una xarxa de biblioteques públiques: de poca cosa servirà oferir uns serveis de màxima qualitat si els punts de servei no cobreixen tot el territori, o si els horaris d'obertura són insuficients.

A continuació es fa un repàs dels objectius assolits aquest any.

LES NOVES BIBLIOTEQUES

L'any 2009 ha suposat el desplegament de 3 noves biblioteques de barri als districtes del nord de la ciutat: Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí.

Biblioteca Zona Nord, una nova biblioteca de barri del districte de Nou Barris

És la cinquena biblioteca pública del districte de Nou Barris.

La biblioteca Zona Nord, situada en el territori més septentrional de la ciutat, es va inaugurar el 29 de novembre. Situat al barri de Vallbona dóna cobertura a dos barris més, Torre Baró i Ciutat Meridiana.

Els tres barris tenen en comú que van créixer als anys cinquanta i seixanta amb habitatges d'autoconstrucció que després van patir els efectes de l'especulació urbanística.

Actualment aquesta zona està experimentant un gran impuls per transformar-la i connectar-la amb la resta de la ciutat, gràcies a la millora de les infraestructures i la implantació del metro lleuger, que ha donat origen a la nova línia 11.

L'edifici de nova planta de 1.462 m² està integrat en el vessant de la muntanya, i pretén conjugar els requisits d'un equipament cultural destinat a biblioteca pública amb els condicionants del solar.

La biblioteca disposa d'un fons inicial de 30.000 documents, d'un Espai Multimèdia amb 12 ordinadors, del servei d'*Internet i + i* i de sala d'actes pròpia.

Biblioteca La Sagrera – Marina Clotet, una nova biblioteca de barri al districte de Sant Andreu

La quarta biblioteca pública del districte de Sant Andreu es va inaugurar el 20 de juny. De 2.211 m², està situada en els baixos i entresòl d'un edifici d'habitatges davant del que serà la nova estació de La Sagrera, en una zona que està experimentant un gran impuls de transformació urbanística, revitalització econòmica i d'activitats.

El nom de la biblioteca es va decidir en un procés de participació realitzat des del districte, i vol homenatjar a l'impulsora de la vida cultural i social del barri Marina Clotet, que va viure intensament l'associacionisme i la difusió de la música popular catalana, fundant als anys 70 la coral infantil i juvenil El Reguitzell.

Disposa d'un fons inicial de prop de 27.000 documents, d'Espai Multimèdia amb 12 ordinadors, del servei d'*Internet i + i* i de sala d'actes pròpia.

Biblioteca Poblenou – Manuel Arranz, una nova biblioteca de barri al districte de Sant Martí

La quarta biblioteca pública del districte de Sant Martí, la biblioteca Poblenou-Manuel Arranz, es va inaugurar el 10 de maig.

Està situada a l'antiga fàbrica tèxtil de Can Saladrigas, al bell mig del barri del Poblenou, i comparteix edifici amb el Centre d'Imatge Festiva de Sant Martí.

El nom de la biblioteca és un homenatge al professor, historiador i arxiver Manuel Arranz (1946-1990), que va ser membre fundador de l'Ateneu Popular La Flor de Maig i membre i president de l'Arxiu Històric del Poblenou.

Amb una superfície de 1.150 m², disposa d'un fons inicial de 30.000 documents, amb un centre d'interès dedicat a la cultura popular. Disposa d'Espai Multimèdia amb 12 ordinadors, del *Servei d'Internet i +*, i d'una sala d'actes compartida amb l'altra equipament de l'edifici.

Altres intervencions en curs

Durant el 2009 s'ha treballat també en les obres d'altres biblioteques que permetran la inauguració d'una nova biblioteca de barri al districte de Ciutat Vella, la biblioteca Gòtic – Andreu Nin, així com la reobertura de la biblioteca Sant Pau – Santa Creu que ha estat en obres durant el 2009.

En aquest sentit cal destacar la disponibilitat de finançament amb Fons Estatals d'Inversió Local que ha permès realitzar obres de millora a l'esmentada biblioteca Sant Pau – Santa Creu, i també a les biblioteques Poble-sec-Francesc Boix i Xavier Benguerel.

El detall per districtes de les actuacions en marxa durant el 2009 pel que fa a les obres, és el següent:

Districte de Ciutat Vella.

- Biblioteca Gòtic. S'han realitzat les obres de construcció i el projecte de mobiliari i equipament de la nova biblioteca.
- Biblioteca Sant Pau – Santa Creu. S'han iniciat les obres d'adequació d'aquesta biblioteca, gràcies al finançament procedent dels Fons Estatals d'Inversió Local.

Districte de L'Eixample.

- S'han iniciat les obres i s'ha realitzat el projecte de mobiliari i equipament de la nova seu de la Biblioteca Lola Anglada al carrer Urgell.

Districte de Sants-Montjuïc.

- S'han realitzat obres d'adequació de la climatització de la Biblioteca Poble-sec-Francesc Boix, gràcies al finançament procedent dels Fons Estatals d'Inversió Local.

Districte de Les Corts.

- S'ha realitzat l'estudi de viabilitat del trasllat de la Biblioteca Can Rosés a una nova seu al carrer Comtes de Bell-lloc.

Districte de Sarrià-Sant Gervasi

- S'ha treballat en el projecte executiu de la biblioteca de districte Biblioteca Vil·la Florida, situada a l'antiga escola de Puericultura del carrer Muntaner.

Districte de Gràcia.

- S’han iniciat les obres i s’ha realitzat el projecte de mobiliari i equipament de la biblioteca de barri Biblioteca Penitents.

Districte de Nou Barris.

- Pel que fa a la biblioteca de barri Biblioteca Zona Nord s’ha fet el seguiment de les obres de la instal·lació de mobiliari i equipament fins a la seva inauguració.
- S’ha treballat en el projecte executiu de la Biblioteca Cotxeres Borbó que substituirà la biblioteca Torre Llobeta.

Districte de Sant Andreu.

- S’ha treballat en el projecte executiu de la Biblioteca de Trinitat Vella.
- S’ha fet el seguiment de les obres i de la instal·lació de mobiliari i equipament per a la nova biblioteca de barri Biblioteca La Sagrera – Marina Clotet, inaugurada el mes de juny, no prevista al Pla de Biblioteques 1998-2010, i fruit del treball d’actualització del Mapa realitzat amb els districtes.

Districte de Sant Martí.

- A la biblioteca de barri Biblioteca Poblenou-Manuel Arranz s’ha fet el seguiment de les obres i de la instal·lació de mobiliari i equipament, fins a la seva inauguració realitzada al mes de maig.
- S’han realitzat obres de rehabilitació de la coberta i adequació de la climatització de la Biblioteca Xavier Benguerel, gràcies al finançament procedent dels Fons Estatals d’Inversió Local.
- Per a la nova biblioteca de barri Biblioteca Camp de l’Arpa – Alchemika, s’ha finalitzat el projecte executiu.
- Per a la nova biblioteca de barri Biblioteca Clot-Glòries, s’ha treballat en el projecte executiu.

BIBLIOTECA CENTRAL URBANA

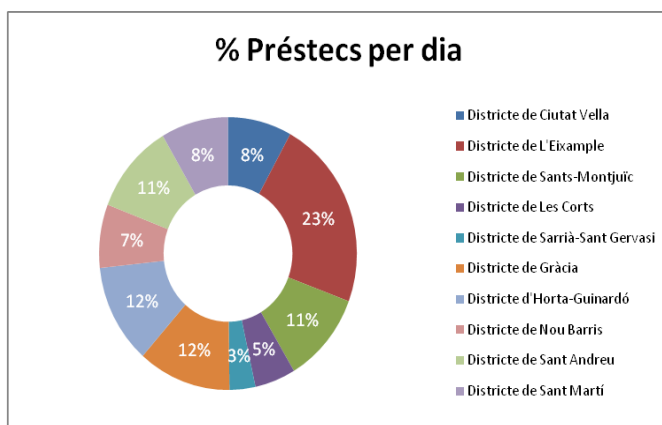
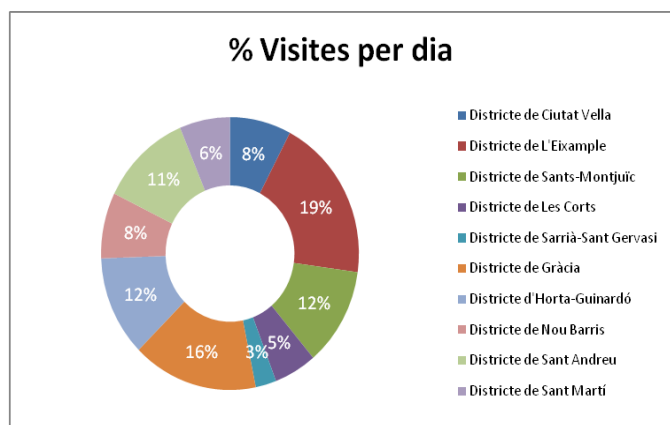
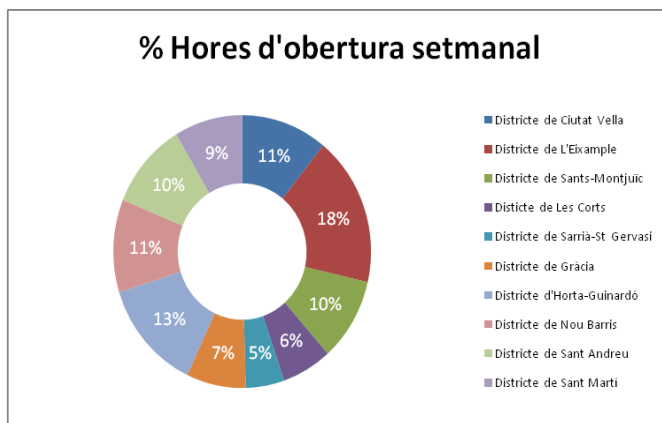
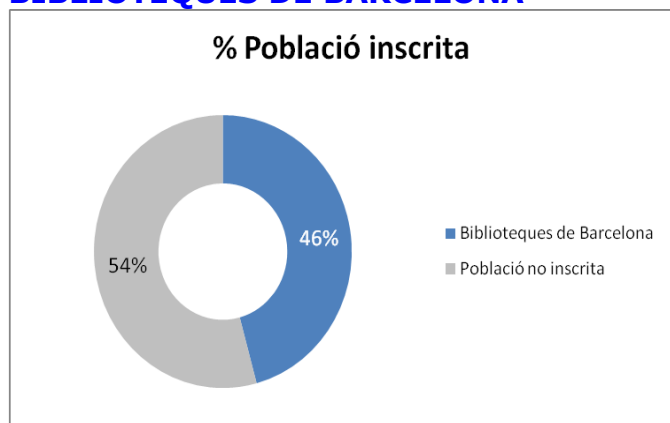
Després de la constitució el 2008 d’una comissió de seguiment del projecte de la Biblioteca Central Urbana, la Biblioteca Pública de l’Estat de la Província de Barcelona, constituïda pel Ministerio de Cultura, la Generalitat de Catalunya i l’Ajuntament de Barcelona, s’han anat complint els processos previstos, i el 2009 ha estat un any important perquè s’ha tirat endavant el concurs arquitectònic que es conclourà durant el 2010 amb l’elecció del projecte guanyador.

LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA, DISTRICTE PER DISTRICTE

A continuació es mostren en forma de gràfic quatre dels indicadors bàsics que ens ajuden a fer una fotografia fixa dels resultats del 2009 i de l'estat de desenvolupament del Pla de Biblioteques a cadascun dels districtes.

Una primera aproximació ens acosta al conjunt de la ciutat, i després es fa la mateixa lectura districte per districte.

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

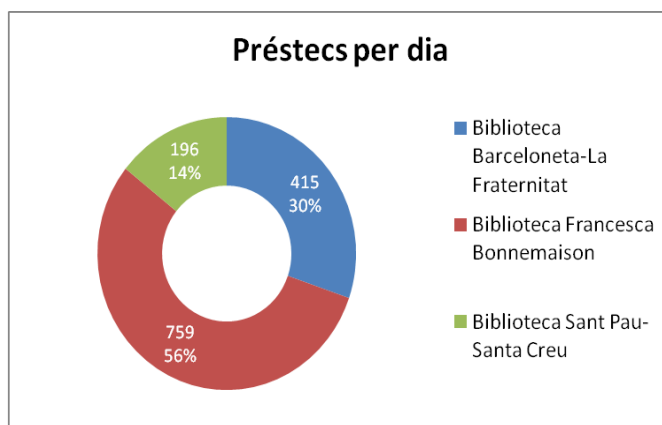
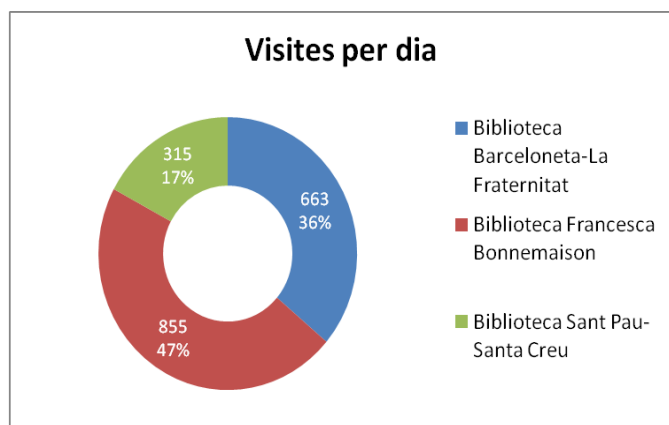
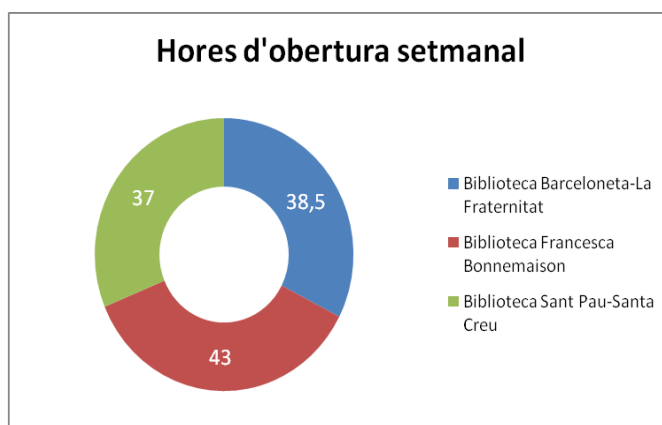
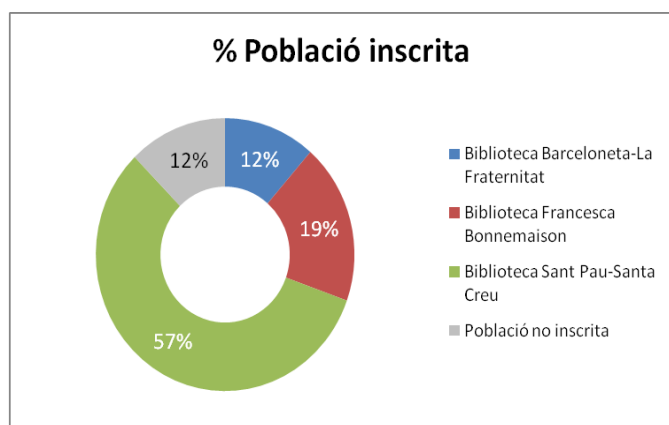
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2009

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Districte de Ciutat Vella	671	4.520	471.058	1.832	125.533	352.159	1.370	76.254	177	6.805	97.845	11.718	186.114
Districte de L'Eixample	1.702	12.110	1.192.459	4.638	334.692	995.192	3.871	169.934	282	16.679	122.523	27.910	291.763
Districte de Sants-Montjuïc	798	6.463	712.743	2.772	153.568	472.813	1.839	107.340	182	7.813	76.112	16.789	172.354
Districte de Les Corts	537	4.114	327.446	1.274	76.179	224.730	874	38.613	141	3.335	47.559	8.876	120.178
Districte de Sarrià-St Gervasi	544	3.229	159.513	620	43.270	142.531	554	12.045	118	2.044	24.016	6.647	78.588
Districte de Gràcia	619	5.154	964.002	3.750	185.837	513.298	1.997	101.688	275	11.190	87.221	13.607	139.130
Districte d'Horta-Guinardó	1.113	8.550	727.953	2.832	161.825	518.503	2.017	89.923	301	6.088	74.334	20.921	230.946
Districte de Nou Barris	1.090	7.366	478.013	1.859	107.864	330.285	1.285	69.277	146	6.837	64.958	14.644	180.144
Districte de Sant Andreu	989	7.724	698.679	2.718	152.472	470.962	1.832	87.553	321	6.831	81.528	22.634	222.400
Districte de Sant Martí	935	6.338	387.419	1.507	115.798	370.520	1.441	61.932	182	8.990	63.721	17.628	191.474
TOTAL CIUTAT	8.998	65.566	6.119.285	23.803	1.457.038	4.390.993	17.080	814.559	15	76.612	739.817	161.374	1.813.091

LES BIBLIOTEQUES DE CIUTAT VELLA

Biblioteca de Districte: Sant Pau – Santa Creu
 Biblioteques de barri: Barceloneta – La Fraternitat
 Francesca Bonnemaison

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Sant Pau-Santa Creu	Món Àrab	10 + servidor	1	1	8
Francesca Bonnemaison	Dona, moda i cuina	11 + servidor	1	1	7
Barceloneta – La Fraternitat	Gastronomia i hostaleria. Fons especial del mar i els infants	11 + servidor	1	1	11

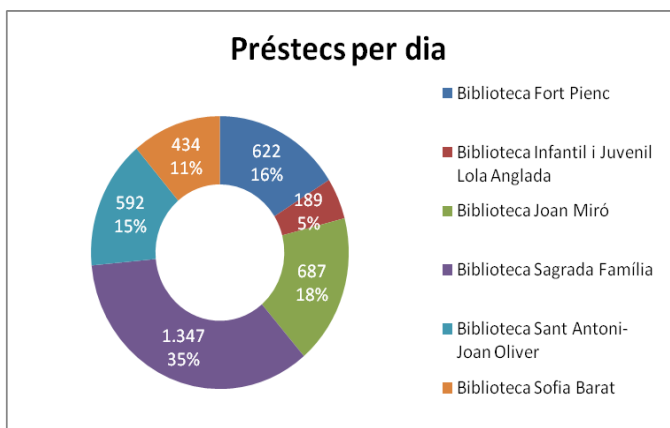
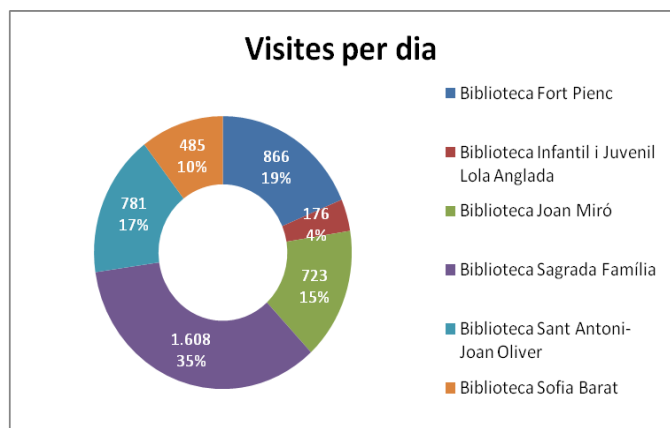
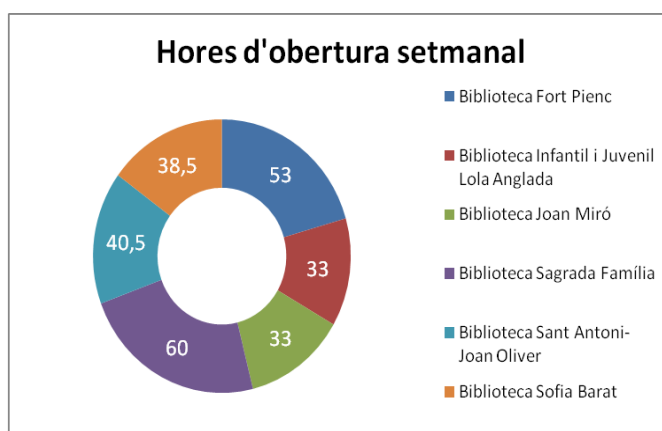
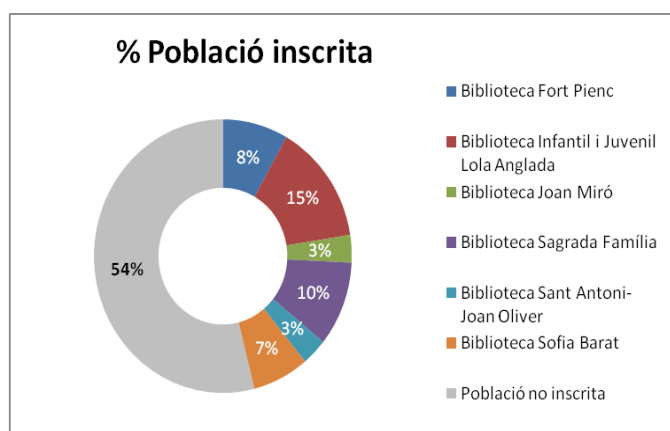
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2009

CIUTAT VELLA	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Barceloneta-La Fraternitat	277	1.800	170.339	663	37.233	106.587	415	26.535	46	1.704	12.817	3.902	41.454
Francesca Bonnemaison	295	2.107	219.757	855	69.058	195.094	759	37.287	119	3.048	21.181	5.475	88.014
Sant Pau-Santa Creu	99	613	80.962	315	19.242	50.478	196	12.432	12	2.053	63.847	2.341	56.646
TOTAL DISTRICTE	671	4.520	471.058	1.832	125.533	352.159	1.370	76.254	177	6.805	97.845	11.718	186.114

LES BIBLIOTEQUES DE L'EIXAMPLE

Biblioteca de Districte: Sagrada Família
 Biblioteques de barri: Fort Pienc
 Infantil i Juvenil Lola Anglada
 Joan Miró
 Sant Antoni – Joan Oliver
 Sofia Barat

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Sagrada Família	Ciència i Medi Ambient	21 + servidor	1	1	18
Fort Pienc	Disseny i Arquitectura Contemporània	3 + servidor	1	1	4
Sant Antoni – Joan Oliver	Col·leccionisme	9 + servidor	1	1	10

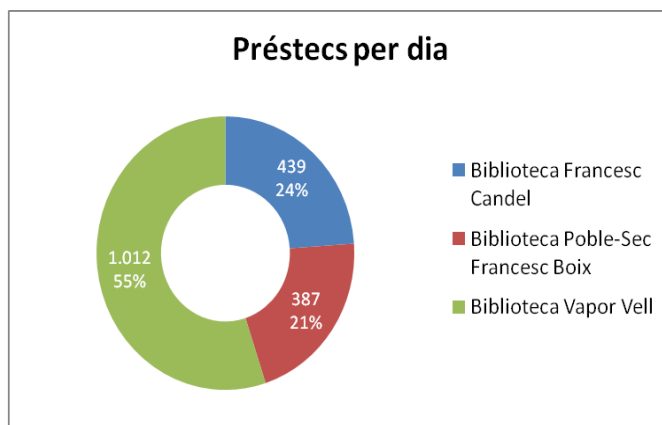
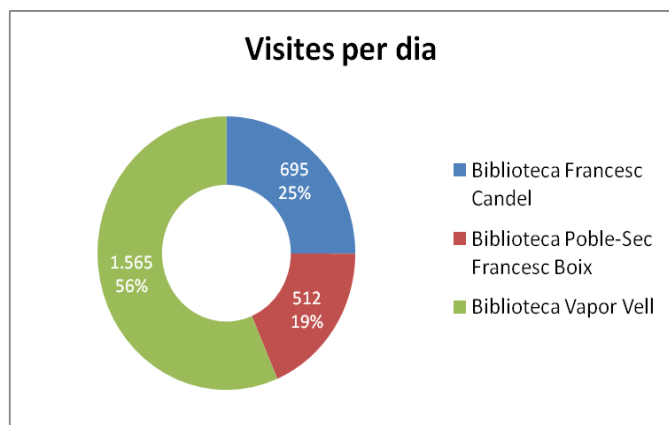
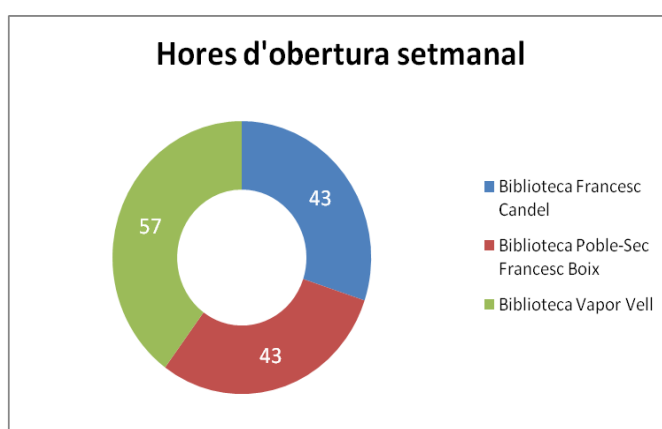
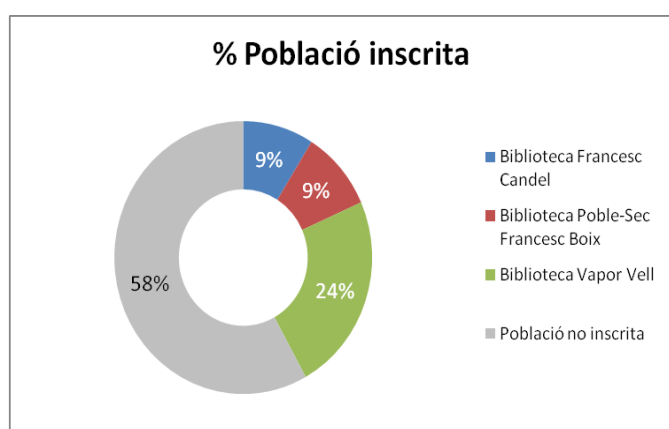
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2009

L'EIXAMPLE	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Fort Pienc	258	2.291	222.556	866	50.349	159.906	622	24.397	26	1.833	21.812	5.174	48.707
Infantil i Juvenil Lola Anglada	254	1.429	45.157	176	17.033	48.524	189	11.997	40	1.011	38.025	1.954	28.441
Joan Miró	282	1.567	185.810	723	57.475	176.733	687	19.074	49	2.176	8.637	4.708	66.586
Sagrada Família	347	2.983	413.452	1.608	122.994	346.280	1.347	67.319	114	6.465	26.715	8.122	74.671
Sant Antoni - Joan Oliver	300	2.049	200.893	781	49.233	152.235	592	34.068	30	3.795	8.480	4.632	31.827
Sofia Barat	261	1.792	124.591	485	37.608	111.514	434	13.079	23	1.399	18.854	3.320	41.531
TOTAL DISTRICTE	1.702	12.110	1.192.459	4.638	334.692	995.192	3.871	169.934	282	16.679	122.523	27.910	291.763

LES BIBLIOTEQUES DE SANTS – MONTJUÏC

Biblioteca de Districte: Vapor Vell
 Biblioteques de barri: Francesc Candel
 Poble Sec – Francesc Boix

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Vapor Vell	Músiques Urbanes	3 + servidor	1	1	4
Francesc Candel	Automòbil i sostenibilitat sostenible	11 + servidor	1	1	12
Poble Sec – Francesc Boix	La cultura de la Pau i la Guerra Civil espanyola; Francesc Boix i els camps de concentració nazis	3 + servidor	1	1	3

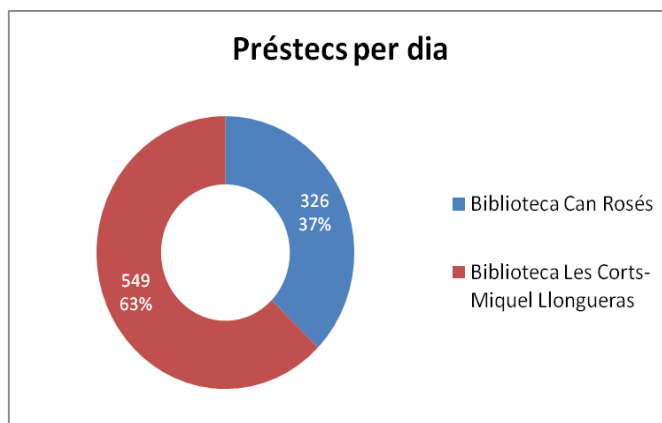
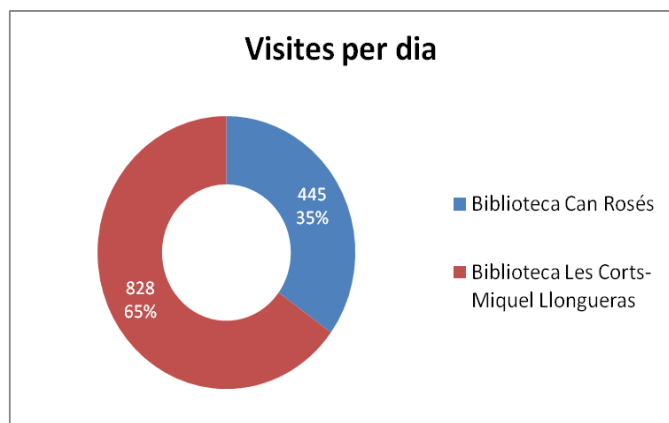
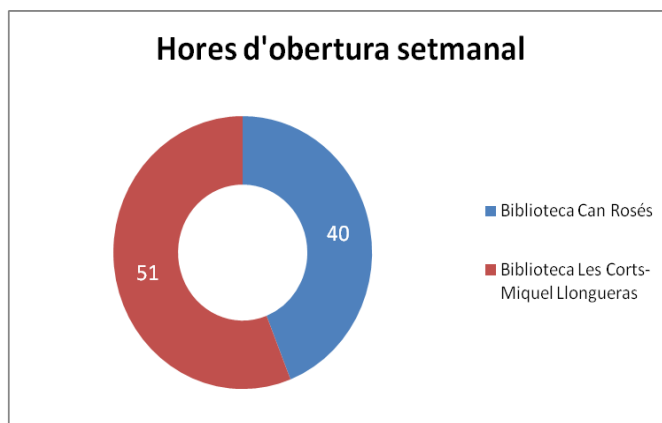
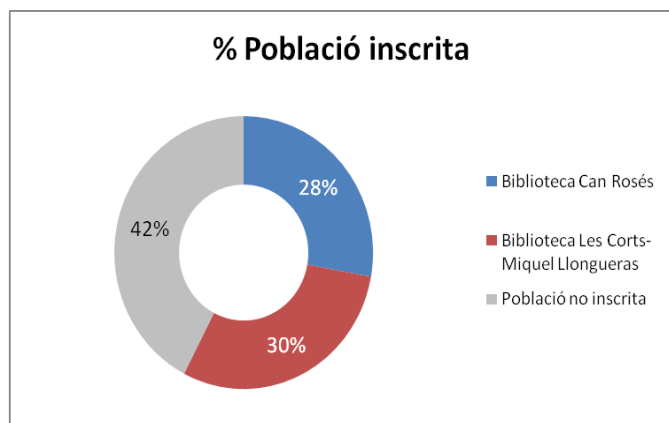
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2009

SANTS -MONTJUÏC	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Francesc Candel	258	1.876	178.633	695	35.936	112.958	439	22.902	55	1.804	16.118	4.832	42.463
Poble-Sec Francesc Boix	242	1.779	131.687	512	33.379	99.588	387	25.283	64	1.952	17.202	3.541	37.738
Vapor Vell	298	2.808	402.423	1.565	84.253	260.267	1.012	59.155	63	4.057	42.792	8.416	92.153
TOTAL DISTRICTE	798	6.463	712.743	2.772	153.568	472.813	1.839	107.340	182	7.813	76.112	16.789	172.354

LES BIBLIOTEQUES DE LES CORTS

Biblioteca de Districte: Les Corts - Miquel Llongueras
Biblioteca de barri: Can Rosés

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Les Corts - Miquel Llongueras	Esports i jocs	5 + servidor	1	1	6

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2009

LES CORTS	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Can Rosés	252	1.737	114.476	445	28.801	83.686	326	16.956	68	1.452	22.950	3.394	42.422
Les Corts-Miquel Llongueras	285	2.377	212.970	828	47.378	141.044	549	21.657	73	1.883	24.609	5.482	77.756
TOTAL DISTRICTE	537	4.114	327.446	1.274	76.179	224.730	874	38.613	141	3.335	47.559	8.876	120.178

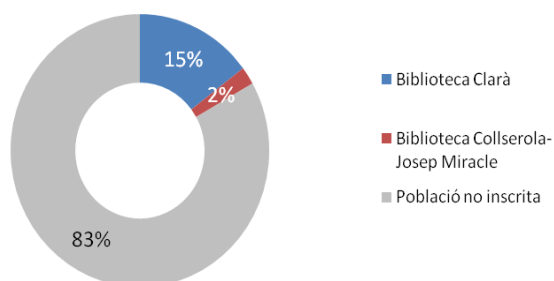
LES BIBLIOTEQUES DE SARRIÀ – SANT GERVASI

Biblioteca de referència: Clarà

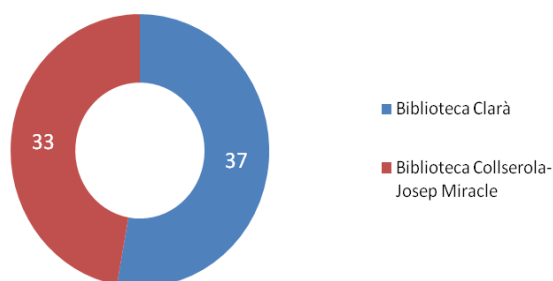
Biblioteca de barri: Collserola – Josep Miracle

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Clarà	Arts i escultura noucentista i Josep Clarà. Fons especial Any Gaudí	-	-	-	-

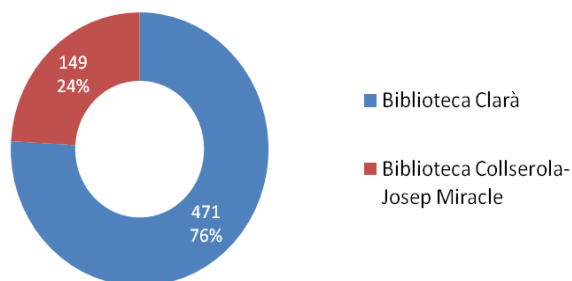
% Població inscrita

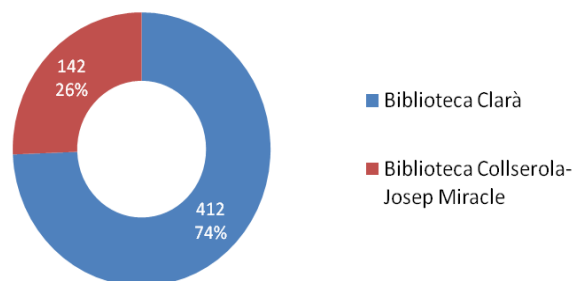
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2009

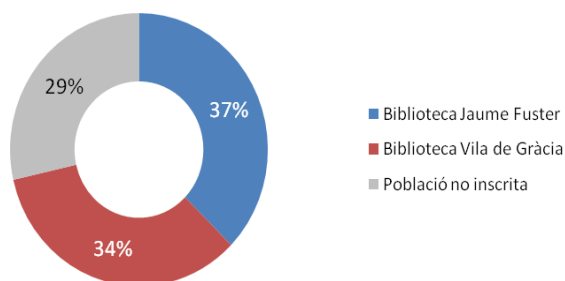
SARRIÀ – SANT GERVASI	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Clarà	286	1.791	121.129	471	33.044	106.019	412	8.779	80	1.846	20.988	3.917	48.470
Collserola-Josep Miracle	258	1.438	38.384	149	10.226	36.512	142	3.266	38	198	3.028	2.730	30.118
TOTAL DISTRICTE	544	3.229	159.513	620	43.270	142.531	554	12.045	118	2.044	24.016	6.647	78.588

LES BIBLIOTEQUES DE GRÀCIA

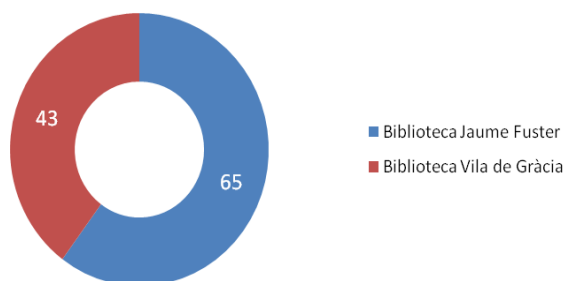
Biblioteca de Districte: Jaume Fuster
Biblioteca de barri: Vila de Gràcia

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Jaume Fuster	Viatges i cultura juvenil	12 + servidor	1	1	6
Vila de Gràcia	Les cultures del Mediterrani	8 + servidor	1	1	5

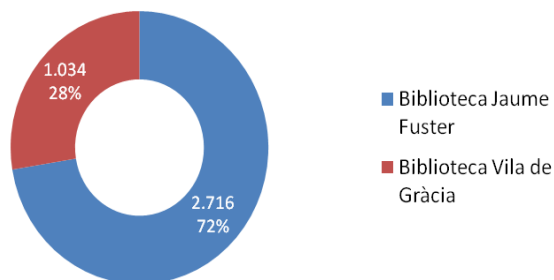
% Població inscrita

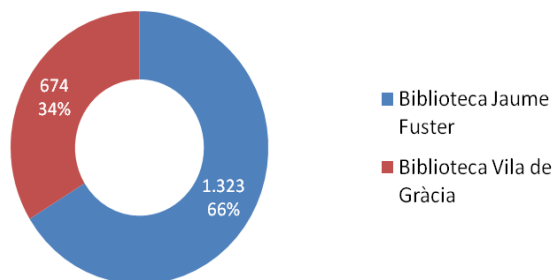
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2009

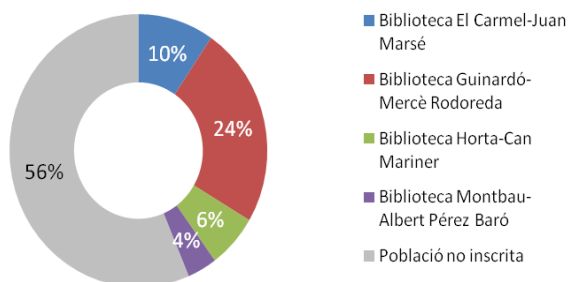
GRÀCIA	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Jaume Fuster	345	3.192	698.132	2.716	127.924	339.997	1.323	71.187	166	7.812	45.569	9.470	92.637
Vila de Gràcia	274	1.962	265.870	1.034	57.913	173.301	674	30.501	109	3.378	41.652	4.137	46.493
TOTAL DISTRICTE	619	5.154	964.002	3.750	185.837	513.298	1.997	101.688	275	11.190	87.221	13.607	139.130

LES BIBLIOTEQUES D'HORTA -GUINARDÓ

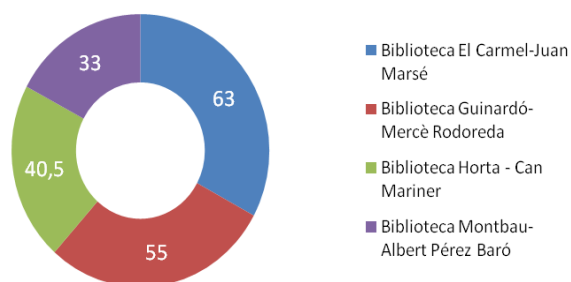
Biblioteca de Districte: Guinardó – Mercè Rodoreda
 Biblioteques de barri:
 El Carmel – Juan Marsé
 Horta – Can Mariner
 Montbau – Albert Pérez Baró

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Guinardó – Mercè Rodoreda	Poesia	8 + servidor	1	1	9
El Carmel – Juan Marsé	Narrativa barcelonina contemporània	11 + servidor	1	1	12
Horta – Can Mariner	Teatre	7 + servidor	1	1	7
Montbau – Albert Pérez Baró	Gènere Negre	-	-	-	-

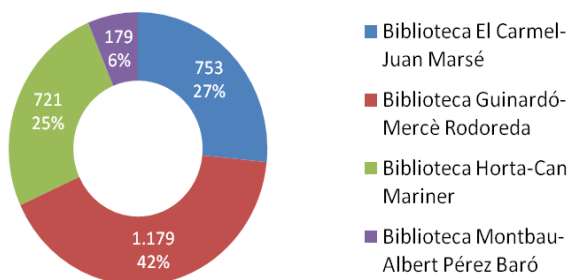
% Població inscrita

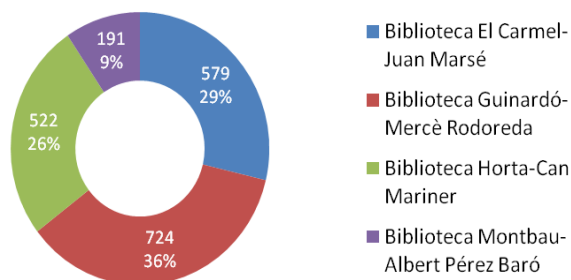
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

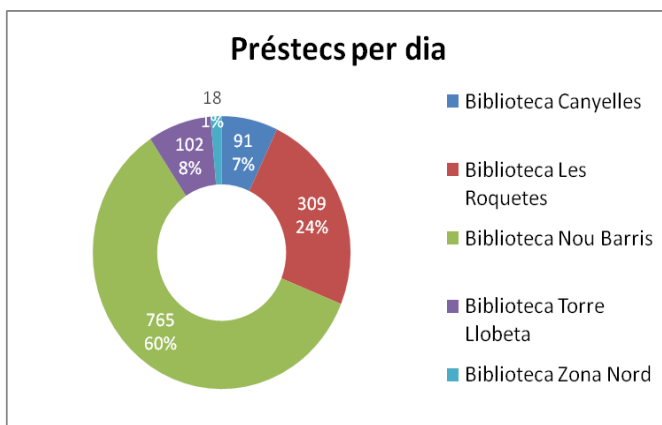
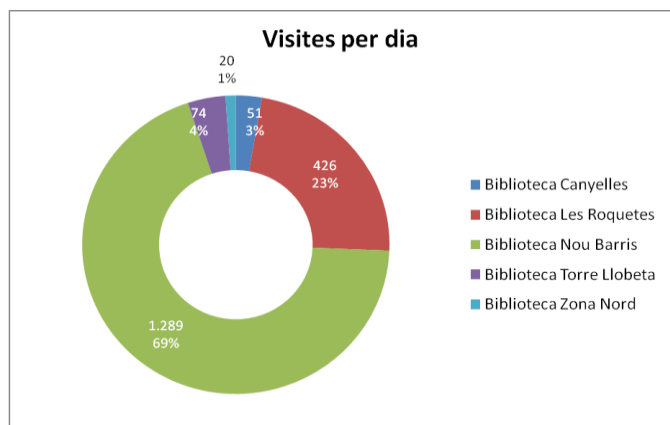
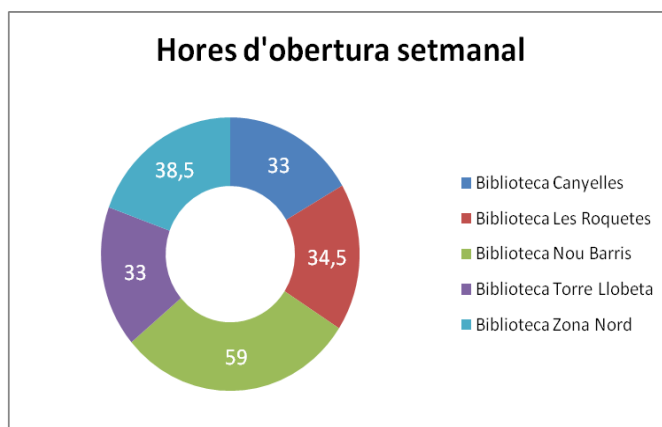
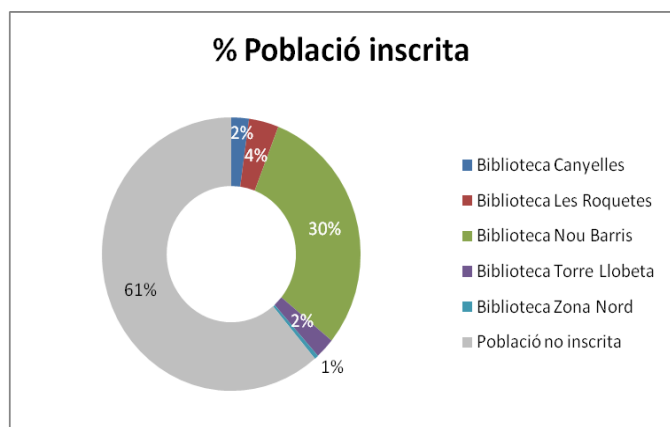
ESTADÍSTIQUES BàSIQUES 2009

HORTA - GUINARDÓ	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
El Carmel-Juan Marsé	304	2.702	193.495	753	42.979	148.898	579	25.360	112	1.367	16.249	5.103	77.009
Guinardó-Mercè Rodoreda	298	2.660	303.206	1.179	57.750	186.249	724	28.890	81	2.020	40.880	6.796	84.874
Horta – Can Mariner	257	1.781	185.267	721	47.097	134.197	522	27.567	48	2.296	10.870	5.795	34.003
Montbau-Albert Pérez Baró	254	1.407	45.985	179	13.999	49.159	191	8.106	60	405	6.335	3.227	35.060
TOTAL DISTRICTE	1.113	8.550	727.953	2.832	161.825	518.503	2.017	89.923	301	6.088	74.334	20.921	230.946

LES BIBLIOTEQUES DE NOU BARRIS

Biblioteca de Districte: Nou Barris
 Biblioteques de barri:
 Canyelles
 Les Roquetes
 Torre Llobeta
 Zona Nord

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Nou Barris	Circ i arts parateatral	3 + servidor	1	1	4
Canyelles	-	3 + servidor	1	1	2
Les Roquetes	-	9 + servidor	1	1	9
Zona Nord	-	11 + servidor	1	1	-

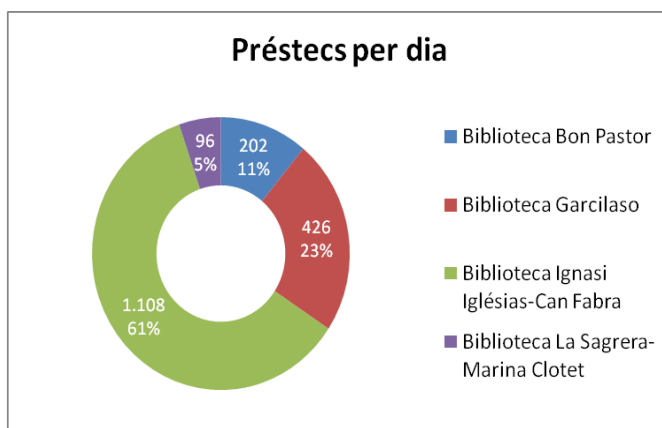
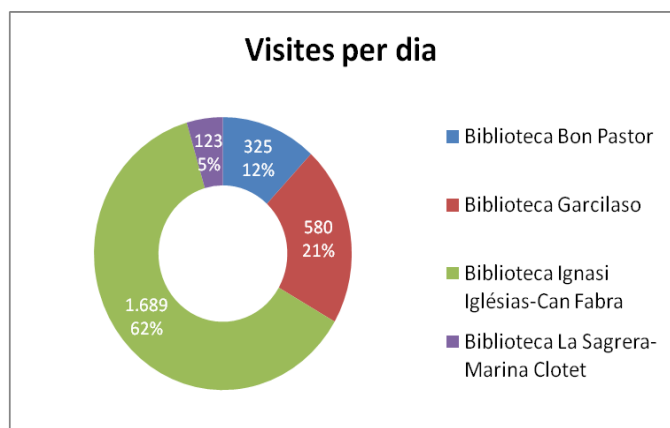
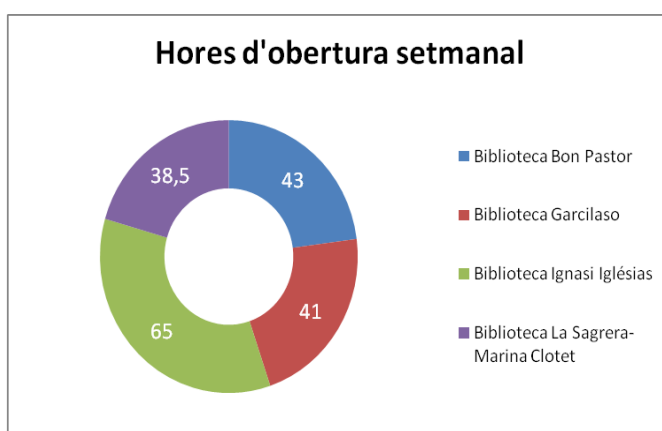
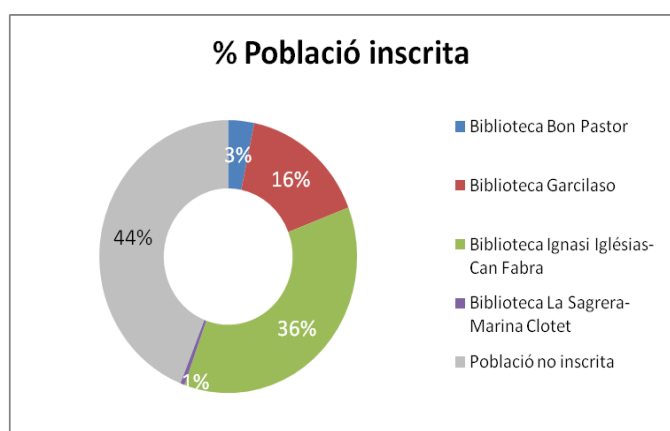
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2009

NOU BARRIS	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Canyelles	258	1.427	13.044	51	6.320	23.308	91	2.320	10	144	3.688	2.310	29.171
Les Roquetes	257	1.512	109.507	426	24.350	79.560	309	17.359	25	1.758	6.263	4.276	28.017
Nou Barris	299	2.868	331.268	1.289	65.269	196.556	765	47.143	94	3.702	50.079	6.407	77.410
Torre Llobeta	254	1.423	19.030	74	10.342	26.277	102	2.186	17	407	4.102	1.410	15.187
Zona Nord	22	137	5.164	20	1.583	4.584	18	269	-	826	826	241	30.359
TOTAL DISTRICTE	1.090	7.366	478.013	1.859	107.864	330.285	1.285	69.277	146	6.837	64.958	14.644	180.144

LES BIBLIOTEQUES DE SANT ANDREU

Biblioteca de Districte: Ignasi Iglésias – Can Fabra
 Biblioteques de barri: Bon Pastor
 Garcilaso
 La Sagrera – Marina Clotet

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Ignasi Iglésias – Can Fabra	Còmic, fotografia i arts visuals	9 + servidor	1	1	10
Bon Pastor	Cultures fluvials	8 + servidor	1	1	9
La Sagrera – Marina Clotet	-	11 + servidor	1	1	-

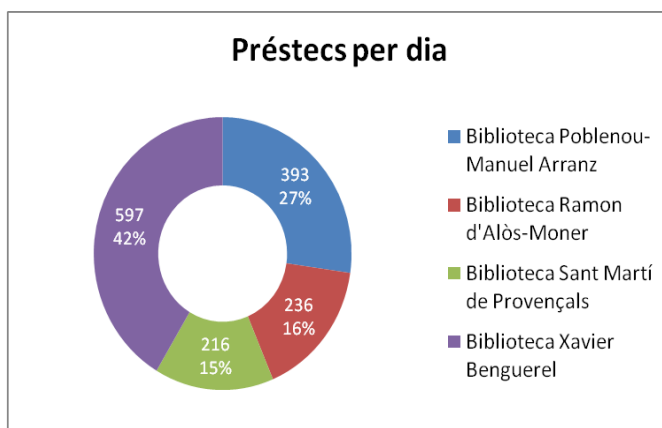
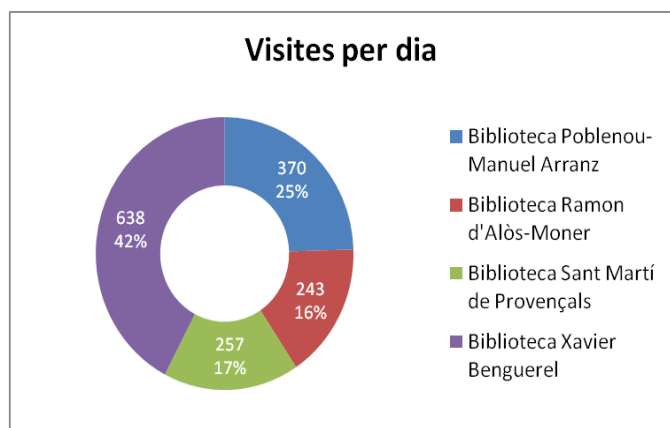
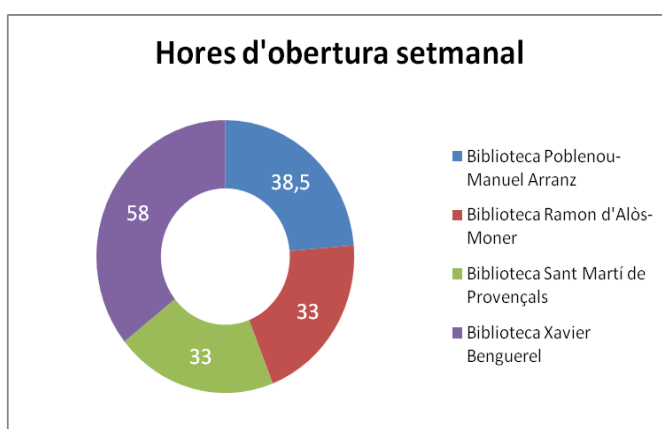
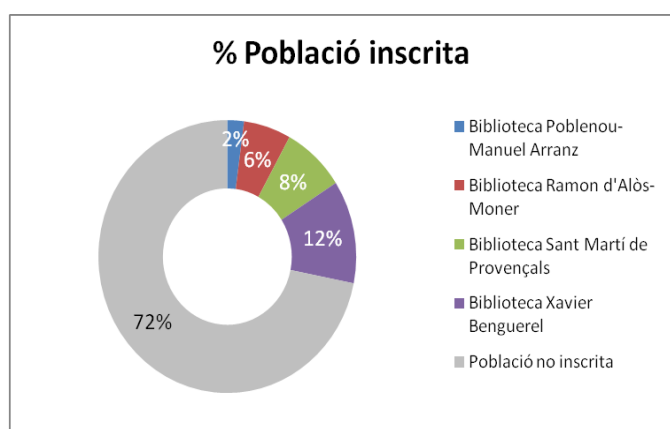
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2009

SANT ANDREU	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Bon Pastor	257	1.868	83.663	325	16.112	51.983	202	11.815	99	684	4.724	4.467	40.645
Garcilaso	262	1.801	149.026	580	35.362	109.449	426	17.092	28	1.819	23.114	6.511	46.420
Ignasi Iglésias – Can Fabra	349	3.261	434.330	1.689	93.288	284.806	1.108	54.717	184	3.552	52.914	9.734	106.048
La Sagrera – Marina Clotet	121	794	31.660	123	7.710	24.724	96	3.929	10	776	776	1.922	29.287
TOTAL DISTRICTE	989	7.724	698.679	2.718	152.472	470.962	1.832	87.553	321	6.831	81.528	22.634	222.400

LES BIBLIOTEQUES DE SANT MARTÍ

Biblioteca de Districte: Xavier Benguerel
 Biblioteques de barri: Poblenou – Manuel Arranz
 Ramon d'Alòs-Moner
 Sant Martí de Provençals

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Xavier Benguerel	Cinema SDLIJ-Servei Documentació Literatura Infantil i Juvenil	8 + servidor	1	1	9
Poblenou-Manuel Arranz	Cultura popular	11 + servidor	1	1	-
Ramon d'Alòs-Moner	Flamenc	7 + servidor	1	1	7
Sant Martí de Provençals	-	7 + servidor	1	1	8

ESTADÍSTIQUES BàSIQUES 2009

SANT MARTÍ	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Poblenou- Manuel Arranz	177	1.167	94.994	370	31.670	101.032	393	20.825	10	4.710	4.710	2.690	31.132
Ramon d'Alòs-Moner	257	1.405	62.489	243	18.640	60.597	236	9.583	15	1.369	13.442	3.371	30.260
Sant Martí de Provençals	255	1.410	65.947	257	20.184	55.413	216	9.446	22	1.464	17.902	2.492	27.102
Xavier Benguerel	246	2.356	163.989	638	45.304	153.478	597	22.078	135	1.447	27.667	9.075	102.980
TOTAL DISTRICTE	935	6.338	387.419	1.507	115.798	370.520	1.441	61.932	182	8.990	63.721	17.628	191.474

OFERTA DE SERVEIS I USOS

HORARIS D'OBERTURA

L'ampliació dels horaris ha estat una de les actuacions fonamentals de Biblioteques de Barcelona des de la seva creació. L'augment que s'ha portat a terme ha significat un canvi d'escala que ha situat les mitjanes d'hores d'obertura setmanals en uns índexs molt a prop dels òptims marcat pel Pla de Biblioteques 1998-2010.

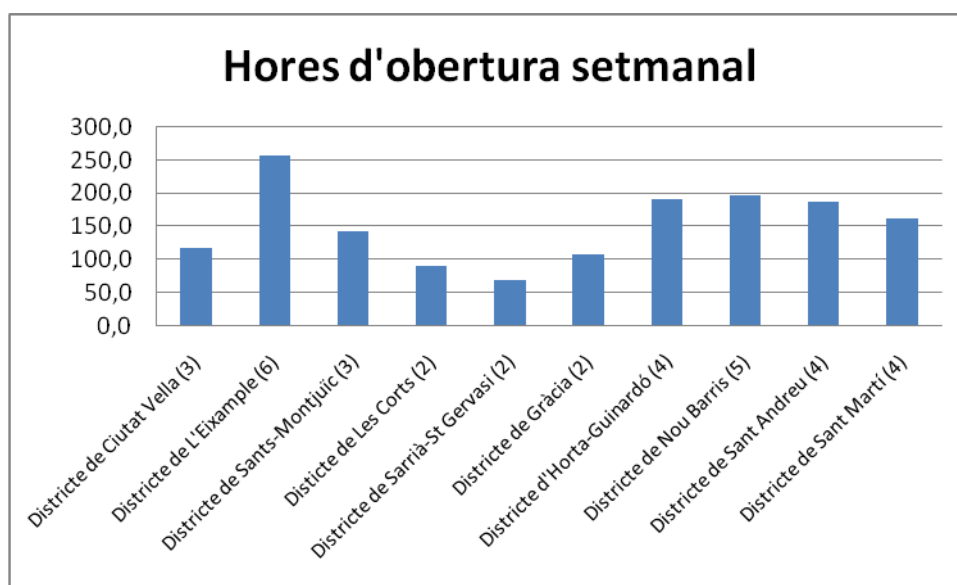
Hores de servei setmanals

El 2009 l'augment ha estat del 8,2% respecte el 2008. Aquest increment ha estat degut bàsicament a l'obertura de tres noves biblioteques. L'augment d'horari esmentat es concreta en 1.528 hores setmanals d'obertura.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Total hores setmanals (Increment anual)	592 (-)	690 (16,5%)	760 (10,1%)	955 (25,7%)	1.035 (8,4%)	1.149 (11%)	1.201 (4,5%)	1.254,5 (4,4%)	1.260,5 (0,47%)	1.359 (7,8%)	1.412,5 (3,9%)	1.528 (8,2%)
Increment Acumulat	-	-	28,4%	61,3%	74,8%	94,1%	102,8%	111,9%	112,9%	129,6%	138,5%	158%

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Hores setmanals mínimes previstes al Pla de Biblioteques	570	645	735	825	900	945	975	990	990	1.050	1.080	1.170
Increment sobrepassat	3,8%	6,9%	3,4%	15,75%	15%	21,6%	23,2%	26,7%	27,3%	29,4%	38,4%	30,5%

En el gràfic de distribució de les hores d'obertura per districtes, es pot apreciar una relació directa entre el nombre d'equipaments existents (entre parèntesi al gràfic) i el desplegament del mapa de biblioteques realitzat. Naturalment els districtes on aquest desplegament encara no s'ha conclòs ocupen les darreres posicions pel que fa a hores d'obertura.

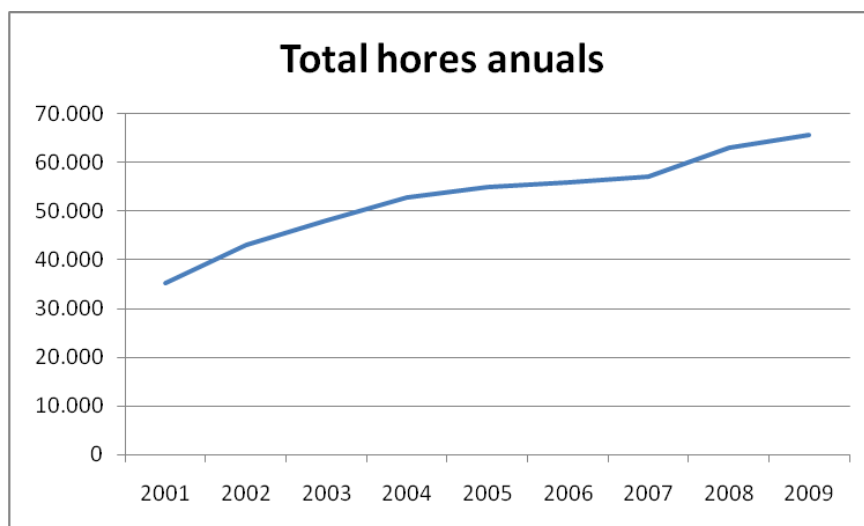

Hores de servei anuals

L'any 2009 es va obrir un total de 65.565 hores. Cal fer notar algunes incidències que afecten el còmput total, com poden ser tancaments per motius tècnics (biblioteca Poble-Sec-Francesc Boix, biblioteca Xavier Benguerel) durant períodes d'entre 15 dies i un mes, o bé amb motiu d'obres de rehabilitació (biblioteca Sant Pau – Santa Creu) durant els 8 darrers mesos de l'any.

Malgrat aquestes incidències, i tenint en compte que la darrera biblioteca que es va inaugurar ho va fer a finals d'any, el creixement ha estat d'un 4,1%.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Total hores anuals (Increment anual)	35.274 -	43.141 (22,3%)	48.081 (11,4%)	52.934 (10,1%)	54.950 (3,8%)	55.959 (1,8%)	57.149 (2,1%)	62.966 (10,2%)	65.566 (4,1%)
Increment acumulat	-	-	36,3%	50%	55,8%	58,6%	62%	78,5%	85,9%

Cal fer notar també que en aquest còmput no es tenen en compte les hores d'obertura de les Sales d'Estudi Nocturnes permanents que ofereixen 6 biblioteques de la ciutat (Sagrada Família, Vapor Vell, Vila de Gràcia, Guinardó - Mercè Rodoreda, Ignasi Iglésias – Can Fabra i des del mes d'octubre Poblenou-Manuel Arranz), ni les sales temporals que s'obren durant el període d'exàmens de l'estiu a 4 biblioteques més (Poble-Sec - Francesc Boix, Francesc Candel, Jaume Fuster, Les Roquetes). No es computen ja que en aquestes franges horàries la resta de la biblioteca queda tancada, i el servei que s'ofereix és un fons d'obres de referència i algunes activitats com ara grups de conversa en diverses llengües.

Total hores obertura sales d'estudi nocturnes permanents: 4.348.

Per acabar amb l'anàlisi dels horaris cal destacar un fet que ha estat essencial per a poder incrementar-los: el 2002 es va posar en marxa un equip itinerant, o cos de bibliotecaris i tècnics auxiliars estable sense destinació fixa, que ha permès cobrir les baixes temporals o els pics puntuals de feina en els diversos equipaments.

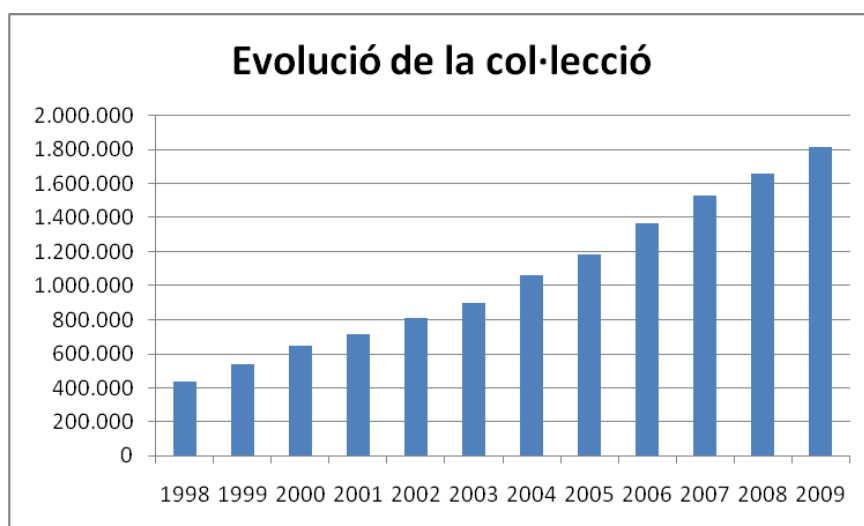
LA COL·LECCIÓ DOCUMENTAL

La col·lecció documental és el patrimoni més important d'una biblioteca. L'adequació d'aquesta a l'entorn pot arribar a determinar l'èxit de tota la biblioteca: una col·lecció que no es renova quotidianament queda obsoleta molt de pressa, essent de poca utilitat per a l'usuari que hi cerqui informació per al seu desenvolupament tant personal, com professional, cultural o bé simplement hi busqui entreteniment per al seu temps d'oci.

El 2009 el fons de la Xarxa de Biblioteques de Barcelona va augmentar un 9,3% respecte el 2008, amb la incorporació de 161.374 documents, arribant a 1.813.091 documents que tenia el 31 de desembre de 2009.

Cal tenir en compte que el nombre de nous documents incorpora el fons fundacional de la nova biblioteca Horta-Can Mariner, i l'ampliació del fons de la biblioteca Les Roquetes amb motiu del seu trasllat a una nova seu.

La progressió en el creixement del total de documents des de l'any 1998 ha estat:

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
434.780	536.486	648.423	713.828	810.187	896.121	1.058.644	1.182.087	1.368.136	1.528.187	1.658.201	1.813.091
-	23,39	20,86	10,09	13,50	10,61	18,14	11,66	15,74	11,70	8,51	9,3

Com ja s'ha esmentat en el capítol sobre el desenvolupament del Pla de Biblioteques de Barcelona, la col·lecció supera ja a finals del 2007 el fons previst per al 2010, i arriba a 1,12 volums per habitant.

Pel que fa a la compra dels fons, els estatuts del Consorci de Biblioteques de Barcelona contemplen que l'ampliació i restitució d'una part dels fons de les Biblioteques de Barcelona va a càrrec de la Diputació de Barcelona, amb l'objectiu a mig termini d'aportar el 50% cadascuna de les institucions. Des de l'any 2001 Biblioteques de Barcelona destina una partida per a l'adquisició de fons documentals. Les grans línies són:

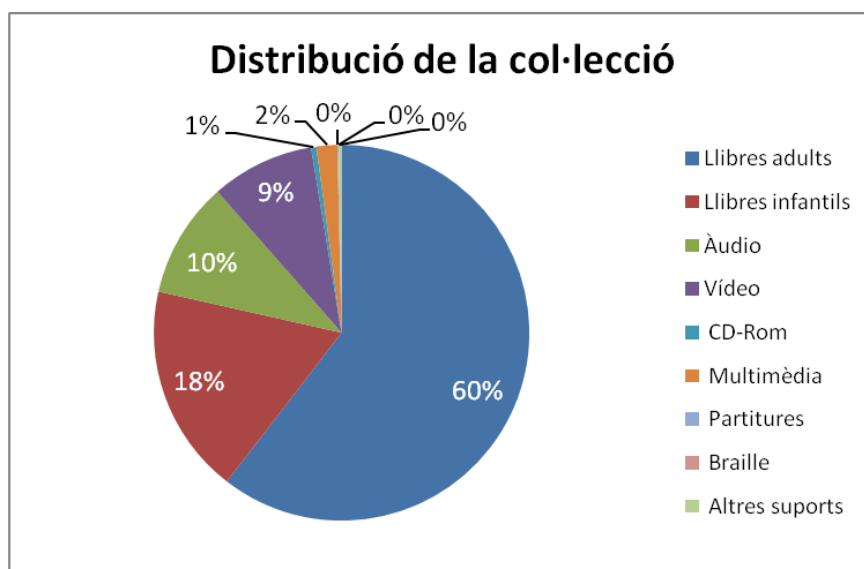
- adquisició de fons en suport no llibre: CD, CD-Rom, DVD (sobretot cinema)
- adquisició de fons documentals vinculats a les especialitzacions temàtiques i als centres d'interès
- adquisició de fons vinculats a la col·lecció local
- adquisició de novetats i desiderates d'usuaris
- adquisició de novel·la

- adquisició de ficció en altres llengües que no siguin català o castellà
- també manteniment i renovació

Els tres grups de treball permanents que treballen la Política de Col·lecció han realitzat la redacció d'un document que marca les línies generals sobre el desenvolupament de la col·lecció de les Biblioteques de Barcelona: sobre el fons general, sobre cinema i sobre música. Es tracta d'un document en revisió permanent que va incorporant les necessitats que sorgeixen quotidianament, com ara la reflexió sobre els suports de la col·lecció de música o bé la política de donacions. Alhora periòdicament fan seleccions de novetats per assessorar en les compres, amb les publicacions "Això s'ha de veure" i "Això s'ha d'escoltar".

En la distribució de la col·lecció per tipus de documents i suports, el llibre continua essent el format amb més presència a les biblioteques (un 79%), seguit de lluny pels documents d'àudio i de vídeo.

En aquest sentit cal matisar que les col·leccions d'àudio, com ja s'indica en el capítol de préstec, tenen un valor diferent del de fa uns anys, ja que la xarxa d'Internet actualment té un paper molt important pel que fa a l'accés a la música. Pel que fa a les col·leccions de vídeo s'ha fet un gran esforç perquè siguin el màxim d'actualitzades tant pel que fa als continguts, tal i com s'evidencia en l'elevat nombre de préstecs d'aquests fons, com per als formats (el format VHS pràcticament ha desaparegut de les col·leccions en favor del DVD, i només se n'han conservat aquells documents que no s'han editat en suports més actualitzats).

Llibres adults	Llibres infantils	Àudio	Vídeo	CD-Rom	Multimèdia	Partitures	Docs. en Braille	Altres suports
1.095.785	328.083	181.362	160.773	8.314	32.464	1.691	250	4.369

Adquisició de nous fons

Per a l'adquisició de nous fons els professionals de les biblioteques disposen de diverses eines que els ajuden a la l'hora de fer la tria.

- Els lots bàsics que prepara la Diputació de Barcelona, alguns dels quals pot triar cada biblioteca a partir d'una llista tancada.
- Llistes de novetats o monogràfiques elaborades per la mateixa Diputació de Barcelona o la Generalitat de Catalunya.

- Les llistes de novetats elaborades pels grups de treball de desenvolupament de la col·lecció.
- Els recursos que ofereixen els proveïdors (llibreries, distribuïdors...).
- Les publicacions especialitzades en la matèria.
- Les desiderates dels usuaris.
- Des del 2007 les biblioteques s'han pogut subscriure a revistes i publicacions periòdiques relacionades amb el fons especialitzat o els centres d'interès, amb el pressupost provinent de l'Ajuntament de Barcelona.
- Compra ràpida de fons, concepte que s'ajusta a les necessitats que tenen les biblioteques de tenir disponible de forma immediata part del seu fons, en resposta a diverses situacions possibles (premis literaris, novetats, peticions dels usuaris, etc). Les biblioteques han triat el proveïdor que desitjaven, tenint en compte la proximitat en el propi territori, l'accessibilitat, la diversitat de fons i els valors afegits que ofereix el proveïdor (catalogació, folrat...)
- Una part de la compra està destinada a mantenir el fons bàsics de les biblioteques, per substituir volums que s'han fet malbé o bé extraviats.
- La compra de centres d'interès respon a una especialització temporal del fons. L'elecció dels proveïdors s'ha fet, de la mateixa manera que amb la compra del fons especialitzat, tenint en compte que la llibreria o subministrador pugui respondre a aquestes especialitzacions temàtiques.
- Pel que fa a l'adquisició de fons cinematogràfic i discogràfic s'han fet concursos públics on es valoren, a més del preu, aspectes com l'estoc accessible, la rapidesa en el subministrament, la catalogació dels documents, i un servei d'assessorament i d'informació àgil per al personal bibliotecari.
- Per la compra de novel·la, que se selecciona íntegrament des de les biblioteques, s'ha fet durant tot l'any una selecció mensual.
- La compra dels fons especialitzats s'ha realitzat a diverses llibreries i altres botigues especialitzades que han suggerit els directors de les biblioteques.
- A l'hora de distribuir el pressupost d'especialitzacions per a les diferents biblioteques s'ha tingut en compte tant el tipus de biblioteca com el fons ja adquirit amb anterioritat, com el preu del material a comprar (varia bàsicament pel tipus de format, no val el mateix un còmic que una pel·lícula en dvd o una novel·la).
- Des dels serveis centrals de Biblioteques de Barcelona s'ha fet un recolzament especial pel que fa a la compra de fons per a programes i serveis específics, com ara activitats, clubs de lectura, guies de lectura, el projecte Nascuts per llegir, etc.

Pel que fa al pressupost per a compres de fons, l'objectiu és que es reparteixi en un 50% entre l'Ajuntament de Barcelona, amb una aportació directa al Consorci de Biblioteques de Barcelona destinada expressament a aquesta finalitat, i la Diputació de Barcelona.

Donacions

Pel que fa a les donacions, les biblioteques n'han restringit l'acceptació, ja que moltes vegades es tracta de fons obsolets o d'un interès molt especialitzat. En alguns casos encara que no siguin adequats per incorporar al fons (perquè o bé no estan en gaire bon estat o la biblioteca ja disposa d'un nombre adequat d'aquell títol) s'accepten i es destinen al mercat d'intercanvi que algunes biblioteques tenen en funcionament de manera permanent. Les donacions procedeixen de fonts diverses: editorials, universitats, departaments de l'Ajuntament de Barcelona i particulars.

Cal destacar aquest 2009 la donació d'aproximadament 10.000 còmics de Marvel, procedents del fons duplicat de la *Cité Internationale de la Bande Dessinée et de l'Image* (CIBDI). La donació representa donar un impuls important al fons especialitzat en còmic de la biblioteca Ignasi Iglésias – Can Fabra, complementant la col·lecció actual i augmentant l'oferta als usuaris.

Diaris del món

Aquest servei que es va engegar el 2007 a tota la xarxa de Biblioteques Públiques de la província de Barcelona, promogut pel Servei de Biblioteques de la Diputació i que la bib. Sant Pau – Santa Creu ja ofería als seus usuaris. Es tracta de servei *Diaris del món* que permet oferir als usuaris la premsa internacional del dia, a tamany real i amb un cost més raonable que les subscripcions en paper. Gràcies a la tecnologia via satèl·lit, els diaris arriben abans a la biblioteca que als quioscs del seu país d'origen. Això els dona el valor d'actualitat que no es pot igualar amb les edicions digitals, normalment resums reduïts dels diaris, mentre que el diari que arriba a la biblioteca s'imprimeix en DIN A3, i és una còpia exacta de l'edició en paper original.

És un servei consultable a 5 de les Biblioteques de Barcelona, i permet accedir a 180 diaris del dia de 60 països diferents i en més de 20 llengües diferents. Cada biblioteca que disposa del servei, en funció de la demanda, imprimeix capçaleres diferents, segons un calendari setmanal, consultable al web de les biblioteques.

Recursos electrònics

D'altra banda, cada cop són més els recursos electrònics que es consulten a través de la xarxa informàtica. Destaquen:

- Dues biblioteques (biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda i Biblioteca Nou Barris) estan subscrites a la base de dades de l'agència EFE: **"efedata"**. Base de dades que recull tota la informació de l'Agència EFE.
- Eric: Base de dades d'ensenyament en llengua anglesa, conté resums i referències d'articles publicats en revistes i altres documents de pedagogia. L'elabora el Departament d'Educació dels Estats Units d'Amèrica i l'Office of Educational Research and Improvement. Hi tenen accés les biblioteques: Guinardó - Mercè Rodoreda, Les Corts - Miquel Llongueras, Nou Barris i Xavier Benguerel.
- Medline: Base de dades sobre biomedicina en llengua anglesa, conté més d'onze milions de referències d'articles sobre medicina, infermeria i veterinària des del 1966 fins avui. La produeix la National Library of Medicine (USA). Hi tenen accés: les biblioteques: Guinardó - Mercè Rodoreda, Les Corts - Miquel Llongueras, Nou Barris i Xavier Benguerel.

L'especialització dels fons de les biblioteques

Les Biblioteques de Barcelona disposen de fons especialitzats en diverses temàtiques que completen els fons bàsics. Aquests fons especials tenen sentit en el propi territori, i per això es busca que tinguin una connexió amb l'entorn, però sobretot tenen una funció en l'entorn de ciutat, completant les necessitats informatives del conjunt de ciutadans i ciutadanes. Inicialment eren les biblioteques de districte les que disposaven d'aquest tipus de fons específics, però ara també s'hi han sumat algunes de les biblioteques de barri.

- Món àrab, a la biblioteca Sant Pau - Santa Creu
- Dona, Moda i Cuina, a la biblioteca Francesca Bonnemaison
- Gastronomia i hostaleria, a la biblioteca Barceloneta – La Fraternitat
- Ciència i Medi ambient, a la biblioteca Sagrada Família
- El disseny i l'arquitectura contemporània, a la biblioteca Fort Pienc
- Col·leccionisme, a la biblioteca Sant Antoni – Joan Oliver
- Músiques urbanes, a la biblioteca Vapor Vell
- La Cultura de la Pau i Guerra Civil espanyola, Francesc Boix i Camps de Concentració nazis, a la biblioteca Poble Sec-Francesc Boix
- Automòbil i Mobilitat sostenible, a la biblioteca Francesc Candel

- Esports i jocs, a la biblioteca Les Corts - Miquel Llongueras
- Art i escultura noucentista i Josep Clarà, a la biblioteca Clarà. Fons especial Any Gaudí
- Les cultures del Mediterrani, a la biblioteca Vila de Gràcia
- Cultura juvenil i viatges, a la biblioteca Jaume Fuster
- Poesia, a la biblioteca Guinardó – Mercè Rodoreda
- Novel·la barcelonina contemporània, a la biblioteca Carmel – Juan Marsé
- Teatre, a la biblioteca Horta-Can Mariner
- Gènere negre, a la biblioteca Montbau – Albert Pérez Baró
- El circ i les arts parateatrals, a la biblioteca Nou Barris
- Còmic, fotografia i arts visuals, a la biblioteca Ignasi Iglésias - Can Fabra
- Cultures fluvials, a la biblioteca Bon Pastor
- Cultura popular, a la biblioteca Poblenou-Manuel Arranz
- El cinema i el Servei de Documentació en Literatura Infantil i Juvenil, a la biblioteca Xavier Benguerel
- Flamenc, a la biblioteca Ramon d'Alòs Moner

Els més prestats del 2008 a la Xarxa de la província

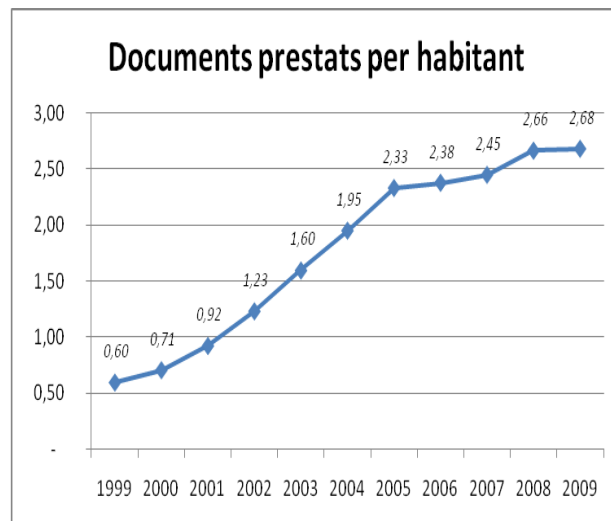
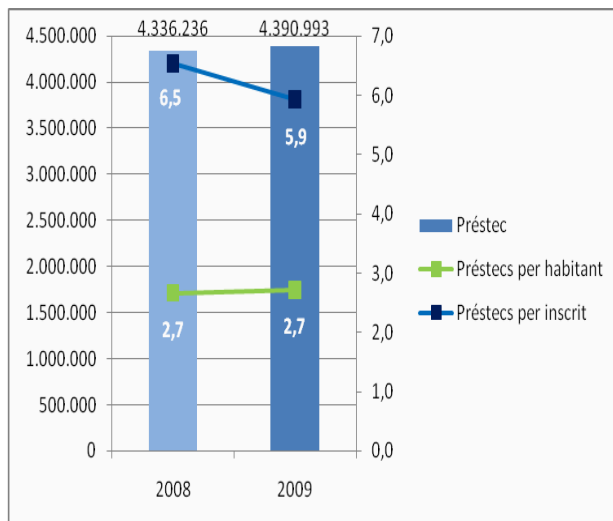
El joc de l'àngel, el darrer llibre publicat de l'autor de *L'ombra del vent*, és la novel·la més llegida a la Xarxa de Biblioteques Municipals de la província de Barcelona durant l'any 2009. El segueixen *Els homes que no estimaven les dones*, d'Stieg Larsson, i *L'església del mar*, d'Ildefonso Falcones, qui ja va situar la seva novel·la al primer lloc d'aquesta llista l'any 2007 i 2008.

Pel que fa a les novel·les juvenils més llegides a les biblioteques i bibliobusos de la Xarxa, s'imposen les de l'autora nord-americana Stephenie Meyer, que encapçala les quatre primeres posicions de la llista. El títol que s'endú més préstecs és *Lluna nova*, seguida, per aquest ordre, de *Crepuscle. Un amor perillós*, *A trenc d'alba* i *Eclipsi*. D'altra banda, els còmics més sol·licitats són els mangues japonesos: *Death note* de Tsugumi Ohba, un manga a l'estil de les novel·les policials, se situa al primer lloc, abans de *Bleach*, de Tite Kubo, i *20ht Century Boys*, de Naoki Urasawa.

El documental *Tierra: la película de nuestro planeta*, produïda per la BBC, domina en l'àmbit dels audiovisuals. *El padrí*, de Francis Ford Coppola, i l'adaptació al cinema del còmic *Persépolis*, de Marjane Satrapi, són el segon i tercer DVD més deixat en préstec. Finalment, *Black ice* d'AC/DC, *The Complete Louis Armstrong and the Dukes of Dixieland* i *Els millors professors europeus* dels catalans Manel corresponen als CD més prestats a les biblioteques.

EL PRÉSTEC DE DOCUMENTS

El préstec de documents aquest 2009 ha registrat una nova estabilització dels resultats: els documents que els usuaris s'han endut en préstec han augmentat un 1,3%, arribant fins als 4.390.993 de documents prestats. Aquesta quantitat significa una mitjana de 2,7 documents per habitant, i si es posa en relació amb el nombre d'inscrits, la xifra s'eleva fins a 5,9 documents prestats a cada persona inscrita.

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
759.658	897.525	1.057.663	1.409.596	1.854.904	2.525.771	3.079.324	3.713.484	3.816.777	3.905.107	4.336.236	4.390.993
-	+18,15%	+17,84%	+33,27%	+31,59%	+36,17%	+21,92%	+20,59%	+2,78%	+2,31%	+11,04%	+1,3%

Pel que fa a la quantitat d'usos de préstec realitzats (la quantitat de vegades que un usuari va al taulell de préstec a retirar documents), s'ha estabilitzat la xifra aconseguida el 2008, amb 1.457.038 usos del servei, un 1,7% més que l'any anterior.

En cada ús del servei de préstec s'han retirat 3 documents de mitjana, la mateixa proporció dels dos darrers anys.

Si posem en relació els préstecs amb la col·lecció documental, tindrem que cada document ha estat agafat en préstec 2,4 vegades (cal tenir en compte, però, que es tracta d'una dada mitjana, i que part una part dels fons no està disponible per al préstec i només es pot consultar a la biblioteca, com poden ser obres de referència, la col·lecció local o bé fons antic de molt valor).

Servei de préstec i lectura a domicili

El préstec a domicili és un servei totalment gratuït que es fa amb el suport de voluntariat i està adreçat a persones grans i/o amb dificultats de mobilitat o bé amb dificultats de tipus visuals (pel que fa bàsicament a la lectura a domicili).

El 2009 el servei ha sofert un descens del 53,9%. Això significa que durant dos anys consecutius el servei ha experimentat un fort retrocés. A l'hora de valorar aquestes dades, però, cal tenir present que el 2007 pràcticament es va doblar el nombre de serveis respecte l'any anterior.

Un altre motiu que explica aquest descens és que des d'algunes biblioteques s'ha ofert el servei directament a centres de gent gran com ara casals d'avis, etc, de manera que s'atenen

directament en grup, comptabilitzant com un sol servei que en realitat es fa a un col·lectiu d'usuaris. D'altra banda el fet que el servei depengui de voluntaris a títol personal no assegura uns serveis estables.

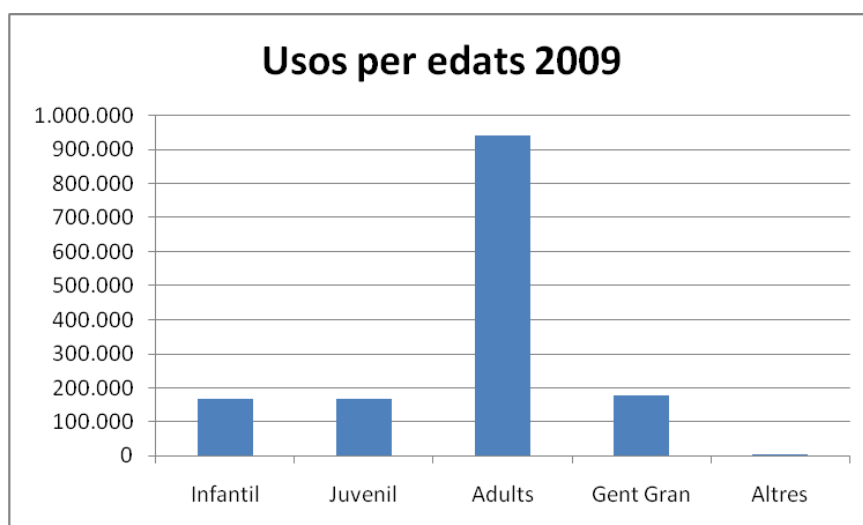
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Usos préstec a domicili	642	998	1.113	1.328	1.473	2.814	2.238	1.031
Increment	-	55,5%	11,5%	19,31%	10,9%	91%	-20,5%	-53,9%

Tipologia dels usuaris de préstec

Pel que fa a la tipologia dels usuaris del servei, com es pot veure en el quadre que hi ha a continuació, pel que fa a les franges d'edat només la juvenil ha tingut un increment negatiu. Una de les explicacions plausibles per aquest descens és el canvi d'hàbits en els usos de determinats formats sobretot entre els joves: ens referim als audiovisuals (música i cinema) que tendeixen a ser consultats directament des d'Internet en detriment dels documents físics.

Pel que fa als infants, al 2008 van tenir un increment molt gran, que es reforça amb la tendència d'aquest 2009, essent la franja d'edat que experimenta un increment més elevat. La gent gran continua la seva tendència de creixement sostingut d'un 1,7%.

En l'apartat anterior ja s'explica el retrocés del servei de préstec a domicili. També el préstec a d'altres entitats ha experimentat un descens compensat, però, per l'augment d'un 15% de préstec a d'altres biblioteques.

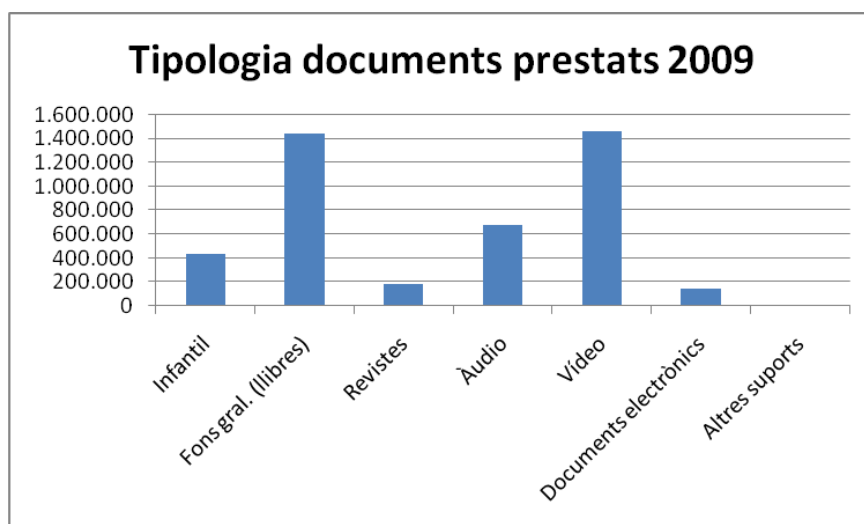
	Infantil	Juvenil	Adults	Gent Gran	Servei Domicili	Entitats	Altres biblioteques	TOTAL
Usos 2009	167.441	165.753	943.148	176.396	1.031	2.238	833	1.457.038
Increment respecte el 2008	3,2	-1,8	2,0	1,7	-53,9	-8,1	15,1	1,7

Tipologia dels documents en préstec

La classificació del fons documental de les biblioteques ens permet segmentar la informació del préstec en set tipologies diferents: fons infantil, fons general (llibres), àudio (discos, CD...), vídeo (VHS, DVD...), documents electrònics (jocs, autoaprenentatge d'idiomes...), revistes i altres (inclou partitures, informes...).

Excepte en el fons d'àudio i de vídeo totes les tipologies han augmentat. Aquesta tendència d'increment negatiu del fons musical i l'inici del descens del fons de vídeo (és el primer any que experimenta un creixement negatiu) confirma una tendència que avançàvem ja el 2006: canvien els hàbits dels usuaris que cada cop més accedeixen a la música i al cinema a través d'Internet.

Cal tenir en compte també a l'hora de llegir aquestes dades que el període de préstec de llibres i de discos o audiovisuals són diferents, en funció del temps necessari per al seu consum (un llibre requereix de més hores per ser llegit que una pel·lícula per ser visionada, per exemple). Per tant la rotació de la col·lecció d'imatge i so és molt més gran que la dels llibres (àudio i vídeo es deixen per un període d'una setmana, en canvi els llibres per a 3 setmanes). El canvi de sistema de gestió del servei de préstec realitzat a final del 2009 canviarà aquesta realitat, ja que s'han unificat els períodes de préstec per a qualsevol tipus de document.

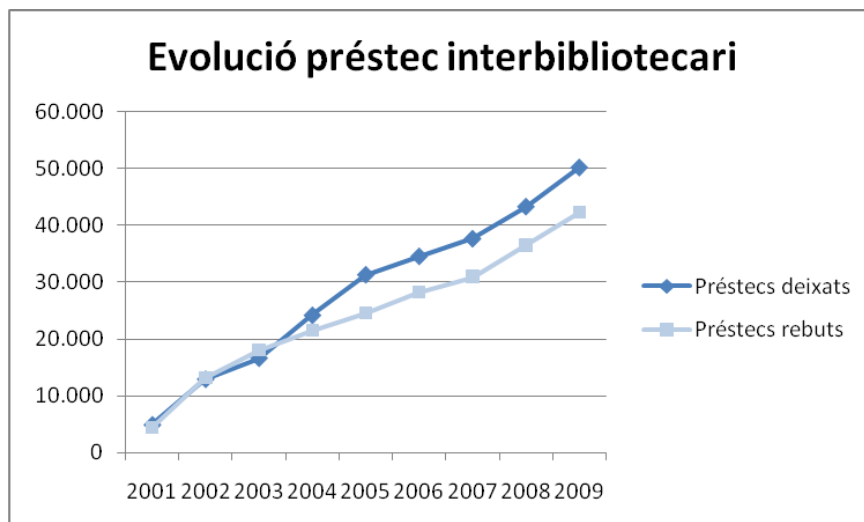

	Infantil	Fons gral. (llibres)	Revistes	Àudio	Vídeo	Documents electrònics	Altres suports
Tipologia de suport dels doc prestats	436.482	1.440.811	188.856	676.188	1.467.424	142.652	11.580
Increment respecte 2008	0,82	5,77	5,19	-7,47	-1,36	7,71	7,81

Préstec interbibliotecari

Aquest servei és un dels principals indicadors del funcionament en xarxa de les biblioteques de la ciutat i de la demarcació. Es realitza bàsicament entre totes les biblioteques públiques de la província de Barcelona que comparteixen el catàleg col·lectiu, encara que també es realitza amb altres institucions com ara universitats, centres privats, etc. En aquest sentit hi ha establerts convenis entre la Diputació de Barcelona i la UPC i entre Biblioteques de Barcelona i l'Institut Goethe, l'Institut Italià i l'Institut Francès i també amb la Central de Préstec del Servei de Biblioteques de la Generalitat (CEPSE). És un servei de pagament, i el cost està regulat per un preu públic idèntic al del Servei de retorn on es vulgui (1,2 €). La mitjana de temps que ha d'esperar un usuari és de 4-5 dies si el préstec és dins de la ciutat de Barcelona.

El préstec interbibliotecari va augmentar de manera molt forta l'any 2002, amb uns increments del 160,4% (deixats) i del 197,1% (rebuts) sobre el 2001. Actualment l'increment s'ha estabilitzat, tot i que aquest 2008 ha experimentat un increment de 8 i 6 punts respectivament.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Préstecs deixats	4.984	12.979	16.669	24.201	31.312	34.532	37.627	43.256	50.124
Increment	-	160,4%	28,4%	45,2%	29,4%	10,3%	8,9%	15%	15,9%

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Préstecs rebuts	4.417	13.123	18.028	21.499	24.518	28.211	30.964	36.500	42.283
Increment	-	197,1%	37,4%	19,3%	14,0%	15,1%	9,7%	17,9%	15,8%

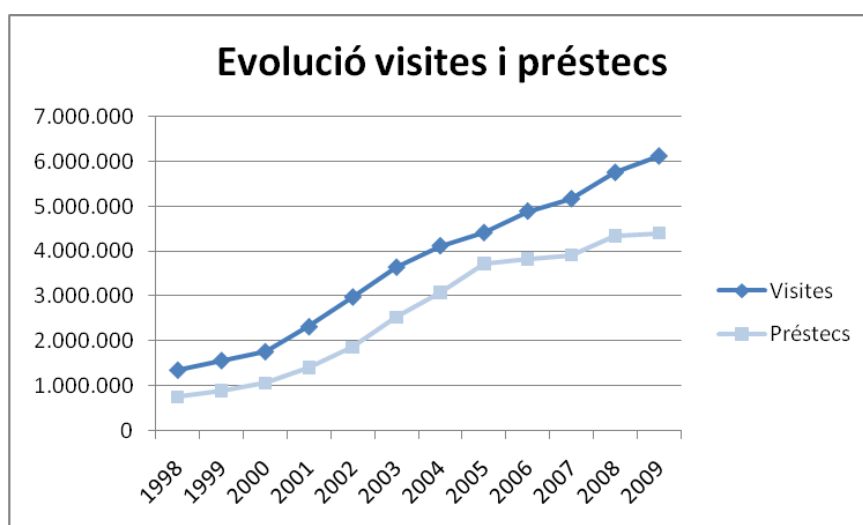
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Diferència entre deixats i rebuts	567	-144	-1.359	2.702	6.794	6.321	6.663	6.756	7.841

En el gràfic d'evolució es pot apreciar com el 2005 la diferència entre els documents en préstec deixats i els rebuts creixia notablement, i com aquesta diferència s'ha anat mantenint estable des d'aleshores, amb un lleuger avançament aquest 2009 dels documents deixats. Aquest és un bon senyal ja que significa que les col·leccions de les Biblioteques de Barcelona són bastant autosuficients a l'hora de satisfer les necessitats dels seus usuaris.

Evolució de visites i préstecs

La gràfica d'evolució de visites i préstecs ens mostra a partir del 2005 la tendència d'un creixement més accelerat de les visites que del servei de préstec. Aquesta característica fa pensar que els usos tradicionals de la biblioteca van canviant i diversificant-se.

L'increment de serveis i d'oferta cultural que fan les biblioteques porta nous usuaris a serveis diferents del de préstec de documents, tradicionalment el més estès a totes les xarxes de biblioteques del món. El 2005, l'any en que les línies es comencen a separar, va ser –per exemple– l'any d'implantació dels primers Espais Multimèdia, un servei que ofereix a més de l'accés en autoservei a programes d'ofimàtica, de tractament d'imatge, d'animació, etc... sessions de formació bàsica en les diferents disciplines digitals, i que any rere any augmenten el nombre d'usos i per tant de visites a la biblioteca.

INTERNET I ESPAIS MULTIMÈDIA

El darrer trimestre del 2005 va suposar una notable millora pel que fa a la infraestructura destinada al servei d'accés públic a Internet a les Biblioteques de Barcelona amb la posada en marxa del Espais Multimèdia, que s'ha anat consolidant amb l'oferiment de nous serveis com ara la connexió Wi-Fi, com s'ha explicat en el capítol d'accessibilitat.

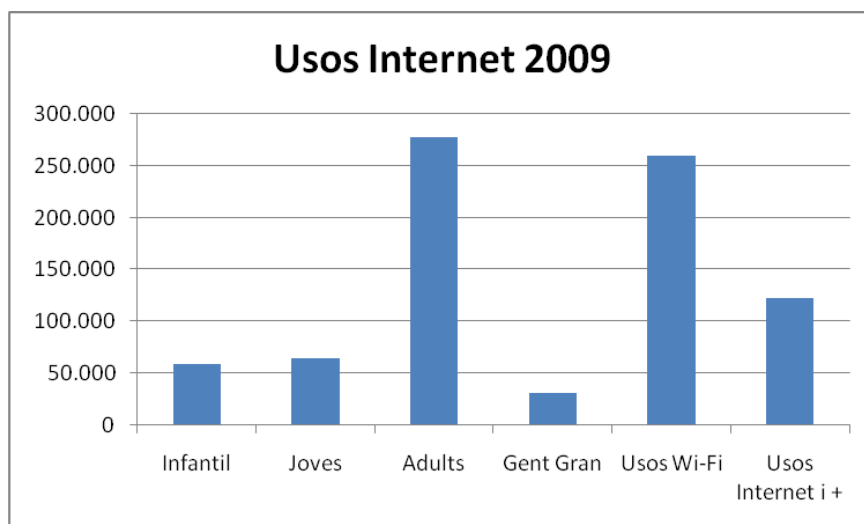
Els Espais Multimèdia es van crear gràcies a un acord amb el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya (DURSI).

Cal tenir en compte, però, que els accessos a Internet que es realitzen des dels Espais Multimèdia no han estat inclosos en els registres automàtics del sistema informàtic de gestió de les biblioteques fins aquest 2009. A finals del 2008 es va implementar un sistema de recompte des d'aquests ordinadors que s'ha començat a comptabilitzar aquest 2009. Aquests usos han estat assimilats als que es realitzen des dels ordinadors d'*Internet i +* ja que s'ha usat una tecnologia similar.

Des de l'any 2008, a més, totes les biblioteques que s'han inaugurat (un total de 6 comptant també amb el trasllat de la biblioteca les Roquetes i amb l'ampliació de la biblioteca Barceloneta-La Fraternitat) han disposat ja del servei *Internet i +* que ofereix la Diputació de Barcelona. Amb aquest servei tots els ordinadors amb connexió a Internet de la biblioteca inclouen també programes d'ofimàtica a disposició dels usuaris. Aquest nou sistema que millora l'ús del servei no permet, però, registrar l'edat de les persones que l'usen, i per tant a

l'hora de fer la suma d'usuaris d'Internet cal comptar-los a part tot i ser assimilables als de la resta de biblioteques.

El mateix cal aplicar als usos que es fan a través del servei Wi-Fi, que ofereix a tots els usuaris amb carnet connectar-se a Internet des dels seus dispositius portàtils en una àmplia zona de la biblioteca, però la recollida de dades no permet distingir-ne l'edat. La suma d'aquestes circumstàncies fan que el servei d'Internet a les Biblioteques de Barcelona no pugui ser analitzat amb precisió quant als grups d'edat.

	Infantil	Joves	Adults	Gent Gran	Accesos Wi-Fi	*Accessos Internet i + i Espais Multimèdia	Total
Usos Internet	58.875	64.608	277.432	31.346	259.700	122.598	814.559
Increment respecte el 2008	-4,6	8,1	5,9	6,9	13,9	-	21,2

(*) no es realitza la comparativa amb l'any anterior perquè s'han comptabilitzat també els accessos des dels Espais Multimèdia

Espais Multimèdia

Ja són 27 les biblioteques que a finals de 2009 disposen d'Espai Multimèdia (4 més que al 2008), amb un total de 246 ordinadors disponibles (43 més que al 2008):

- ☞ Barceloneta - La Fraternitat
- ☞ Francesca Bonnemaison
- ☞ Sant Pau – Santa Creu
- ☞ Fort Pienc
- ☞ Sagrada Família
- ☞ Sant Antoni – Joan Oliver
- ☞ Francesc Candel
- ☞ Poble-sec - Francesc Boix (nou)
- ☞ Vapor Vell
- ☞ Les Corts – Miquel Llongueras
- ☞ Jaume Fuster
- ☞ Vila de Gràcia
- ☞ El Carmel – Juan Marsé
- ☞ Guinardó – Mercè Rodoreda
- ☞ Horta - Can Mariner
- ☞ Montbau - Albert Pérez Baró
- ☞ Canyelles
- ☞ Les Roquetes
- ☞ Nou Barris
- ☞ Zona Nord
- ☞ Bon Pastor

- ☞ Ignasi Iglésias – Can Fabra
- ☞ La Sagrera - Marina Clotet
- ☞ Poblenou - Manuel Arranz
- ☞ Ramon D'Alòs Moner (compartit amb el Centre Cívic)
- ☞ Sant Martí de Provençals (compartit amb el Centre Cívic)
- ☞ Xavier Benguerel

Els Espais Multimèdia són de lliure accés per als usuaris amb carnet de biblioteques, en determinades franges horàries funcionen com un autoservei (amb reserva prèvia), i se'n pot fer ús entre 4 i 8 hores setmanals. En altres franges es reserven a cursos de formació digital i a altres activitats. A l'autoservei es poden utilitzar les eines d'ofimàtica i impressió, digitalitzar i gravar documents en disquet, CD i amb alguns dispositius portàtils de memòria USB, visualitzar DVD i arxius multimèdia, fer tractament i edició d'imatges, realitzar videoconferències, conèixer i treballar amb programari lliure...

CURSOS D'ALFABETITZACIÓ INFORMACIONAL

Les Biblioteques de Barcelona, conscients de la importància del paper de les biblioteques públiques en la superació de la fractura digital, han posat l'accent en tot allò que fa referència a l'accés a les tecnologies de la informació. Aquest accés, però, no és reeixit si no va acompanyat d'un bon programa d'alfabetització informacional que permeti garantir la igualtat d'oportunitats de tots els usuaris a l'hora d'accedir a aquests recursos.

Conscients també de la importància que té en aquest camp treballar en cooperació amb d'altres institucions de la ciutat competents en aquesta matèria, s'han fet acords amb entitats com ara *Cibernàrium* o el *Servei Català d'Ocupació* (en aquest darrer cas a través de la Gerència de Serveis de la Diputació de Barcelona), per utilitzar les biblioteques com a punts de treball en les seves campanyes de formació.

L'acord amb *Cibernàrium* permetrà que algunes biblioteques de la ciutat siguin *Antenes Cibernàrium*, és a dir centres adscrits a aquesta xarxa de la ciutat que s'exten també a altres tipus d'equipament com ara centres cívics, etc.

També aquest 2009 s'ha sol·licitat formar part dels centres que estaran autoritzats per validar les proves del nou Certificat de Capacitació Digital que posarà en marxa la Generalitat de Catalunya. La resolució d'aquesta sol·licitud no serà pública fins al 2010.

Pel que fa a la formació que es dissenya des de Biblioteques de Barcelona, el procés de dinamització que se segueix a l'hora de pensar els cursos, els tallers i la programació cultural que s'hi realitza parteix de quatre eixos temàtics: el creatiu, el formatiu, el lúdic i el literari. Un conjunt d'activitats destinades a:

- facilitar l'adquisició de competències bàsiques en matèria d'informació i informàtica
- promoure l'educació individual i autodidacta, així com l'ensenyament formal a tots els nivells, especialment d'aquells grups socials que tenen un risc més gran de restar marginats per l'anomenada fractura digital: gent gran, immigrants...
- oferir oportunitats per a un desenvolupament personal creatiu
- estimular la imaginació i la creativitat de tots els grups d'edat, especialment dels infants i dels joves.

La concreció de tot això és que durant el 2009 s'han realitzat 975 accions formatives que han comptat amb 7.510 participants, amb una mitjana de 29 cursos anuals per biblioteca. L'ocupació d'aquests cursos ha estat del 90%, amb una mitjana de 7,7 assistents a cada curs.

SALES D'ESTUDI NOCTURNES

Aquest servei està pensat per a estudiants i persones que necessiten espais d'estudi, i es realitza en col·laboració amb la Regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona i els Districtes.

Es tracta de sales que tenen uns horaris d'obertura complementaris permanents (en la franja nocturna, de 9 de la nit a 1 de la matinada), i que permeten oferir a més d'un espai d'estudi, algunes activitats específiques que els aporten continguts amb valor afegit. Cada sala disposa d'un lot d'obres de referència (enciclopèdies i diccionaris) per a l'ús dels usuaris.

Les biblioteques amb sales d'estudi permanent són:

- Bib. Vapor Vell
- Bib. Sagrada Família
- Bib. Vila de Gràcia
- Bib. Guinardó – Mercè Rodoreda
- Bib. Ignasi Iglésias - Can Fabra
- Bib. Poblenou – Manuel Arranz (des del mes d'octubre)

Algunes de les activitats proposades se centren en:

- Grups de conversa en anglès (diversos nivells), italià, francès, alemany, català, i d'intercanvi àrab-castellà, anglès-castellà, anglès català, alemany-castellà i francès-català.
- Tallers sobre tècniques d'estudi, de memòria, de relaxació, Risoteràpia, Automassatges.
- Recitals de poesia, concerts.
- Xerrades i conferències.
- Intercanvi de llibres.

El total de les sis sales ha registrat 45.248 visites, un 3% més que al 2008.

El perfil dels usuaris que fan ús d'aquest servei és:

- La franja d'edat majoritària dels usuaris és la de majors de 25 anys.
- La major part dels usuaris són universitaris (i altres situacions no especificades).

Pel que fa als usos, es pot destacar que la biblioteca amb més usos ha estat Vila de Gràcia (14.948), seguida per Vapor Vell (9.118), Ignasi Iglésias – Can Fabra (8.128), Guinardó – Mercè Rodoreda (6.936), Sagrada Família (5.381) i Poblenou – Manuel Arranz, que va obrir els tres darrers mesos de l'any (737).

Cal esmentar que durant els mesos de maig i juny, les biblioteques Poble-sec – Francesc Boix, Francesc Candel, Jaume Fuster, Les Roquetes i Xavier Benguerel han obert una sala d'estudi en horari nocturn, dins la campanya de sales d'estudi promoguda per la Regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona (programa *Barcelona Bona nit*) i els districtes de la ciutat.

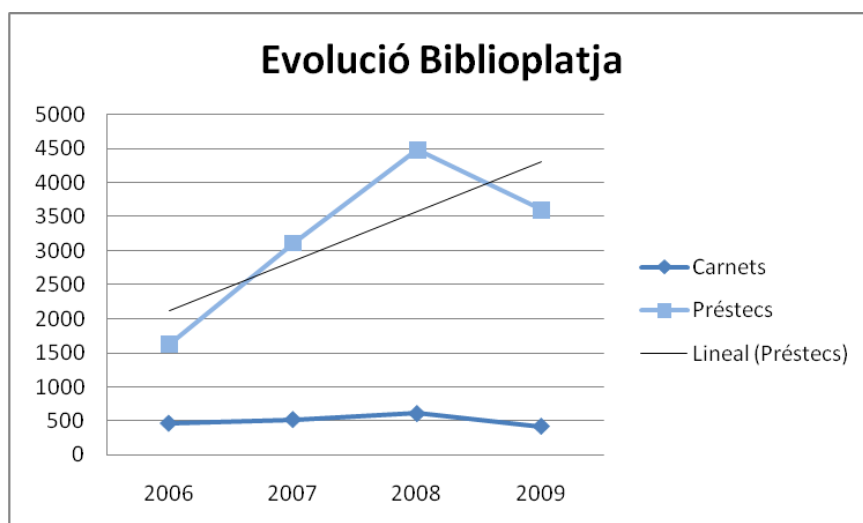
BIBLIOPLATGES

Aquest servei es va engegar l'estiu del 2006, per tant aquest ha estat ja el quart any que es posava a disposició dels ciutadans un servei de préstec de llibres, diaris i revistes a dues de les platges de la ciutat.

El projecte es coorganitza amb Parcs i Jardins de l'Ajuntament de Barcelona. Les dues platges que han ofert el servei estan situades una a l'espigó de Bac de Roda (juliol i agost) i l'altra al Centre de la Platja (de juliol a setembre), ubicada sota els porxos del Passeig Marítim.

Per preparar el fons documental que s'ofereix en aquest servei es té molt en compte l'entorn en el qual es produeix: a més de diaris i revistes culturals, de salut i d'actualitat que són els materials més sol·licitats, es disposa de llibres de lectura breu, com ara reculls de narrativa, còmics, o bé contes i revistes per al públic infantil.

En total s'han realitzat 418 carnets (un 31% menys que al 2008) i 3.599 préstecs (un 19,7% menys que al 2008).

	2006	2007	2008	2009
Carnets	464	521	611	418
Préstecs	1.622	3.116	4.487	3.599

Usos per punt de servei

Els préstecs estan molt equilibrats entre els dos punts de servei de les Biblioplatges, un 53,5% el de *Bac de Roda* i un 46,4% el del *Centre de la Platja*, però cal tenir en compte que el punt de servei de *Bac de Roda* obre 30 dies menys que el del *Centre de la Platja*.

Per poder comparar els préstecs realitzats per cada punt de servei cal, doncs, veure la mitjana de préstecs diaris de cadascun. En aquest cas la biblioplatja de *Bac de Roda* fa un 71% més de préstecs que la del *Centre de la Platja*.

	Mitjana diària de préstecs
Centre de la Platja	18,1
Bac de Roda	31

Cal destacar que el préstec de fons infantil es concentra sobretot al punt de *Bac de Roda*.

ELS PROGRAMES DE DIFUSIÓ DE LA LECTURA: LA DIFUSIÓ DE LA COL·LECCIÓ

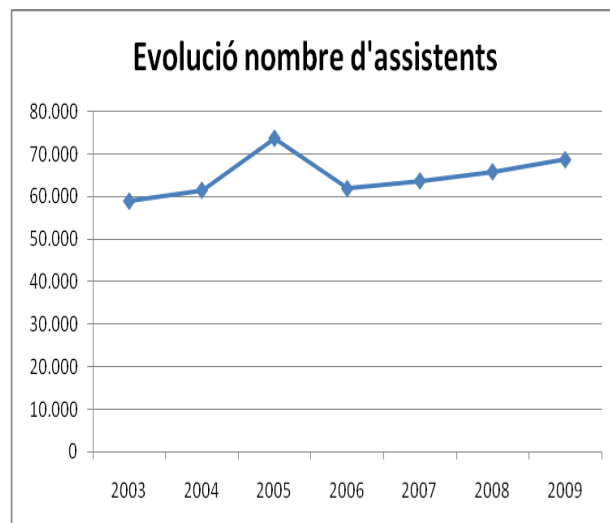
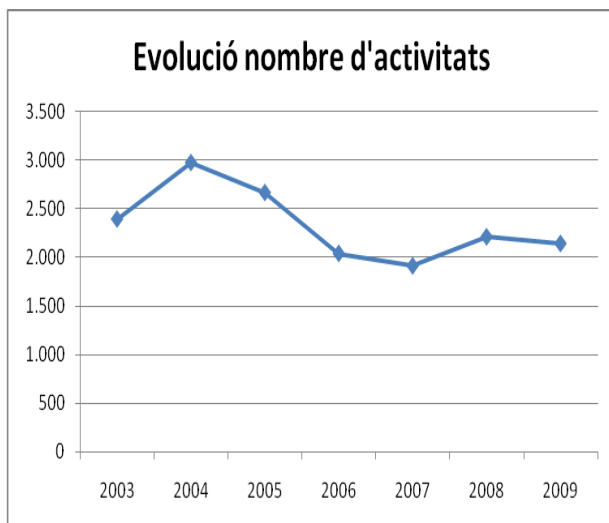
El Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010 situa la biblioteca com a centre públic social d'àmbit local; actiu, impulsor i dinamitzador, com un referent cultural del territori, adaptat a les demandes dels ciutadans i avançat en la detecció de necessitats informatives, formatives i culturals. Els programes de difusió de la lectura són fonamentals per a aconseguir aquests objectius.

Ahora són un instrument molt valuós per a la difusió de la col·lecció. Els programes i les activitats que s'ofereixen es treballen a partir del seguiment de les novetats o de les incorporacions més interessants de la col·lecció, o bé a partir de la detecció d'interessos concrets dels usuaris. Els darrers anys es fa especial atenció a acompanyar els programes específics amb guies de lectura de bibliografia que es pot trobar a les biblioteques relacionada amb l'activitat.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Equipaments	19	28	27	33	32	35	31	35	33
Activitats	87	168	171	280	310	329	309	363	418
Assistents	3.490	7.253	6.590	12.058	14.459	14.001	15.568	17.022	17.678

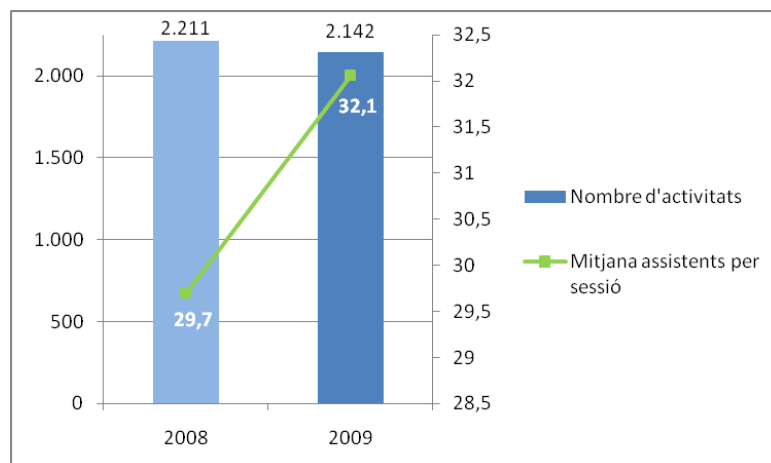
Fins al 2002 es comptabilitzaven les Sales de Lectura dels Centres Cívics

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Equipaments	28	29	29	29	31	32	35
Activitats	2.393	2.974	2.666	2.040	1.912	2.211	2.142
Assistents	58.932	61.496	73.730	61.882	63.692	65.835	68.671
Mitjana assistents per sessió	24,6	20,6	27,6	30,3	33,3	29,7	32,1

En l'anàlisi d'evolució es pot apreciar una de les línies de treball que des del 2004 s'ha aplicat en la programació d'activitats, i que consisteix en la reducció del nombre d'accions en benefici de la seva qualitat i adaptació a l'entorn.

L'oportunitat d'aquesta tendència es confirma amb l'augment continuat dels assistents tot i la reducció d'activitats, amb l'excepcionalitat del 2005, que amb la campanya institucional de l'Any del Llibre i la Lectura va donar molta visibilitat a l'agenda d'activitats de les biblioteques.

També aquest 2009 es verifica aquesta tendència, i la lleu reducció en el nombre d'activitats (un 3,1% menys que al 2008), li correspon un augment de la mitjana de 2,4 assistents més per a cada activitat.

Seguint amb la tònica d'anys anteriors hi ha hagut dues programacions, una pensada per als infants i una altra per al públic jove i adult. La programació infantil presenta una oferta similar a tot el territori: prima la voluntat de proximitat i de presentar activitats per a les persones que viuen a prop de la biblioteca. La programació juvenil i d'adults, en canvi, es planteja com un conjunt d'activitats destinades a tota la ciutat, en la lògica de fomentar el policentrisme cultural.

Programa infantil: *Lletra Petita*

Des del 2003 es va començar a distribuir el programa que hem anomenat *Lletra Petita*, que inclou tots els cicles infantils seguint el model per a adults de *L'Aventura de Llegir*, i que fins aleshores s'inclouen en aquell programa.

Any rere any s'analitzen els diferents programes per tal d'adequar-los al màxim a les necessitats i preferències del públic infantil i familiar. Inclou les activitats dels cicles *Sac de Rondalles*, *Petit format*, *Aperitius musicals*, *El món dels tovets*, *Primeres passes*, *Enreda't amb l'acció*, *Mots en joc*, *Què llegim*, *El cau dels somnis*.

El nombre d'activitats dels cicles infantils ha estat de 1.112 que han tingut 39.288 assistents, una mitjana de 35 per activitat.

Algunes de les activitats més destacades, agrupades per cicles, es ressenyen a continuació.

El món dels tovets

Aquest 2009 ha estat l'última ocasió per a assistir a les propostes que es fan des d'aquest programa tradicional ja de Biblioteques de Barcelona. L'activitat per a prelectors que dona a conèixer els llibres il·lustrats a partir de ninos de drap el darrer trimestre ha estat substituïda per una nova proposta. De 2 a 4 anys.

Nombre d'activitats de *El món dels tovets*: 84. Assistents: 4.121

Primeres passes

Aquest nou projecte que el darrer trimestre ha substituït *El món dels tovets*, vol familiaritzar als nadons en el món del llibre des del primer any de vida. De 6 mesos a 3 anys.

Nombre d'activitats de *Primeres passes*: 24. Assistents: 1.188

Aperitius Musicals

Audicions didàctiques per introduir als més petits en l'univers de la música, els dissabtes al matí. D'1 a 4 anys.

Nombre d'activitats dels *Aperitius Musicals*: 35. Assistents: 2.526

Nascuts per llegir

Projecte de promoció del gust per la lectura des del primer mes de vida, adreçat a les famílies i promogut de manera conjunta entre bibliotecaris, professionals de la salut i especialistes de literatura infantil.

Nombre d'activitats de *Nascuts per llegir*: 47. Assistents: 1.023

Sac de rondalles

L'oralitat pren el paper central en aquest espai de narració de contes agrupats en diversos temes. De 3 a 9 anys.

Nombre d'activitats de *Sac de rondalles*: 263. Assistents: 13.204

Petit format

Espectacles a mida on el foment de la lectura pren cos amb l'adaptació teatral d'obres literàries amb el suport d'objectes i música. A partir de 3 anys.

Nombre d'activitats de *Petit format*: 184. Assistents: 7.428

El cau dels somnis

Espai per compartir la màgia de la lectura a través d'una dinamitzadora que introdueix llibres de varis estils (àlbums il·lustrats, de narrativa, de coneixements...) i proposa diverses activitats participatives: explicació inacabada d'un conte, lectura en veu alta, jocs amb textos... De 7 a 10 anys.

Nombre d'activitats de *El cau dels somnis*: 10. Assistents: 217

Enreda't amb l'acció

Tallers dinàmics en els quals es fan diverses activitats a partir d'un llibre concret i un tema. De 7 a 13 anys.

Nombre d'activitats de *l'Enreda't amb l'acció*: 31. Assistents: 274

Mots en joc

Tallers en família sobre diverses àrees de coneixement (l'art, el medi ambient, la ciència o la literatura) amb un enfocament lúdic i participatiu.

Nombre d'activitats de *Mots en joc*: 84. Assistents: 1.066

Programa d'adults: *L'Aventura de Llegir*

El programa de *L'Aventura de Llegir* va començar les seves activitats l'any 1994. Per setzè any consecutiu, doncs, *L'Aventura de Llegir* ha elaborat un seguit d'activitats amb l'objectiu de fomentar la lectura i de donar a conèixer els fons i els serveis de les biblioteques.

El nombre d'activitats dels cicles per a joves i adults ha estat de 1.030 que han tingut 29.383 assistents, una mitjana de 29 per activitat.

Algunes de les activitats més destacades, agrupades per cicles, es ressenyen a continuació.

Cicles temàtics:

El programa de *L'Aventura de Llegir* inclou cicles temàtics mensuals que en funció del calendari o dels esdeveniments culturals de la ciutat, ofereixen un seguit de xerrades fetes per especialistes sobre diversos temes monogràfics.

Aquest 2009 han estat:

- Còmic en femení
- Exilis 6
- Pensar en temps d'incertesa
- Camaleons. Trobades amb traductors
- Poe
- Fotografia i viatges
- Escriure en temps violents

Nombre d'activitats dels cicles temàtics: 57. Assistents: 1.613

Visions de la ciència

Cicle fix de divulgació de temes científics que cada trimestre està dedicat a un tema. Coorganitzat amb la Direcció de Promoció de Cultura Científica de l'ICUB. Aquest 2009 ha dedicat els seus cicles trimestrals a:

- Autoconeixement i salut
- Darwin
- Astronomia

Nombre d'activitats de *Visions de la ciència*: 22. Assistents: 997

La claqueta

Un programa dedicat a la projecció de pel·lícules i activitats al voltant del cinema.

Nombre d'activitats de *La claqueta*: 30. Assistents: 627

No t'ho perdís:

- **Exposicions.** Xerrades per parlar dels continguts d'algunes de les exposicions que es fan a la ciutat. De manera optativa es pot fer un altre dia la visita comentada de l'exposició.
- **Cinema.** Una pel·lícula que es fa al cinema i un expert que en parla, seguint rigorosament les estrenes de la cartellera. Amb la col·laboració de Cinemes Icària Yelmo Cineplex, es donen entrades als assistents per anar a veure la pel·lícula al cinema.
- **Teatre:** S'aprofiten els dilluns (dia de descans de les companyies de teatre) per convidar actors i directors per parlar les muntatges que s'estan fent als teatres de la ciutat. Després se sortegen entre els assistents algunes entrades per veure l'obra. Amb la col·laboració de diverses sales teatrals de la ciutat.

Nombre d'activitats de *No t'ho perdís*: 14. Assistents: 269

Els viatges de la paraula

Narració de contes per a adults i recitals de poesia amb el suport musical, amb l'objectiu de donar a conèixer autors i autores que han cultivat aquests gèneres.

Nombre d'activitats de *Els viatges de la paraula*: 45. Assistents: 2.025

Què llegim?

Espai on es recomanen llibres infantils a partir de seleccions temàtiques sobre l'entorn del nen (amistat, escola, tolerància, pors,...).

Nombre d'activitats de *Què llegim?*: 24. Assistents: 311

Atrapa la paraula

Tallers a l'entorn de l'escriptura i l'oralitat

Nombre d'activitats d'*Atrapa la paraula*: 24. Assistents: 304

T'interessa

A partir de totes les activitats que preparen i suggereixen les biblioteques directament, es fa aquest cicle de xerrades, debats i conferències sobre temes d'interès i d'actualitat. És un programa que està molt arrelat al territori, en ocasions en col·laboració amb entitats que la biblioteca contacta com a agents del territori que s'ocupen de temes relacionats amb la cultura i el coneixement.

Nombre d'activitats del T'interessa: 96. Assistents: 1.782

Vine a fer un cafè amb...

Aquest és un dels programes que va néixer amb l'Any del Llibre i la Lectura i que té continuïtat gràcies a la bona acollida dels assistents i dels col·laboradors. És un programa de tertúlies amb autors, editors, periodistes, professors, llibreters... al voltant del llibre i la lectura. Es realitza a dues biblioteques: a la bib. Francesca Bonnemaison i a la bib. Jaume Fuster.

Nombre d'activitats de *Vine a fer un cafè*: 89. Assistents: 2.129

El valor de la paraula

Aquest programa és un espai de trobada entre autors que presenten la seva obra i els seus lectors. S'estableix un diàleg amb els convidats perquè exposin la seva visió personal sobre el fet literari i sobre el valor que té per a ells la paraula. Es realitza bàsicament a dues biblioteques, la bib. Francesca Bonnemaison i la bib. Jaume Fuster, tot i que el d'altres ocasions s'han utilitzat altres escenaris, com ara el Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona.

Durant el 2009 hi han participat autors internacionals de primera línia com ara António Lobo Antunes, Martin Amis, Siri Hustvedt, Amin Maalouf, Hanif Kureishi, Haruki Murakami, Lindsey Davis o Salman Rushdie, i autors com ara Paul Auster, Aravind Adiga, Noah Gordon, Richard Ford, Martin Amis, o nacionals com Beatriz de Moura o Almudena Grandes.

Nombre d'activitats de *El valor de la paraula*: 12. Assistents: 1.796

Itinerari literari: La setmana tràgica

Amb motiu dels cent anys de l'esdeveniment de la Setmana Tràgica (1909), l'Itinerari Literari s'ha dedicat a commemorar aquest moment tant important per la història de la ciutat de Barcelona. El recorregut començava a la Biblioteca Francesca Bonnemaison i recorria els indrets més significatius d'aquella setmana, acompanyats amb les paraules dels escriptors que han descrit aquells fets.

Com és habitual l'itinerari té la seva versió virtual que permet poder seguir de manera individual el recorregut, ja sigui des de la virtualitat d'Internet o bé aprofitant els recursos que ofereix per fer-lo presencialment amb l'ajut dels materials disponibles. L'itinerari virtual és accessible des de la pàgina web de Biblioteques de Barcelona.

Clubs de Lectura

Els clubs de lectura estan especialment pensats per a persones amb inquietuds culturals, ganes de llegir, però també de fer amics i xerrar amb l'excusa d'una lectura interessant. Llegeixen els llibres i després els comenten un cop al mes, entre tots, a la biblioteca, moderats per un expert en la temàtica del club. S'organitzen en nou sessions d'una durada aproximada d'una hora i mitja. Cada lectura té com a material de suport una fitxa orientativa i una guia posterior.

Els objectius bàsics d'aquests clubs són, doncs, fomentar l'hàbit de la lectura i el diàleg; oferir noves possibilitats per al temps lliure; promocionar l'ús de la biblioteca i donar-la a conèixer com equipament cultural i crear un punt de trobada per als membres del Club.

Durant el 2009 s'han proposat noves especialitats de clubs de lectura, i s'han iniciat 88 grups diferents davant l'èxit de demanda d'aquesta activitat. Dins el 88 clubs de lectura hi ha una gran varietat d'oferta, amb els clubs especialitzats en temàtiques concretes, en la majoria dels

casos relacionades amb l'especialització de la biblioteca. També s'ofereixen 9 clubs de lectura fàcil, dirigits a facilitar l'aprenentatge del català a les persones nouvingudes a la ciutat.

	Nombre clubs	Nombre total places disponibles
Total Clubs de Lectura	88	2.745
Clubs generals	24	720
Clubs juvenils	6	420
Clubs per a parels novells	3	90
Clubs d'aprenentatge de català – lectura fàcil	9	135
Clubs en llengües estrangeres	8	240
Clubs especialitzats en temàtiques concretes	25	750
Clubs a casals d'avis	4	120
Clubs escola d'adults	1	30
Veterans de la lectura	8	240

Col·laboració en programes de la ciutat

Calendari festiu

En la programació de les activitats de les Biblioteques de Barcelona hi ha una cura especial a crear complementarietats amb el calendari festiu de la ciutat, una tasca que insereix les biblioteques dins el teixit urbà i social de la ciutat.

- Per la festa major d'hivern de la ciutat, Santa Eulàlia.
- Per Carnaval.
- Per Sant Jordi les biblioteques realitzen moltes activitats de difusió de la lectura, sovint coordinades amb els altres agents del territori. Com a conjunt de xarxa de la ciutat, Biblioteques de Barcelona organitza el Pregó de Sant Jordi al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest any vam demanar a l'escriptor Bernardo Atxaga que ens acompanyés i reflexionés sobre la importància de la lectura.
- Per la festa major d'estiu, La Mercè, les biblioteques van ser presents al Passeig de les Persones amb un estant al Passeig de Gràcia on els ciutadans es podien informar dels serveis que ofereixen les biblioteques, i els més petits podien seguir sessions d'explicació de contes.
- Un Nadal de conte és el programa que des de fa uns anys realitzen les biblioteques en aquestes festes.

Cinquena trobada europea de novel·la negra: BCNegra. L'organitza l'Institut de Cultura de Barcelona. Les biblioteques hi participen des de la primera edició, amb xerrades d'alguns dels autors que participen en la trobada i amb l'organització de clubs de lectura per a joves, en conveni amb centres escolars de tota la ciutat.

Món Llibre. Aquest any ha estat la tercera edició d'aquesta festa de la literatura per a nens i nens que organitza l'Institut de Cultura de Barcelona. Les biblioteques hi participen amb l'organització d'un mercat d'intercanvi de llibres i amb la programació dels espectacles de Petit Format que habitualment es poden veure a les biblioteques. També es realitza una guia de lectura en col·laboració amb les editorials participants.

Saló Internacional del Còmic de Barcelona. La bib. Ignasi Iglésias – Can Fabra, especialitzada en Còmic, participa cada any al Saló amb l'organització d'una exposició dedicada aquest any a *Joyas literarias Bernal* i amb la presència al Saló.

Festa de la Música. Les biblioteques de la ciutat es fa ressò d'aquesta celebració, de manera destacada la bib. Vapor Vell, especialitzada en Músiques Urbanes,.

Setmana de Poesia de Barcelona. En aquest cas és la bib. Guinardó - Mercè Rodoreda, especialitzada en poesia, la que té una presència més important en aquesta setmana poètica que se celebra a tota la ciutat, tot i que altres biblioteques també participen amb la programació d'activitats infantils relacionades amb la poesia. Es realitzen trobades amb autors i lectures poètiques.

Grec. Festival d'Estiu de Barcelona. Les Biblioteques de Barcelona organitzen dins el programa del festival un conjunt d'activitats:

- *Juliol a la cuina*, a la biblioteca Francesca Bonnemaison. Autors joves presenten les seves obres inèdites a la sala La Cuina de la biblioteca, prenent aquest any com a referència el teatre clàssic grec.
- *Converses al Grec*. De 9 de juny al 7 de juliol, els protagonistes dels espectacles que s'estrenen al Grec (autors, directors, actors) presenten la seva obra a cinc de les Biblioteques de Barcelona.

Aquest any l'aportació de Biblioteques de Barcelona al Festival Grec s'ha ampliat més enllà de la programació d'aquestes activitats. Biblioteques de Barcelona ha creat i gestionat un bloc, actiu des del 19 de juny i fins el 3 d'agost, on es penjaven *posts* per a cada espectacle uns dies abans de la seva programació i posteriorment es realitzaven comentaris de com havien anat les diferents activitats. De cada espectacle es van seleccionar les obres disponibles a les Biblioteques de Barcelona, es recomanava una obra i es seleccionaven enllaços relacionats que podien anar des d'un vídeo de l'espectacle, un arxiu de música, una pàgina web, etc.

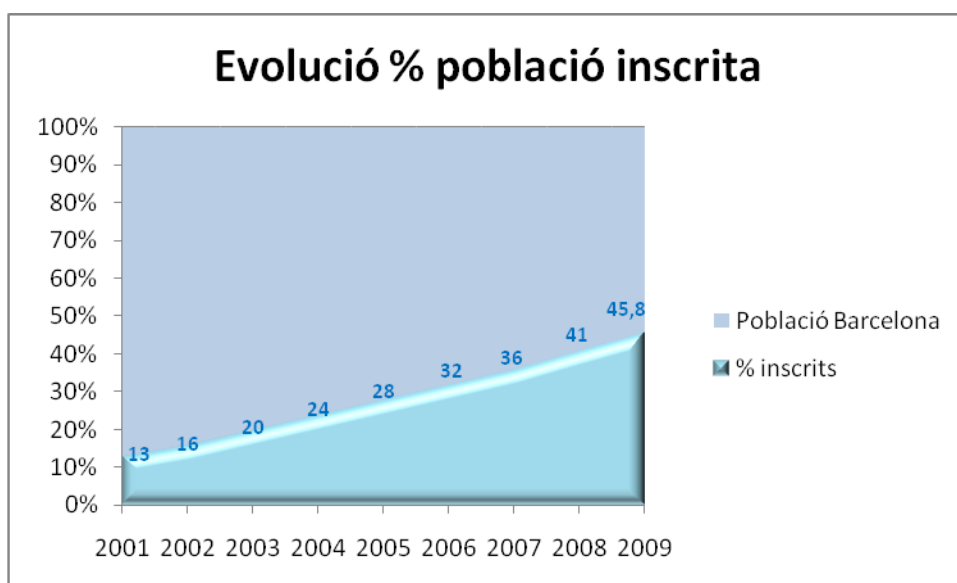
Es van ressenyar 54 espectacles. El bloc va rebre 3.233 visites

A més tres de les Biblioteques de Barcelona han ofert un punt específic d'informació i de venda d'entrades del Festival Grec 09, des del qual es van vendre 2.714 entrades i es van atendre 1.621 demandes d'informació.

L'IMPACTE DELS SERVEIS

ELS INSCRITS

Any rere any cada cop són més els ciutadans de Barcelona que disposen del carnet de Biblioteques de Barcelona. Concretament l'any 2009 se n'han fet 76.612 de nous, la qual cosa ha significat un augment del 11,6% del nombre d'inscrits respecte l'any anterior. Sumats a totes aquelles persones que ja el tenien, fa que actualment les biblioteques de Barcelona tinguin 740.670 inscrits, xifra que confirma les biblioteques públiques com la institució amb més socis de tot Barcelona. Això significa que aproximadament un 45,8% de la població de Barcelona té carnet de la biblioteca.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Nous Carnets	42.540	63.572	80.666	75.153	78.080	78.785	88.960	87.802	76.612
Total Carnets	192.204	240.714	321.380	376.289	442.258	506.402	578.044	663.647	740.670
Increment	-	+25,2%	+27%	+17%	+17,5%	+14,5%	+14,1%	+14,8%	+11,6%
Percentatge població Barcelona inscrita	13%	16%	20%	24%	28%	32%	36%	41%	45,8%

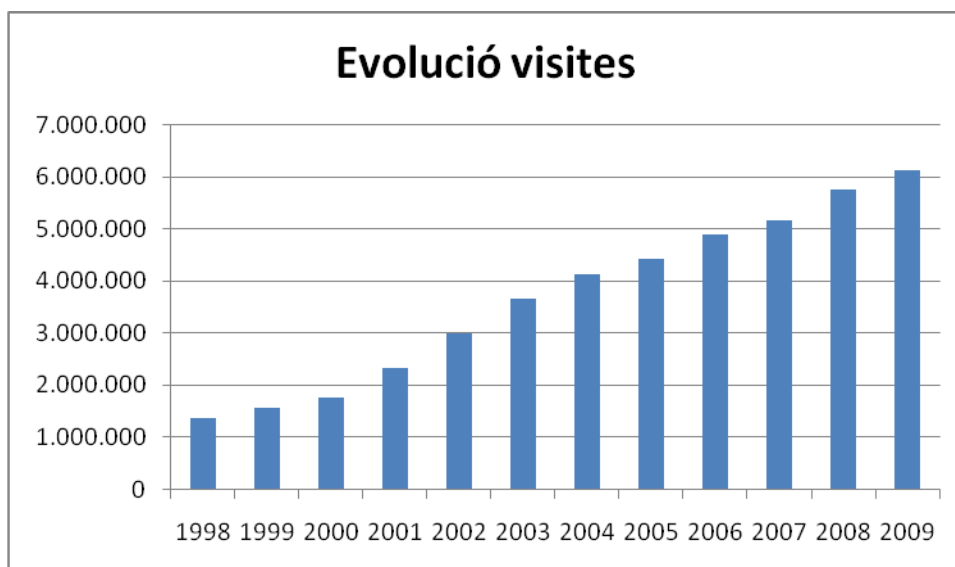
Alguns trets del perfil dels usuaris de Biblioteques de Barcelona són que les dones superen en quasi 10 punts els homes (54,8% dones; 45,2 homes), i que la franja d'edat que fa més ús de la biblioteca és la dels adults, amb un nivell d'estudis mig, que treballen i/o estudien.

Pel que fa al seu origen nacional, quasi un 22,6% dels inscrits ha nascut en d'altres països, essent els més representats el Pakistan, l'Argentina, Itàlia i l'Equador.

Cal tenir en compte que aquest 22,6% està per sobre del 21,87% de persones nascudes a l'estranger que registra la població de Barcelona. Aquesta dada és doncs un bon indicador per comprovar que les Biblioteques de Barcelona son un dels primers equipaments públics al que les persones nouvingudes es dirigeixen a l'hora d'establir-se a la ciutat i crear vincles socials i culturals amb la seva nova realitat.

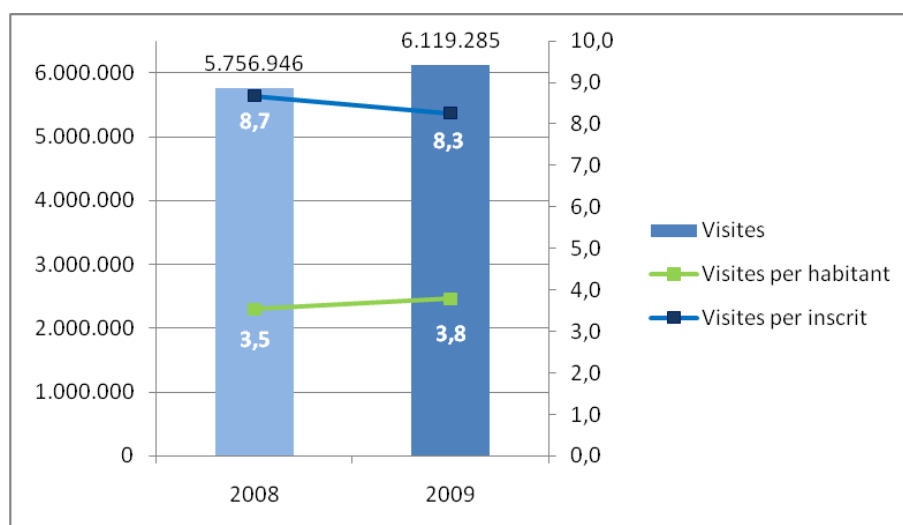
LES VISITES

El 2009 les Biblioteques de Barcelona han rebut un total de 6.119.285 de visites, superant ja en un 22,3% les visites previstes pel Pla de Biblioteques per al 2010 (5.000.000). El creixement respecte el 2008 ha estat d'un 6,3%.

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1.362.840	1.575.092	1.773.029	2.327.815	2.987.729	3.651.455	4.126.308	4.421.266	4.896.978	5.172.624	5.756.946	6.119.285
-	+15%	+12%	+31%	+28,3%	+22%	+13%	+7,1%	+10,8%	+5,6%	+11,3%	+6,3%

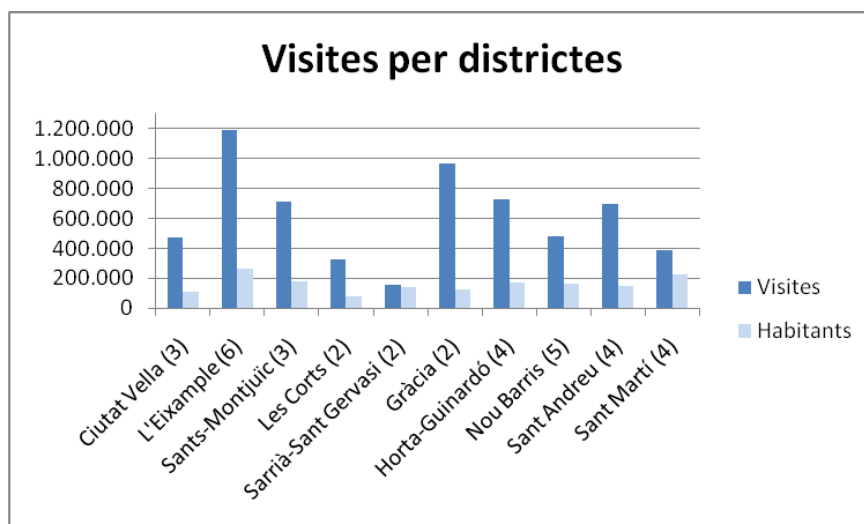
En relació a la població aquesta xifra es pot llegir de diverses maneres: si tots els ciutadans de Barcelona en fossin usuaris hi haurien anat una mitjana de 3,8 vegades l'any; una mitjana que augmenta considerablement si la fem a partir dels inscrits a les biblioteques, de manera que a cada persona amb carnet li correspondrien 8,3 visites l'any.

Si posem en relació les visites amb les hores d'obertura del conjunt de la xarxa, obtenim que cada dia les Biblioteques de Barcelona atenen 23.803 visites, una mitjana de 680 per biblioteca. I si volem afinar encara més, cada hora s'atenen 3.266 visites, una mitjana de 93 visites per hora a cadascun dels equipaments. Cal matissar que aquestes mitjanes es mouen

en uns extrems que van des de la biblioteca que rep 2.023 visites de mitjana per dia a la que en rep una mitjana de 50; o bé en el cas de visites per hora van de les 218 visites a les 9 visites cada hora.

Pel que fa a la distribució territorial de les visites, en el gràfic següent es pot observar que són els districtes que han implementat un major nombre de les actuacions previstes al Pla de Biblioteques 1998-2010 els que reben un major nombre de visites.

Visites escolars i de grups de professionals

Les visites dels centres escolars són una de les prioritats pel que fa a formació d'usuaris. Des de les biblioteques es promouen aquest tipus de visites per donar a conèixer els recursos que ofereix la biblioteca a les escoles i als alumnes individualment.

També són importants les visites de grups de professionals no només del món de la bibliotecologia, sinó també de l'arquitectura, de la gestió cultural o bé de l'educació social. En aquest sentit es fa un esforç important per poder atendre els grups de professionals d'arreu del món que demanen visites comentades a les biblioteques.

El 2009 han estat 1.559 grups amb un total de 33.354 assistents. S'ha registrat un lleuger descens del nombre de grups, però en canvi ha augmentat el nombre de persones ateses en aquestes visites en un 4,4%

D'aquests grups 1.137 corresponen a visites de centres escolars, amb un total de 26.844 alumnes. Tenint en compte que la població de Barcelona en edat escolar (5-14 anys) era de 122.691 persones, un 21,8% dels escolars de l'ensenyament obligatori han visitat les biblioteques públiques durant el 2009.

Pel que fa a grups procedents de centres d'ensenyament no obligatori, hi ha hagut 169 grups procedents de centres de formació d'adults, amb 2.525 persones ateses.

Hi ha hagut també 135 grups amb 2.005 persones procedents d'altres col·lectius, com ara casals d'avis, tallers ocupacionals, grups d'esplai, etc.

Pel que fa a les visites de professionals, els grups que han visitat les Biblioteques de Barcelona han estat 118, amb un total de 1.980 persones ateses.

- Grups d'alumnes de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació, de Pedagogia i d'arquitectura de Barcelona i altres països europeus.

- Grups de professionals estrangers: bibliotecaris, arquitectes, gestors culturals de municipis i altres organitzacions territorials.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	<i>Increment 2006-2007</i>
Nombre total visites	927	1.044	1.105	1.328	1.716	1.559	-9,1%
Nombre total visitants	19.371	23.507	24.082	28.081	31.944	33.354	+4,4%

PROCESSOS D'AVALUACIÓ

Anàlisi d'indicadors

Els Serveis Centrals de Biblioteques de Barcelona duen a terme de manera sistemàtica l'anàlisi dels indicadors disponibles per tal mesurar i valorar la tipologia d'accions i les característiques concretes de cada biblioteca. S'ha treballat amb indicadors descriptius diversos: usos dels serveis, activitats, nombre de personal, metres quadrats. Això ha permès detectar on cal planificar i ajustar recursos. Una eina d'anàlisi són també les comparatives amb altres xarxes de biblioteques que ens puguin servir de referència.

D'altra banda es treballen els indicadors d'explotació del carnet de biblioteques i també els que obtenim a través de l'enquesta Òmnibus Municipal. Aquestes dades ens ajuden a detectar quins són els sectors de la població on les biblioteques tenen una penetració més gran, i ens serveix per dissenyar millor els serveis i les activitats per tal d'arribar als públics que ara no són usuaris d'aquest equipament.

Projecte Tibidabo

L'any 2003 es va començar a treballar en aquest projecte de comparativa d'indicadors de xarxes de Biblioteques Públiques d'arreu del món, en col·laboració amb el Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona. L'eina construïda durant el 2007 que ens permet mantenir els lligams amb les ciutats participants de manera telemàtica i alhora posar a disposició de tothom els continguts i els indicadors que es recullen. El 2009 es va presentar aquest projecte a la sessió oberta de la Secció d'Estadístiques realitzada al Congrés Anual de la IFLA a Milà a finals d'agost.

Cercle de Comparació Intermunicipal de Biblioteques

La Diputació de Barcelona porta a terme des de l'any 2000 els Cercles de Comparació Intermunicipal. Es tracta d'un instrument que va més enllà de l'obtenció d'informació, permetent la participació dels responsables locals de diferents serveis en el procés de definició i validació dels indicadors, en l'anàlisi dels resultats, i la comparació entre els diferents municipis. Tot això possibilita el coneixement i la transferència de bones pràctiques i l'establiment d'accions de millora per part dels governs municipals.

S'han realitzat cercles sobre diversos serveis municipals, com per exemple les Escoles Bressol, la Policia Local, els Mercats, etc. L'Ajuntament de Barcelona hi va participar per primera vegada el 2007 a través del Cercle dedicat a Biblioteques.

Al taller es convida als tècnics de cultura i els directors de la biblioteca central dels municipis. En el cas de Barcelona als tècnics referents de biblioteques i als caps de serveis personals, així com les direccions de cada biblioteca de districte i alguns membres dels serveis centrals de Biblioteques de Barcelona.

El 2009 hi han participat 27 municipis de la província, a més de Barcelona, que donada les dimensions de la ciutat, ha treballat com si cada districte fos un municipi. Si en la primera participació de Barcelona el conjunt de districtes van treballar en un mateix grup i en l'edició del 2008 va treballar en grups integrats per les 15 ciutats amb més de 60.000 habitants que participen en el cercle de biblioteques, el 2009 els districtes de la ciutat han treballat indistintament amb la resta de 27 municipis que en tots els casos superen els 30.000 habitants. S'ha tingut cura que a cada grup hi hagués, a més dels districtes de Barcelona, representants de tots els tamanyos de municipi (entre 30.000 i 60.000 i majors de 60.000).

Es treballa sobre 4 dimensions: Encàrrec polític / estratègic; Usuari / Client; Valors Organitzatius / Recursos Humans; Economia. Per a cada fase s'utilitza un conjunt d'indicadors comuns que determinen els punts forts i les oportunitats de millora de cada municipi / districte. L'anàlisi d'aquestes oportunitats de millora és la base de les sessions de treball del taller, i permeten dissenyar les accions de millora corresponents per aplicar a cadascuna de les biblioteques, que s'integraran en els plans d'acció de les biblioteques de cada districte per al proper any.

La valoració que s'ha fet de la participació en aquestes Cercles ha estat positiva, sobretot perquè permet fer l'anàlisi dels serveis bibliotecaris en sessions de treball on comparteixen una mateixa taula els responsables municipals de les biblioteques amb els directors d'aquests equipaments. Les propostes de millora que han resultat d'aquest treball s'han incorporat en els Plans d'Acció 2010 de les biblioteques.

Les biblioteques a l'Òmnibus Municipal

Biblioteques de Barcelona participa en l'Òmnibus municipal, l'enquesta telefònica que realitza l'Ajuntament de Barcelona amb l'objectiu de conèixer l'opinió, l'ús i les propostes de millora de diferents serveis de la ciutat, amb 6 preguntes sobre biblioteques públiques que ens proporcionen diferents indicadors: sexe, nivell d'estudis, llengua, etc. Des del Març del 2002 s'han anat introduint algunes modificacions en les preguntes i la freqüència de la consulta, per tal d'obtenir-ne els resultats més eficients.

Donat que en les consultes dels darrers anys els resultats han estat molt estables, s'ha decidit participar en una sola de les onades anuals que es realitzen a través de l'Òmnibus, la del mes de desembre.

De les set qüestions que s'han plantejat, tres de les preguntes bàsiques es mantenen des del 2002, amb la finalitat de continuar la sèrie de resultats i veure l'evolució a llarg termini.

Fitxa tècnica de l'enquesta:

- Mostra: 1.000 entrevistes
- Univers: Població de Barcelona de 16 i més anys amb llar amb telèfon
- Metodologia: entrevista telefònica

Coneixement de les biblioteques

El 82,3% dels enquestats assegura que coneix alguna biblioteca pública de la ciutat. En relació a la darrera consulta del 2008, els entrevistats que coneixen alguna biblioteca baixen un punt respecte l'any anterior: a l'hora de valorar aquest lleu descens cal tenir en compte que en la consulta del 2008 s'havia arribat al màxim històric des que es realitza aquesta enquesta, augmentant deu 10 punts en un sol any.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Les coneixen	57,5	64,4	66,0	70,9	77,8	73,4	83,4	82,3
Increment	-	12,1%	2,5%	7,3%	9,7%	-5,6%	13,6%	-1,3%

Serveis utilitzats pels usuaris

Tot i que es confirmen les tendències d'usos d'anys anteriors, cal esmentar especialment alguns dels serveis que han tingut un creixement més destacat, com ara el servei de préstec de documents que ha crescut més de 10 punts. Serveis com ara la consulta de documents a la sala i l'ús de les instal·lacions amb materials propis s'ha estabilitzat, i experimenten també un gran creixement tots els usos que tenen a veure amb l'accés a Internet i l'ús d'ofimàtica.

En aquest sentit cal ressenyar que s'ha afegit a la consulta el servei de WiFi que fins ara no apareixia a l'enquesta. De tota manera la suma d'Espais Multimèdia, connexió a Internet amb els ordinadors de la biblioteca i la connexió a través de WiFi s'eleva fins al 66,9%, un percentatge que supera fins i tot els usos de materials de consulta i significa un augment de 24 punts respecte la consulta anterior.

També han experimentat un notable augment els usuaris que manifesten que assisteixen a la biblioteca per participar a les activitats culturals i als clubs lectura.

	Préstec	Consulta	Estudi	Internet	Activitats culturals
2006	71,2	68,6	35,2	40,9	20,6
2007	72	68,5	29,8	41,6	19,35
2008	77,4	64,2	31	42,3	22,7
2009	88,1	64,3	35,4	66,9	36,6

Grau de satisfacció dels usuaris

A la pregunta "Què milloraria de les biblioteques públiques" el 23,8% manifesta que no hi milloraria res, i un 29,3% no es posiciona sobre la qüestió. La millora més esmentada és la de l'ampliació de la col·lecció amb més llibres, seguida de l'ampliació de l'espai i de serveis i activitats. L'ampliació dels horaris, que fins els darrers anys havia anat augmentant, en aquesta ocasió disminueix quasi en 7 punts.

Els no usuaris: motius que addueixen per no anar a les biblioteques

Des del desembre del 2005 hem preguntat als enquestats que es manifesten no usuaris de les biblioteques públiques els motius pels quals no hi van. Addueixen els motius següents:

	2006	2007	2008	2009
Manca d'interès, no els agrada llegir	26,2	25,1	12,8	11,9
Manca de temps / tenen altres ocupacions	27,2	28,1	34,2	35,8
Tenen llibres, en compren	20,4	17,4	22,9	25,4
Raons d'edat o salut	8,9	10,2	10,8	9,4
No les coneixen o els queden lluny	2,3	4,7	2,2	4,5
Fan servir Internet	5,6	4,2	4,2	3,1
Van a altres biblioteques	4,4	3,7	4	2,5
Altres	8,5	9	9	7,4

El motiu més adduït per no utilitzar les biblioteques continua éssent la manca de temps o tenir altres ocupacions. La manca d'interès continua la seva tendència a disminuir, i augmenta lleugerament els qui manifesten que prefereixen comprar els llibres.

El no coneixement de les biblioteques o la dificultat per arribar-hi augmenta respecte l'any anterior malgrat la inauguració de tres nous equipament a la ciutat durant el 2009.

Enquesta de Satisfacció d'Usuaris de Biblioteques de Barcelona

La darrera enquesta de Satisfacció d'Usuaris es va realitzar el 2008. Donat que aquesta és una consulta que es realitza cada quatre anys durant el 2009 no s'ha disposat de noves dades en aquest sentit.

Enquesta de Satisfacció dels Serveis Municipals de l'Ajuntament de Barcelona

Anualment l'Ajuntament de Barcelona realitza entre els ciutadans una enquesta de satisfacció dels serveis municipals. La mostra es realitza sobre 6.000 residents a la ciutat

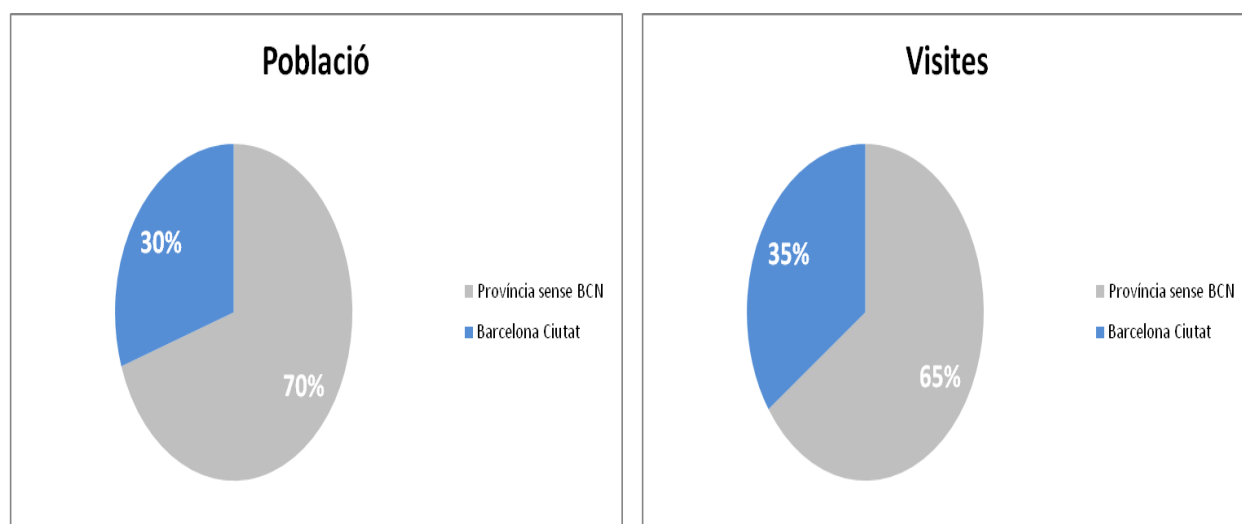
Per quart any consecutiu les Biblioteques de Barcelona són l'equipament municipal més ben valorat pels ciutadans, amb 7,3 punts, el valor més alt des que al 2006 es van incorporar a l'enquesta. Si és valora només la puntuació d'aquells que es van manifestar usuaris habituals de les biblioteques (un 49,2%), la puntuació puja 0,3 punts, fins als 7,6.

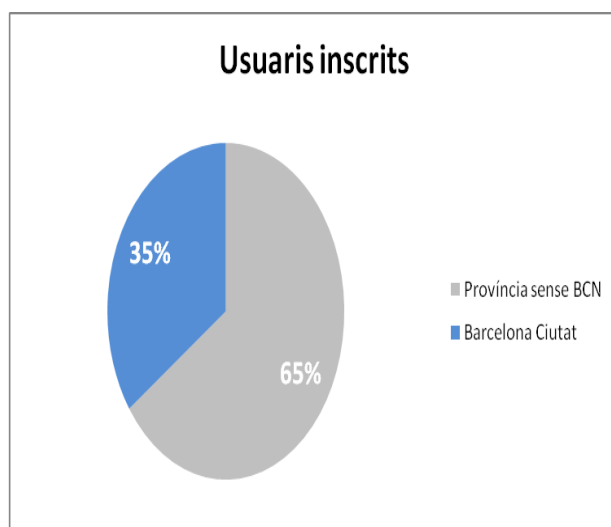
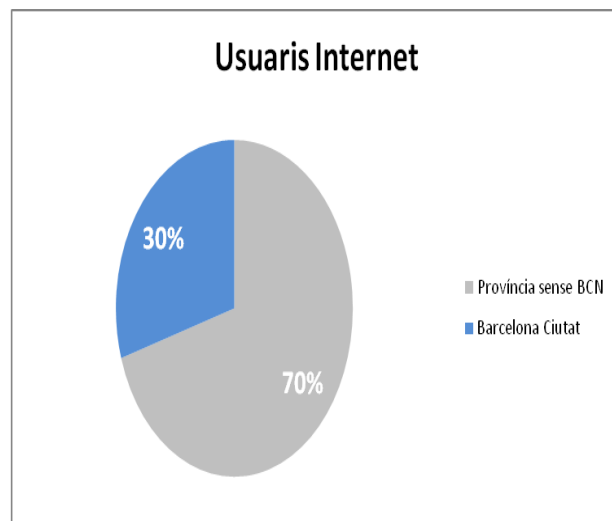
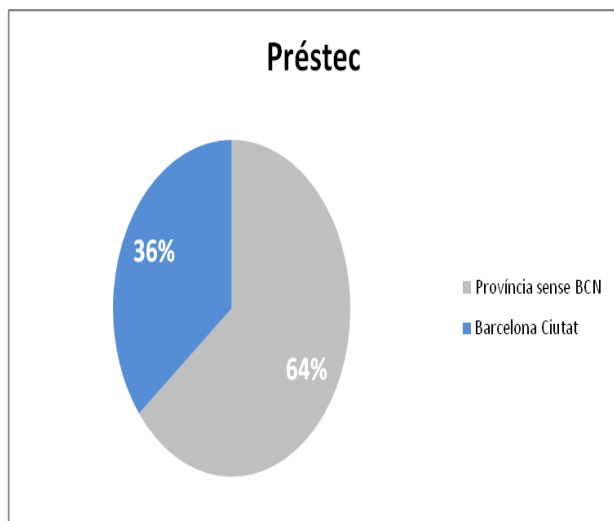
Les Biblioteques de Barcelona a la província

Un dels primers marcs de referència per a les Biblioteques de Barcelona és el territori més proper amb el qual, d'altra banda, forma xarxa a través de la Diputació de Barcelona.

Barcelona representa un 30 % de la població de la província, i a grans trets aquesta proporció es manté en els indicadors d'ús, encara que hi ha una tendència a estar per sobre de la proporció que li pertocaria en relació a la població, en el cas de les visites (5 punts més) i dels préstecs realitzats (6 punts més).

Pel que fa a nombre de biblioteques, la ciutat de Barcelona representa un 18% del total d'equipaments de la província. Quant als usuaris amb carnet, a Barcelona l'hi corresponen el 35% dels carnets de la província, també una mica per sobre de la relació amb la població.

	Població	Nombre biblioteques	Visites	Préstec	Usuaris Internet	Població inscrita
Provincia sense BCN	3.737.403	194	11.488.927	7.901.922	1.921.760	1.387.334
Barcelona Ciutat	1.615.908	35	6.119.285	4.390.993	814.559	740.670
	30%	18%	35%	36%	30%	35%

COMUNICACIÓ I PARTICIPACIÓ

Convenis amb altres entitats

A través de la campanya *Llegir sempre surt a compte*, Biblioteques de Barcelona ha realitzat acords amb més de 100 institucions culturals de la ciutat que, amb la presentació del carnet de Biblioteques de Barcelona, ofereixen descomptes i altres avantatges en els seus serveis, convertint-lo en un carnet que obre les portes de la cultura més enllà dels serveis de les pròpies biblioteques.

També s'ha iniciat la col·laboració amb algunes d'aquestes entitats que a través de l'edició de punts de llibre per al servei de préstec, que en el seu revers ofereixen informació sobre la programació d'aquestes institucions culturals.

La millora en la comunicació amb els usuaris

Els webs de Biblioteques de Barcelona

Aquest 2009 des de Biblioteques de Barcelona s'ha fet un salt molt important a l'hora d'implementar els serveis de comunicació amb els usuaris a través d'Internet: les 35 biblioteques de la xarxa disposen ja de pàgina web pròpia, davant les 15 que hi havia a finals del 2008.

S'han posat en marxa, doncs, 20 noves webs, incloses les de les biblioteques que han inaugurat durant el 2009. Cal destacar l'esforç que s'ha fet en aquest sentit que ha permès que dues de les noves biblioteques disposessin de pàgina web abans d'inaugurar-se, de manera que els futurs usuaris podien fer-se el carnet fins i tot abans que aquestes iniciessin els seus serveis presencials.

El conjunt de webs de Biblioteques de Barcelona han rebut 1.696.790 visites aquest 2009. Si comparem aquesta xifra amb les visites presencials a les biblioteques, obtindrem una proporció de 1 visita virtual per cada 3,6 visites presencials.

Les Biblioteques de Barcelona a Facebook

Aquest 2009, amb l'eclosió de la comunicació a través d'Internet i de les eines 2.0, des de Biblioteques de Barcelona s'ha fet un salt molt important a l'hora d'implementar els serveis de comunicació amb els usuaris a través d'aquests eines: les 35 biblioteques s'han fet presents a *Facebook*, un espai que permet la comunicació fluida entre la biblioteca i els usuaris.

L'acollida ha estat realment bona, amb més de 6.000 seguidors del conjunt de pàgines de les biblioteques.

El butlletí electrònic *Mesbiblioteques*

El 2008 es va posar en marxa un butlletí d'informació, el *Mesbiblioteques.com*, que de manera periòdica informa als usuaris sobre les activitats i els serveis que ofereixen les biblioteques. En aquesta primera etapa del servei els butlletins s'enviaven de manera centralitzada.

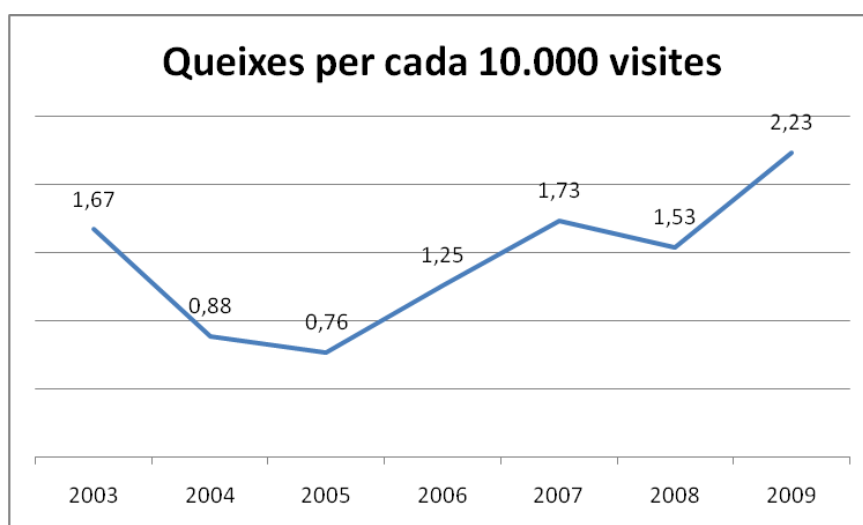
Aquest 2009 les biblioteques han pogut gestionar el seu propi espai al Butlletí, de manera que han pogut sectorialitzar i per tant dirigir millor les seves comunicacions al públic objectiu de cadascun dels serveis o les activitats que s'anuncien.

Durant el 2009 s'han enviat al voltant de 120.000 butlletins electrònics, el 88,73% dels quals han estat oberts pel receptor.

Seguiment dels suggeriments i/o queixes

Des de l'any 2003 es recullen els suggeriments i les queixes dels usuaris de les Biblioteques de Barcelona, un element que ens ajuda a millorar els serveis a partir de l'opinió de les persones que en són usuàries.

A l'hora de quantificar el nombre de queixes i la seva tipologia cal, primer de tot, posar-les en relació amb el nombre de visites que reben les biblioteques: en termes absoluts la proporció de queixes per visita d'aquest 2009 és de 0,000223, o sigui de 2,23 queixes per a cada 10.000 visites que reben el conjunt de les 35 biblioteques de la ciutat.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Queixes per cada 10.000 visites	1,67	0,88	0,76	1,25	1,73	1,53	2,23

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1r trimestre	263	107	68	179	213	222	309
2n trimestre	124	97	86	194	261	267	245
3r trimestre	103	65	37	90	196	190	413
4rt trimestre	119	95	147	151	225	204	398
TOTAL	609	364	338	614	895	883	1.365
<i>Increment</i>	-	-40%	-7,1	81,6%	45,7%	-1,3%	54,5%

Tot i aquestes consideracions, cal notar que aquest any les queixes han experimentat un notable augment respecte el 2008.

S'ha de considerar que aquest 2009 s'han inaugurat tres noves biblioteques, i que la posada en funcionament dels nous equipaments i la millora dels ja existents requereixen un temps d'ajustament: en els primers mesos és previsible que es produeixin petits incidents en el funcionament correcte de l'equipament i dels serveis.

També cal ressenyar que durant el tercer trimestre hi ha hagut una campanya específica de queixes dels veïns de la biblioteca Lola Anglada que no volen que la biblioteca tanqui per traslladar-se a la que serà la seva nova seu al carrer Urgell. En concret es van rebre 141 queixes per aquest motiu, un 10,3% del total de queixes del 2009.

Un darrer motiu que cal destacar és que durant el quart trimestre s'ha posat en marxa el nou sistema informàtic de gestió de la col·lecció i el préstec, el *Millennium*, que ha comportat també canvis en la política de préstecs. Tot plegat va provocar els primers dies alguns contratemps i en el cas concret de préstec ha originat només en un trimestre el 8,6% del total de les queixes rebudes.

També cal tenir en compte que s'ha reforçat la presència de Biblioteques de Barcelona en el sistema IRIS (Incidències Reclamacions i Suggeriments) de l'Ajuntament de Barcelona.

A les queixes i els suggeriments s'hi dóna resposta des de la mateixa biblioteca i/o des dels Serveis Centrals. De fet des de les pròpies biblioteques es potencia l'ús de la bústia de suggeriments i queixes, ja que és un bon instrument per conèixer l'opinió dels usuaris i donar una resposta ajustada a les seves necessitats, a més de millorar els serveis de tota la xarxa.

La Comissió de Lectura Pública de la ciutat

La Comissió de Lectura Pública, és un espai de participació municipal pel que fa a la lectura pública, i que es promou des del Consorci de Biblioteques de Barcelona.

En la sessió Plenària del 2009 es van presentar alguns dels projectes que les institucions que treballen en la lectura pública a la ciutat estan portant a terme, com ara els serveis que ofereix la Central de Préstec i Serveis Especials (CePSE) de la Generalitat de Catalunya; el projecte conjunt de la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona amb el Servei Català d'Ocupació (SOC) de cursos bàsics d'alfabetització digital per a la recerca de feina; els projectes conjunts entre Biblioteques de Barcelona, el Consorci d'Educació de Barcelona i l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona pel que fa a la lectura a l'escola, o bé la tasca feta durant l'any per una comissió específica al voltant del paper de la biblioteca pública en la cohesió social.

Participació en projectes de cohesió social

Organització de la II Jornada de Biblioteca Pública i Immigració

Biblioteques de Barcelona ha organitzat, conjuntament amb l'Institut Goethe, El Consolat dels Estats Units a Barcelona i l'Institut Francaise de Barcelona la segona edició de la Jornada de Biblioteca Pública i Immigració.

Aquesta Jornada, sota el títol *Un treball necessari davant una realitat inqüestionable* va presentar experiències de biblioteques d'Alemanya, dels Estats Units, de França i de Catalunya en temes d'immigració i cohesió social. A la Jornada, que es va realitzar a la Biblioteca Francesca Bonnemaison, hi van assistir al voltant de 170 persones.

Participació en el projecte de ciutat "A l'estiu Barcelona t'acull"

Biblioteques de Barcelona ha participat en aquest projecte organitzat per la *Direcció d'Immigració de l'Ajuntament de Barcelona* amb la participació de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.

Es tracta d'un projecte dirigit a nens i joves que han arribat a Barcelona procedents dels processos de reagrupament familiar. Degut al període d'arribada a la ciutat dels participants en aquest programa, encara no s'han escolaritzat i per tant no han tingut accés a una xarxa social organitzada que els aculli i no coneixen encara la ciutat ni els seus espais de lleure i cultura.

Biblioteques de Barcelona hi va participar oferint les biblioteques com a lloc de realització de les trobades diàries durant els mesos d'estiu, i aportant els seus recursos per facilitar als nous usuaris el coneixement de la ciutat.

Les biblioteques Guinardó-Mercè Rodoreda, Ignasi Iglésias-Can Fabra i Poblenou-Manuel Arranz van acollir durant els mesos de juliol i agost a els 50 joves d'entre 12 i 18 anys que van participar en aquesta primera edició del programa.

LA GESTIÓ DE LES BIBLIOTEQUES

EL CONSORCI DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

President: Exm. Sr. Jordi Hereu (Ajuntament)

Vicepresident: Exm. Sr. (Diputació)

Es va constituir el 10 de gener de 2001, promogut per l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona. El Consorci es regeix pels Estatuts aprovats per les dues institucions titulars, publicats al BOP del 2 de desembre del 2000. Té personalitat jurídica pròpia i es regula segons la legislació de règim local i general.

Està integrat per representants de l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona, les dues institucions que van promoure la seva creació. El 2008 s'han produït alguns canvis degut a canvis de càrrecs polítics dins les institucions representades en els dos òrgans de govern, la Comissió Executiva i el Consell General.

MEMBRES DEL CONSELL GENERAL

Ajuntament de Barcelona				Diputació de Barcelona			
Excm. Sr. Jordi Hereu	Alcalde	President del Consell general del Consorci	PSC	Excm. Sr. Antoni Fogué	President	Vicepresident del Consell general del Consorci	PSC
Sr. Jordi Martí	Delegat de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona		PSC	Im. Sr. José Manuel González Labrador	Diputat de Cultura		PSC
Ima. Sra. Elsa Blasco	Regidora del districte d'Horta-Guinardó		ICV-EUA	Im. Sr. Jaume Ciurana	Diputat Regidor		CIU
Ima. Sra. Gemma Mumburú	Regidora del Dte. de Sant Andreu		PSC	Im. Sr. Carlos del Río	Diputat Regidor		PP
Ima. Sra. Francina Vila	Representant del grup polític		CiU	Sr. Josep Altayó	Representant del grup polític		ICV-EUA
Im. Sr. Alfredo Bergua	Representant del grup polític		PP	Sr. Francesc Albiol	Representant del grup polític		ERC
Sra. Sílvia Mata	Representant del grup polític		ERC	Sr. Avel·lí Serrano	Coordinador de l'Àrea de Cultura		-
Sra. Marta Clari	Gerent de l'Institut de Cultura de Barcelona		-	Sr. Jordi Permanyer	Gerent del Servei de biblioteques		-

La Comissió Executiva, formada per 6 vocals triats del Consell General:

MEMBRES DE LA COMISSIÓ EXECUTIVA

Ajuntament de Barcelona				Diputació de Barcelona			
Sr. Jordi Martí	Delegat de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona	President delegat de la Comissió executiva del Consorci	PSC	Im. Sr. José Manuel González Labrador	Diputat de Cultura	Vicepresident de la Comissió executiva del Consorci	PSC
Ima. Sra. Elsa Blasco	Regidora del districte d'Horta-Guinardó		ICV-EUA	Sr. Avel·lí Serrano	Coordinador de l'Àrea de Cultura		-
Sra. Marta Clari	Gerent de l'Institut de Cultura de Barcelona		-	Sr. Jordi Permanyer	Gerent del Servei de biblioteques		-

La Comissió Executiva

La Comissió Executiva s'ha reunit tres cops, els dies:

- 3 d'abril de 2009
- 20 de maig de 2009
- 21 d'octubre de 2009

Els principals temes tractats en aquestes reunions han estat:

- la memòria econòmica global del període 2008, l'aprovació inicial del Compte General, les generacions de crèdit per majors ingressos, la incorporació de romanents de crèdit al pressupost del 2009; les bases d'execució del pressupost 2010,
- els preus públics del 2010,

- la gestió dels recursos humans (nomenaments, convocatòries realitzades, convocatòria de l'oferta pública per al 2009 i calendari d'execució, la proposta de la plantilla i relació de llocs de treball per a l'any 2010),
- la Memòria d'activitat del 2008,
- el Pla d'acció 2010,
- el seguiment i actualització del Mapa de Biblioteques,
- el seguiment dels principals indicadors de gestió i de les enquestes d'usuaris,
- el resultat de l'auditoria organitzativa dels serveis centrals,
- la modificació de determinats llocs de treball,
- l'adhesió a l'acord de condicions de treball comunes pels empleats públic de l'Ajuntament de Barcelona per al període 2008-2011,
- convenis amb entitats i contractes de patrocini.

El Consell General

El Consell General s'ha reunit els dies:

- 20 de maig de 2009
- 21 d'octubre de 2009

D'entre els principals temes tractats pel Consell General en aquestes reunions, es van presentar i aprovar:

- en relació als recursos econòmics: el Compte General de Biblioteques de Barcelona del 2008, la modificació de crèdit del pressupost 2009,
- en relació als recursos humans: nomenaments i convocatòries realitzades, convocatòria de l'oferta pública per al 2010 i calendari d'execució,
- la Memòria d'activitat del 2008,
- el Pla d'acció 2009,
- El pressupost 2010
- el seguiment i actualització del Mapa de Biblioteques,
- el seguiment dels principals indicadors de gestió i de les enquestes d'usuaris,
- l'adhesió al contracte de Telecomunicacions i accés a Internet Centralitzat i Distribuit
- convenis amb entitats i contractes de patrocini

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

La Xarxa de Biblioteques està actualment formada per 35 biblioteques, 8 de districte i les 27 restants de barri. Un cop la Xarxa estigui totalment completada, estarà conformada per la Biblioteca Central Urbana, les biblioteques de districte i les biblioteques de barri. Les seves funcions i relacions s'estructuren de la manera següent:

- Les biblioteques de districte coordinen les biblioteques de barri, cooperen amb la resta de serveis que configuren el conjunt bibliotecari de la unitat territorial (biblioteques escolars, biblioteques especialitzades de museus, xarxes privades...), fan funcions d'interlocució entre els serveis centrals de Biblioteques de Barcelona i les biblioteques de barri i es coordinen amb altres equipaments del territori.
- Les biblioteques de barri donen servei a una població més reduïda i localitzada, i la seva funció bàsica és la de solucionar les demandes d'informació més immediates.
- Les biblioteques filials, que serveixen a una població inferior als 5.000 habitants, i són a càrrec d'auxiliars tècnics. De fet la biblioteca Collserola-Josep Miracle respon a aquesta tipologia, tot i que s'assimila a les biblioteques de barri, ja que ofereix els mateixos serveis als usuaris.

Aquesta estructura en xarxa de les biblioteques queda completada amb uns Serveis Centrals que n'asseguren la gestió centralitzada i la coordinació i suport de totes les qüestions

transversals que afecten el conjunt de les biblioteques de la ciutat. L'estructura d'aquests serveis centrals és com segueix:

- Gerència
- Direcció d'Administració:
 - Àrea de gestió econòmica
 - Unitat de recursos humans
- Direcció Tècnica:
 - de Coordinació i Serveis
 - de Projectes, Planificació i Avaluació
- Direcció de Programes i Cooperació
- Equip de suport a la gestió
- Secretaria Tècnica
- Comunicació i premsa

LA GESTIÓ DE LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

Com en tota organització, darrera els serveis que Biblioteques de Barcelona ofereix als ciutadans i que són visibles per a tothom, hi ha una estructura complexa que cal gestionar dia a dia: la plantilla, els plans de pensions, l'anàlisi d'indicadors, el projecte de gestió per competències, la formació específica, els convenis de pràctiques...

Com a accions de gestió realitzades en el decurs del 2009 cal destacar el canvi de sistema en la gestió del Catàleg Documental de totes les biblioteques de la província de la ciutat que des del novembre del 2009 es gestiona amb el sistema *Millennium*. El procés de preparació per al canvi ha estat important, sobretot pel que fa a la formació dels professionals que treballen a les biblioteques i també perquè ha significat canvis en alguns dels processos de treball.

Pel que fa a l'aplicació de la normativa pressupostària i comptable i en particular la *Llei Reguladora de les Hisendes Locals* el Consorci de Biblioteques està sotmès al control i fiscalització per part de les dues entitats locals que hi realitzen les aportacions econòmiques, Diputació i Ajuntament.

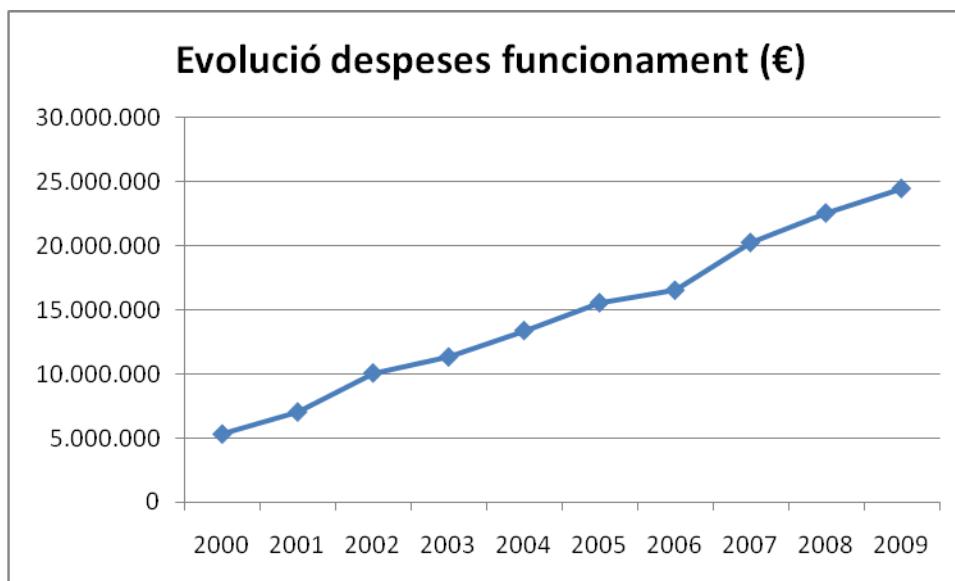
DESPESA

La despesa total d'aquest exercici, incloent el capítol d'inversions, ha estat de 34.467.515 €. Significa una despesa pública per habitant de 21,33 €. La distribució per entitats que participen en el Consorci ha estat:

Ajuntament	Diputació	Generalitat	Ingressos propis CBB	TOTAL
23.070.883	10.764.467	456.005	176.160	34.467.515
66,94%	31,23%	1,32%	0,51%	

Pel que fa a la despesa de funcionament de la xarxa aquest 2009 ha estat de 24.428.154 €. Això representa un augment de l'8,48% respecte el 2008, i una despesa corrent per habitant de 15,11 €.

Ajuntament	Diputació	TOTAL
14.228.269	10.199.885	24.428.154 €
58,28%	41,75%	

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Despesa en funcionament (€)	5.337.316	7.055.068	10.081.941	11.333.156	13.381.456	15.544.089	16.510.958	20.224.701	22.517.496	24.428.154
Increment	-	32,2%	43%	12,41%	18,07%	16,16%	6,22%	22.49%	11,34%	8,49%
Increment acumulat	-	-	88,89%	112,34%	150,72%	191,23%	209,35%	278,93%	321,89%	357,69%

RECURSOS HUMANOS

Plantilla

El desplegament del Pla de Biblioteques comporta un augment progressiu de la plantilla de les Biblioteques de Barcelona per tal d'assegurar poder atendre els nous equipaments que es van inaugurant a la Xarxa de Biblioteques de Barcelona i l'augment dels horaris i els programes.

Durant el 2009 s'han resolt 8 processos selectius diversos.

Concursos:

- 1 lloc de tècnic/a superior en prevenció de riscos laborals, 16 aspirants admesos.
- 1 lloc de tècnic/a de suport a la Direcció Tècnica de Projectes i Planificació, 4 aspirants admesos.
- 1 lloc de director/a de biblioteca de barri tipus A, 3 aspirants admesos.
- 1 lloc de tècnic de suport en recursos humans, 4 aspirants admesos.

Oferta Pública

- 48 places de tècnic auxiliar d'institucions culturals, 493 aspirants admesos. Procés iniciat el 2008.

Promoció interna

- 4 places de tècnic/a superior en documentació, 3 aspirants admesos.

Processos de selecció interna:

- 1 lloc de tècnic auxiliar de suport a la Direcció de Programes i Cooperació, 4 aspirants admesos
- 1 lloc de tècnic auxiliar de suport al departament de Comunicació i Premsa, 3 aspirants admesos

A finals del 2009, la plantilla estava formada per un total de 341 llocs de treball. Cal tenir en compte que, donada la varietat de situacions que es produeixen en els horaris de les

biblioteques, un mateix lloc de treball a vegades es cobreix amb dues persones a mitja jornada. Es distribueixen de la manera següent:

- Serveis centrals: 20
- Xarxa de biblioteques: 321
 - 95 bibliotecaris/àries
 - 170 tècnics auxiliar
 - 23 personal de suport
- Equip itinerant:
 - 9 bibliotecaris/àries
 - 19 tècnics auxiliar
 - 5 personal de suport

Com a indicador comparatiu, al final del 2001 la Xarxa disposava de 51 bibliotecaris, 82 auxiliars i 17 de personal de suport: 160 persones en total, entre personal assignat a biblioteques, personal itinerant i personal dels Serveis Centrals.

En el decurs del 2009 no s'ha produït cap jubilació a la plantilla de Biblioteques de Barcelona.

Pla de pensions

L'any 2006 Biblioteques de Barcelona es va integrar efectivament en el Pla de pensions de promoció conjunta de l'Ajuntament de Barcelona. A finals del 2009 hi ha 120 persones que s'hi han acollit.

També hi ha 19 persones adherides al pla de pensions de la Diputació de Barcelona.

Formació

El personal de Biblioteques de Barcelona ha assistit a cursos organitzats pel propi Consorci de Biblioteques de Barcelona, per la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona, el Col·legi de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya, el Consorci per a la Normalització Lingüística i altres entitats o institucions.

El 2009 ha estat marcat, principalment, per la formació que s'ha realitzat a l'entorn del nou programa de gestió del catàleg *Millenium*, que ha comportat la formació de tot el personal que treballa a les biblioteques, en molts casos amb més d'una acció formativa per treballador, ja que hi havia diferents mòduls relacionats amb diferents aspectes del funcionament del nou sistema.

Per la resta d'accions els continguts de la formació es poden estructurar en aquests quatre àmbits:

- Àmbit tècnic de biblioteconomia: Àrees infantils; Còmic; Control de revistes; MARC 21; INMAGIC.
- Àmbit relacional i de gestió: Atenció usuari; Conducció de reunions; Taller Pla d'acció; Taller d'indicadors per a les direccions.
- Àmbit d'Internet i tecnologies: Eines Web 2.0; VIGNETTE; IRIS; Ofimàtica
- Àmbit de formació bàsica: Formació obertura; Formació inicial

El conjunt d'aquests cursos ha comptat amb la participació de 529 persones (cada persona pot haver assistit a més d'un curs), sumant un total acumulat de 7.725 hores de formació.

	Cursos organitzats per Biblioteques de Barcelona	Cursos d'altres institucions	TOTAL FORMACIÓ 2009
Nombre assistents	228	1.249	1.477
Nombre hores formació	2.360	6.242	8.602

Cal tenir en compte que per al personal que s'incorpora per primera vegada a una biblioteca, tant si és de plantilla com si és personal temporal, es realitza un procés d'acollida, consistent en una sessió de Formació Inicial a la biblioteca Les Corts - Miquel Llongueras on s'informa dels processos de treball de les Biblioteques de Barcelona i es lliura el Manual d'Acollida.

Cal destacar la participació de personal de Biblioteques de Barcelona a diverses jornades del sector com per exemple el 75è. *Congrés de l'IFLA a Milà*, les *IV Jornades de Biblioteques Escolars*, l'*Escola d'Estiu* i l'*Escola d'Hivern* que organitza la Facultat de Biblioteconomia i Documentació, les *I Jornades de Literatura Infantil i Juvenil Llatinoamericana*, les *II Jornades de Biblioteca Pública i Immigració*, la *Jornada sobre la reforma de l'estructura de pressupostos de les entitats locals*, la *Jornada sobre l'aplicació de la llei de contractes del sector públic*, etc.

Convenis de pràctiques i Plans d'ocupació

Les Biblioteques de Barcelona acullen estudiants procedents de diversos nivells educatius i especialitats per fer-hi pràctiques professionals.

Durant el 2009 4 estudiants de secundària han realitzat pràctiques a Biblioteques de Barcelona:

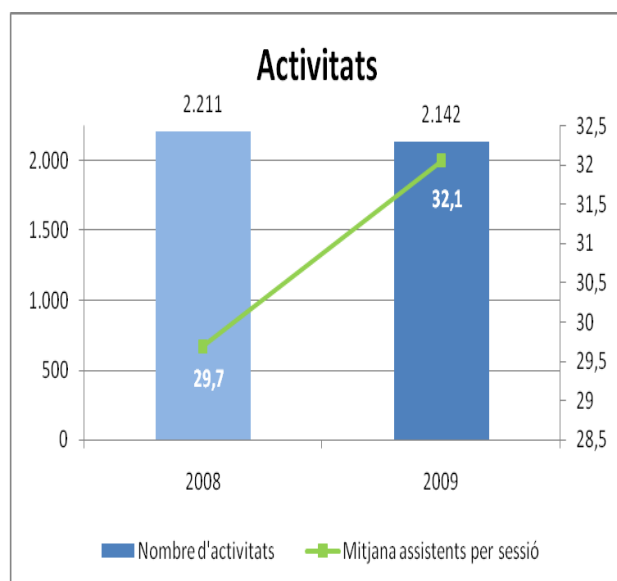
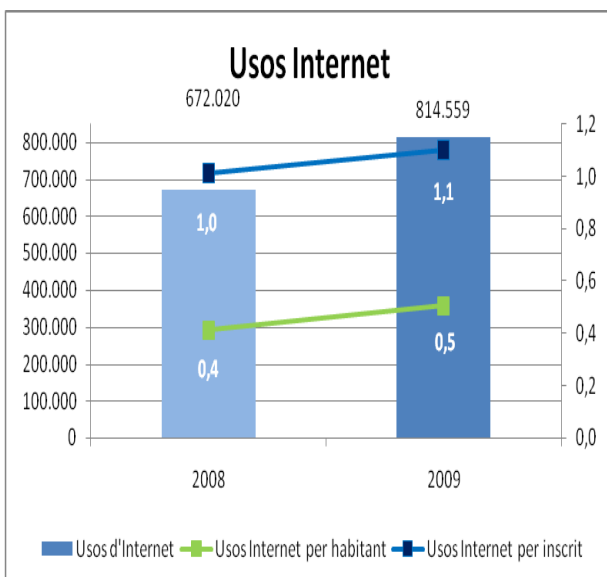
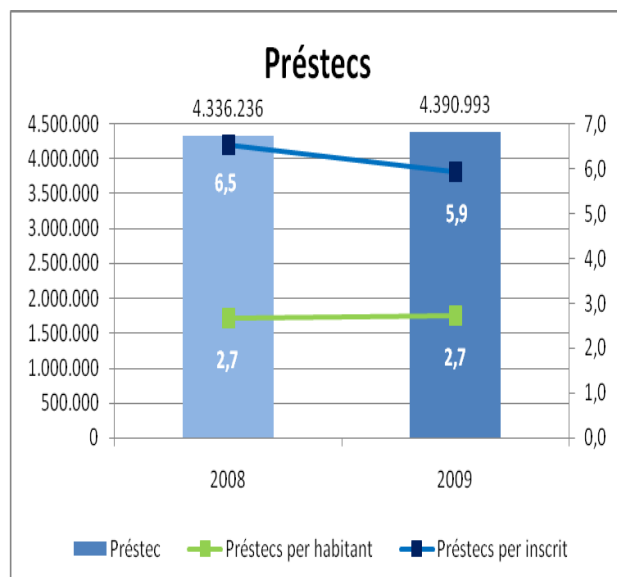
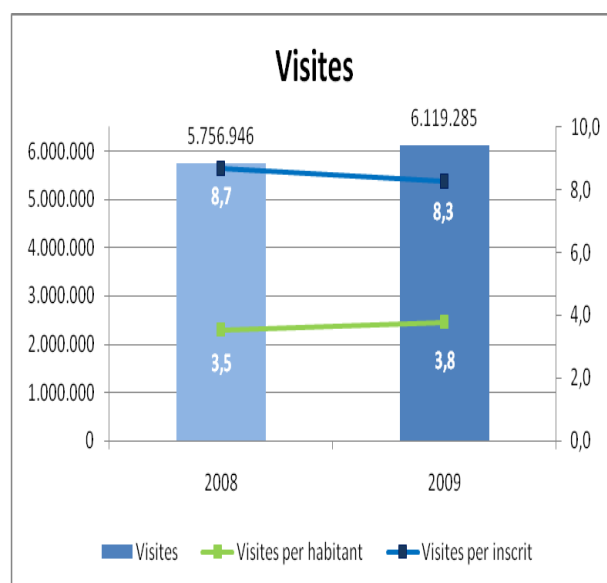
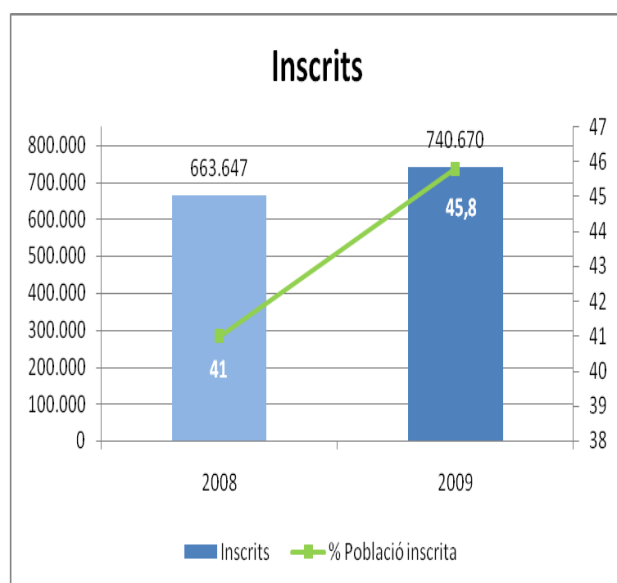
- 1 estudiant a la biblioteca Sofia Barat
- 1 estudiant a la biblioteca Ignasi Iglesias-Can Fabra
- 2 estudiants a la biblioteca Poblenou - MA

Procedent del màster oficial en Biblioteca escolar i promoció de la lectura de la Universitat Autònoma de Barcelona, hi ha hagut 1 estudiant a la biblioteca Vila de Gràcia.

D'altra banda s'ha treballat amb *Barcelona Activa* per acollir Plans d'ocupació a les biblioteques de la ciutat.

- 16 persones que participen en aquest programa, especialitzats en la promoció de la lectura i en l'animació de les àrees infantils, amb una jornada setmanal de 18:45 h. Les biblioteques que els han acollit són: Francesca Bonnemaison, Sagrada Família, Lola Anglada, Sant Antoni-Joan Oliver, Vapor Vell, Francesc Candel, Collserola-Josep Miracle, Jaume Fuster, Vila de Gràcia, Horta-Can Mariner, Montbau - Albert Pérez Baró, Nou Barris, Ignasi Iglésias - Can Fabra, Sant Martí de Provençals i Ramon d'Alòs-Moner.

RESUM RESULTATS 2009

Alfabetització informacional

 975 accions formatives

 7.510 participants

 29 cursos per biblioteca (mitjana)

 7,7 assistents per curs

 90% d'ocupació

SUMARI

Biblioteques de Barcelona: una mirada més enllà del Pla de Biblioteques 1998-2010	3
Estat d'Execució del Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010	5
Intervencions sobre els equipaments	5
Evolució de la inversió realitzada	6
Total inversions per mandats	7
Evolució dels horaris d'obertura de les biblioteques	7
Evolució de la col·lecció documental	8
Evolució de les visites	9
Desplegament del mapa de biblioteques	11
Les noves biblioteques	11
Biblioteca Zona Nord	11
Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet	11
Biblioteca Poblenou-Manuel Arranz	12
Altres intervencions en curs	12
Biblioteca Central Urbana	13
Les biblioteques de Barcelona, districte per districte	15
Les biblioteques de Ciutat Vella	16
Les biblioteques de L'Eixample	17
Les biblioteques de Sants – Montjuïc	18
Les biblioteques de Les Corts	19
Les biblioteques de Sarrià – Sant Gervasi	20
Les biblioteques de Gràcia	21
Les biblioteques d'Horta - Guinardó	22
Les biblioteques de Nou Barris	23
Les biblioteques de Sant Andreu	24
Les biblioteques de Sant Martí	25
Oferta de serveis i usos	27
Horaris d'obertura	27
Hores de servei setmanals	27
Hores de servei anuals	28
La col·lecció documental	29
Adquisició de nous fons	30
Donacions	31
Diaris del món	32
Recursos electrònics	32
L'especialització dels fons de les biblioteques	32
Els més prestats del 2008 a la Xarxa de la província	33
El préstec de documents	34
Servei de préstec i lectura a domicili	34
Tipologia dels usuaris de préstec	35
Tipologia dels documents en préstec	36
Préstec interbibliotecari	36
Evolució de visites i préstecs	38
Internet i Espais Multimèdia	38
Espais Multimèdia	39
Cursos d'alfabetització informacional	40
Sales d'Estudi Nocturnes	41
Biblioplatges	41
Els programes de difusió de la lectura	43
Programa infantil: Lletres Petites	44

Programa d'adults: L'Aventura de Llegir	46
Atrapa la paraula	47
T'Interessa	47
Vine a fer un cafè amb...	48
El valor de la paraula	48
Itinerari literari: La setmana tràgica	48
Clubs de lectura	48
Col·laboració en programes de la ciutat	49
L'impacte dels serveis	51
Els inscrits	51
Les visites	52
Visites escolars i de grups de professionals	53
Processos d'avaluació	54
Anàlisi d'indicadors	54
Projecte Tibidabo	54
Cercle de Comparació Intermunicipal de Biblioteques	54
Les biblioteques a l'Òmnibus Municipal	55
Enquesta de Satisfacció d'Usuaris de Biblioteques de Barcelona	57
Enquesta de Satisfacció dels Serveis Municipals de l'Ajuntament de Barcelona	57
Les Biblioteques de Barcelona a la província	57
Comunicació i participació	59
Convenis amb altres entitats	59
La millora en la comunicació amb els usuaris	59
Els webs de Biblioteques de Barcelona	59
Les Biblioteques de Barcelona a Facebook	59
El butlletí electrònic Mesbiblioteques	59
Seguiment dels suggeriments i/o queixes	60
La Comissió de Lectura Pública	61
Participació en projectes de cohesió social	61
Organització de la II Jornada de Biblioteca Pública i Immigració	61
Participació en el projecte de ciutat "A l'estiu Barcelona t'acull"	61
La gestió de les biblioteques	63
El Consorci de Biblioteques de Barcelona	63
La Comissió Executiva	63
El Consell General	64
Estructura Organitzativa	64
La gestió de les Biblioteques de Barcelona	65
Despesa	65
Recursos Humans	66
Plantilla	66
Pla de pensions	67
Formació	67
Convenis de pràctiques i Plans d'ocupació	68
Resum resultats 2009	69
Sumari	71

Biblioteques de Barcelona

La Rambla, 88
08002 – Barcelona

Tel: 933161242 Fax: 933161240

biblios@bcn.cat
www.bcn.cat/biblioteques

Biblioteques de Barcelona

**Diputació
Barcelona**

Ajuntament de Barcelona